

Община Ябланица
гр. Ябланица, пл. "Възраждане" № 3

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ДЕЙНОСТИТЕ ПО ОТПАДЪЦИТЕ**

ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА

за период 2010 – 2020 г.

2010 г.

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.**

СЪДЪРЖАНИЕ

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА.....	6
1. ВЪВЕДЕНИЕ.....	7
2. ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА.....	8
3. ПРИНЦИПИ.....	10
3.1. <i>Устойчиво развитие</i>	10
3.2. <i>Принцип на предотвратяване и йерархия на управлението на отпадъците</i>	11
3.3. <i>Принцип на превантивността</i>	11
3.4. <i>Принцип на самостоятелността при управлението на отпадъците</i>	12
3.5. <i>Принцип на съседство (близост)</i>	12
3.6. <i>Най-добри налични техники (НДНТ), неизискващи прекомерни разходи</i>	12
3.7. <i>„Замърсителя плаща” и в частност „отговорност на производителя”</i>	13
3.8. <i>Разширена отговорност на производителя</i>	13
3.9. <i>Участие на обществеността</i>	13
3.10. <i>Прилагане на принципите в случай на безвъзмездна схема на плащане</i>	14
4. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА.....	15
4.1. <i>Географско положение</i>	15
4.1.1. <i>Топографска характеристика</i>	15
4.1.2. <i>Поземлени и горски ресурси – площи, процентно съотношение, собственост</i>	16
4.1.3. <i>Водни ресурси</i>	16
4.1.4. <i>Подземни природни богатства</i>	17
4.1.5. <i>Характерна флора и фауна, защитени територии и чувствителни екосистеми</i>	18
4.2. <i>Административно – териториална характеристика</i>	19
4.2.1. <i>Населени места</i>	19
4.2.2. <i>Институционална рамка</i>	21
4.3. <i>Социално демографска характеристика</i>	25
4.3.1. <i>Население</i>	25
4.3.2. <i>Прогноза за брой на населението в средносрочен и дългосрочен аспект</i>	26
4.3.3. <i>Трудова заетост</i>	27
4.3.4. <i>Усреднени показатели за доходите</i>	27
4.3.5. <i>Процентно разпределение на селско и градско население</i>	27
4.4. <i>Икономическо развитие на общината</i>	28
4.4.1. <i>Икономическо състояние</i>	28
4.4.2. <i>Водоснабдяване, канализация и третиране на отпадъчните води</i>	29
4.4.3. <i>Използвани енергоносители, начин на отопляване</i>	30
4.4.4. <i>Промисленост и строителство</i>	31
4.4.5. <i>Търговия и услуги</i>	31

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.**

4.4.6.	Селско стопанство	31
4.4.7.	Туризм – брой туристи, сезонност	32
4.4.8.	Транспортна инфраструктура и връзки	32
4.4.9.	Икономически показател	33
4.5.	<i>Екологична характеристика</i>	33
4.5.1.	Качество на атмосферния въздух	33
4.5.2.	Качество на водите	36
4.5.3.	Шум	36
4.5.4.	Зелени площи в населените места	36
4.5.5.	Почви	36
4.5.6.	Екологични проблеми на селските населени места	37
4.5.7.	Екологични проблеми в общината свързани с третирането на отпадъците	37
5.	СЪЩЕСТВУВАЩО СЪСТОЯНИЕ И ПРАКТИКИ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ	38
5.1.	<i>Анализ на генерираните отпадъци. Оценка по видове</i>	38
5.1.1.	Битови отпадъци и приравнени към тях	38
5.1.2.	Утайки от пречиствателни станции	41
5.1.3.	Индустриални неопасни отпадъци	41
5.1.4.	Отпадъци от паркове и градини	42
5.1.5.	Едрогабаритни отпадъци	43
5.1.6.	Строителни отпадъци	43
5.1.7.	Опасни отпадъци	44
5.2.	<i>Съществуващи практики и системи за сметосъбиране, транспортиране и третиране на отпадъците</i>	45
5.2.1.	Събиране и транспортиране на отпадъци	45
5.2.2.	Системи за разделно събиране на отпадъци	49
5.2.3.	Предварително третиране на отпадъци	50
5.2.4.	Оползотворяване и обезвреждане на отпадъци	51
5.2.5.	Термично третиране – изгаряне	56
5.2.6.	Биологично третиране – компостиране, анаеробно третиране и механично – биологично третиране	56
5.2.7.	Други методи – физическо и/или химическо обезвреждане и др.	56
5.2.8.	Предотвратяване и намаляване на риска от стари замърсявания с отпадъци	57
5.2.9.	Внасяне и изнасяне на отпадъци	57
6.	АДМИНИСТРИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ	58
6.1.	<i>Отговорни звена и лица за управлението на отпадъците в общинската администрация</i>	58
6.2.	<i>Общинска комисия по смисъла на ЗМСМА, отговорна за решаване на проблемите за отпадъците</i>	58

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.

6.3.	Местна нормативна уредба, имаща отношение към управлението на отпадъците	58
6.4.	Организационната структура и предприети действия за съвместно решаване на проблемите по отпадъците с другите общини.....	59
6.5.	Контролно звено в рамките на общината или друга структура за контрол, брой и статут на контрольорите, брой на съставените актове, наложени глоби през последните две години, териториално разпределение и обхват на контрола.	61
7.	ПРОУЧВАНЕ, ПРОГНОЗИРАНЕ, ПЛАНИРАНЕ	62
7.1.	Прогноза на населението	62
7.2.	Прогноза на нормите на генериране на отпадъци.....	62
7.2.1.	Национално икономически показатели	62
7.2.2.	Макроикономически прогнози	63
7.2.3.	Регионални икономически показатели	63
7.3.	Прогноза на генерираните отпадъци.....	64
7.3.1.	Норми на генериране на битови отпадъци на национално ниво.....	64
7.3.2.	Оценка на количествата отпадъци, генерирани от домакинствата.....	64
7.3.3.	Оценка на морфологичния състав на битовите отпадъци, генерирани в общината	65
7.3.4.	Биоразградими отпадъци.....	65
7.3.5.	Оценка на количествата генерирани отпадъци от опаковки.....	66
7.3.6.	Утайки	67
7.3.7.	Индустриални неопасни отпадъци	67
7.3.8.	Отпадъци от паркове и градинки и почистване на улици	68
7.3.9.	Едрогабаритни и други отпадъци	68
7.3.10.	Строителни отпадъци	68
7.3.11.	Резюме на количествата на генерираните отпадъци	69
8.	ПРЕДВИЖДАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ.....	70
8.1.	Система за управление на отпадъците на Регионално ниво.....	70
8.1.1.	Регионален център за управление на отпадъците	70
8.1.2.	Претоварна станция за ТБО Тетевен.....	71
8.1.3.	Предвиждана система за управление на отпадъците	71
8.1.4.	Постижения във връзка с опазване на околната среда	72
8.1.5.	Система за управление на отпадъците - община Ябланица	73
8.1.6.	Съхранение на отпадъци.....	74
8.1.7.	Сметосъбиране и транспортиране на отпадъците	75
8.1.8.	Други отпадъци	76
8.1.9.	Третиране на отпадъците	76
9.	ФИНАНСИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ	78
9.1.	Разходи за дейността	78
9.1.1.	Общо разходи и приходи за дейностите по управление на отпадъците за последните 2-3 години.....	78

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.

9.1.2.	Разходи за изплащане на възнагражденията на фирмите, извършващи дейностите по третиране на отпадъците.....	79
9.1.3.	Анализ на очакваните допълнителни разходи.....	79
9.2.	<i>Приходи</i>	81
9.2.1.	Такса “битови отпадъци”.....	81
9.2.2.	Приходи от предоставяне на услуги за дейностите със строителни и производствени отпадъци.....	86
10.	ЦЕЛИ.....	87
10.1.	<i>Описание на целите</i>	87
10.1.1.	Предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъците.....	88
10.1.2.	Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци..	88
10.1.3.	Подобряване на организацията по разделяне, временно съхранение, събиране и транспортиране на отпадъците.....	89
10.1.4.	Екологосъобразно обезвреждане на отпадъците.....	90
10.1.5.	Правно регулиране на управлението на отпадъците, ускоряване прилагането на законодателството и политиката в областта.....	91
10.1.6.	Увеличаване на инвестициите в сектора и прилагане на принципите “отговорност на производителя” и “замърсителя плаща” при интегрирано управление на отпадъците.....	92
10.1.7.	Осигуряване на достатъчни и надеждни данни за отпадъците.....	92
10.1.8.	Укрепване на административния капацитет на институциите, отговорни за управлението на отпадъците в страната.....	93
10.1.9.	Участие на обществеността.....	93
10.1.10.	Управление на специфични потоци отпадъци, в съответствие с изискванията на националното законодателство.....	94
10.2.	<i>Подходи за постигане на целите – определяне на тактиката за решаване на проблемите</i>	98
10.2.1.	Индикатори за постигане на целите на програмата.....	99
11.	ПРОГРАМА ЗА КАПИТАЛОВИ ИНВЕСТИЦИИ.....	101
11.1.	<i>Безвъзмездно финансиране на инвестиционни проекти</i>	101
12.	ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ.....	104
13.	МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА.....	111
14.	ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ПРОГРАМАТА.....	112
14.1.	<i>Нормативни документи взети под внимание при изготвяне на програмата - опис</i>	112
14.2.	<i>Органи, отговорни за управлението на отпадъците: адреси, длъжности и имена</i>	113
14.3.	<i>Име, длъжност и адрес за контакти на отговорника за изпълнението на програмата</i>	113

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.**

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

ТБО	Твърди битови отпадъци
ЕГО	Едрогабаритни отпадъци
ПО	Производствени отпадъци
лв.	Български лева
ЦР	Център за рециклиране
РД	Регионално депо
СО	Отпадъци от строителна дейност и разрушаване
ЕК	Европейска Комисия
ЕС	Европейски съюз
зелени отпадъци	Растителност, растения, зеленчуци, др..
ОО	Опасни отпадъци
ИПРОУ	Инвестиционен план за развитие на управлението на отпадъците
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда
РСУО	Регионална система за управление на отпадъците
НПУО	Национална програма за управление на отпадъците
ДДС	Данък добавена стойност
ПС	Претоварна станция
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадни води
ГПСОВ	Градска пречиствателна станция за отпадни води
КПП	Контролна пропускателен пункт
РЦУО	Регионален център за управление на отпадъците Луковит
ОбС	Общински съвет
НСИ	Национален статистически институт
НП	Национален парк
ПЗ	Природни забележителности
ЗМ	Защитени местности
РВС	Поливинил хлорид
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
ЗУО	Закон управление на отпадъците
ИУМПС	Излезли от употреба моторни превозни средства
БВП	Брутен вътрешен продукт
СОЗ	Санитарно – охранителна зона
ЗМДТ	Закон за местните данъци и такси
ЗМСМА	Закон за местната администрация и местното самоуправление
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ООС	Опазване на околната среда
НПО	Неправителствена организация
ОПУ(Д)О	Общинска програма за управление (дейностите по) отпадъците
ОЕЕО	Отпадъци от електрическо и електронно оборудване

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.**

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Програмата за управление на отпадъците за община Ябланица е изготвена от Консорциум РНЕП в съответствие с изискванията на техническото задание на проекта, съгласно договор EuropeAID/124484/D/SV/BG – „Подготовка на мерки за управление на твърдите битови отпадъци в региони Луковит, Стара Загора, и Костенец България”.

Актуализацията на съществуващата програма се прави във връзка с чл. 29, ал.3, т.2 на Закона за управление на отпадъците, съгласно който „програмите се актуализират при промяна във фактическите и/или нормативните условия”.

Основните фактори наложи актуализацията на програмата са:

- Синхронизация на периода на действие на програмата с програмния период в областта на околната среда в Европейския съюз, определен на национално ниво с Оперативна програма „Околна среда 2007 – 2013 г.”;
- Националната програма за управление на дейностите по отпадъците (2009- 2013 г.);

Актуализацията на Програмата за управление на дейностите по отпадъците на Община Ябланица е разработена с основната цел да се определят необходимите мерки за управление на отпадъците в общината, чрез която да се постигне намаляване на въздействията върху околната среда, причинени от образуваните отпадъци, подобряване на ефективността на използване на ресурсите, увеличаване отговорностите на замърсителите и стимулиране на инвестициите в областта на управление на отпадъците.

Икономически оправдано и екологосъобразно е решението за изграждане на Регионален център за управление на отпадъците – Луковит, на който да се депонират всички неопасни отпадъци, генерирани в общините Луковит, Тетевен, Роман, Ябланица и Червен бряг.

2. ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Обхватът и съдържанието на Актуализацията на Програмата за управление на дейностите по отпадъците на Община Ябланица е в съответствие с „Ръководството за разработване на общински програми за управление на дейностите по отпадъците“, утвърдено със Заповед № РД – 167 от 24.03.2006г. на министъра на околната среда и водите.

Разработването на Програмата за управление на отпадъците в община Ябланица е продиктувано от Закона за местното самоуправление / ЗМСМА/, Закона за опазване на околната среда / ЗООС / и Закон за управление на отпадъците /ЗУО/, както и всички подзаконовни актове, произтичащи Ябланица чрез интегрална рамка за управление на отпадъците, която да доведе до намаляване на въздействията върху околната среда, причинени от генерираните отпадъци, подобряване ефективността на използване на ресурсите, увеличаване отговорностите на замърсителите, стимулиране на инвестициите за управление на отпадъците.

Настоящата Програма обхваща следните основни цели, свързани с подобряване качеството на околната среда на територията на общината:

- Намаляване на количеството на отпадъци като се насочи вниманието на потребителите към стоки за многократна употреба, и се търсят възможности за преработка и оползотворяване и обвързване на такса смет с количеството на образуваните битови отпадъци и разходите за тяхното събиране, депониране и обезвреждане
- Подобряване на организацията за събиране и транспортиране на отпадъците, както и разширяване на периметъра на организираното сметосъбиране и в останалите населени места. Прилагане на съвременни многофункционални системи за събиране на отпадъци, в зависимост от различни фактори като интензивността на застрояването, количеството на образуваните отпадъци и транспортно-комуникационните планове. Оптимизиране на управленските и изпълнителски структури
- Екологосъобразно обезвреждане на отпадъците - изграждането на Регионален център за управление на отпадъците, позволяващо осъществяването на ефективен мониторинг и контрол. Обединяването на усилията на Общините Луковит, Червен бряг, Роман, Тетевен и Ябланица за изграждането на Регионално депо ще доведе до разрешаване на проблемите свързани с битовите отпадъци
- Повторно използване и рециклиране
- Усилване на контрола над старите замърсявания
- Закриване на неконтролираното депо на гр. Ябланица, което не може да бъде приспособено към съвременните изисквания за опазване на околната среда
- Нормативно регламентиране на управлението на отпадъците на общинско ниво
- Работа с обществеността - привличане на обществеността при вземането на решения, свързани с основния проблем "отпадъци"; провеждане на кампании по прилагането на програмата; участие в моделни проекти за управление на отпадъците; прилагане на принципите на "споделена отговорност" и "замърсителят плаща"

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.**

- Повишаване привлекателността на града и околностите му
- Подобряване условията за развитие на селското стопанство и икономиката в региона.

3. ПРИНЦИПИ

Програмата е разработена в съответствие с принципите на управление на отпадъците, залегнали в международните правни актове, по които Република България е страна, общата европейска и национална политика в тази област, както и основните принципи, на които се основава Националната програма за управление дейностите по отпадъците:

Чиста и здравословна околна среда;

За намаляването на замърсяването на населените места от особено значение е създаването на добра организация за събиране и своевременно извозване на отпадъците.

За опазване на природната среда от замърсяване решително се предприемат действия за преустановяване практиката на незаконно изхвърляне на отпадъци на произволни, неорганизираны за целта места. Осигурява се безопасно депониране, почистване на замърсени и възстановяване на замърсени терени.

Подобряването на условията на жизнената среда ще се постигне по пътя, както на подобряване на организацията за събиране на отпадъците, така и чрез намаляване на опасните им свойства.

Пълна отговорност на замърсителите;

Включва в себе си тясно взаимосвързани помежду си принципи на „споделена отговорност“ и „замърсителят плаща“. Целта на двата принципа е чрез ценовия механизъм да се въздейства и промени човешкото поведение.

Прилагането на тези два принципа осигурява:

- Потребителите да заплащат пълните разходи както по производството и потреблението на продуктите, така и свързаните с тях разходи по опазване на околната среда;
- Превръщането на разходите за околна среда във важен фактор при вземане на решения.

Гореспоменатите принципи се реализират чрез административни разпоредби и икономически регулатори. Най – често прилаганият икономически регулатор в контекста на принципа „замърсителят плаща“ е въвеждането на различни такси, а при неизпълнение на регламентираните с нормативните актове задължения, пълната отговорност предполага заплащането на глоби.

Интегрирано управление на отпадъците;

Очертаване на ясно определени цели на основата на система от закони, технически, организационни и икономически мерки, идентифицирани източници на ресурси и определени отговорности на всички заинтересовани страни. Реализиране на целите чрез вземане на управленчески решения, което да гарантира икономическо и екологосъобразно управление на отпадъците.

3.1. Устойчиво развитие

Устойчиво е развитието, което отговаря на нуждите на настоящето без да ограничава и нарушава способността и възможността на бъдещите поколения да посрещнат своите собствени потребности. Това е основна, всеобхващаща цел на Европейската Общност, която е част и от Договора за създаване на ЕС,

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.

покриваща всички политики и дейности на Общността. Устойчивото развитие обединява следните основни стремежи на обществото:

- свеждане на употребата на естествени ресурси до минимум,
- постигане на икономическо развитие, осигуряващо нарастващ жизнен стандарт;
- увеличаване на дейностите по предотвратяване образуването, обезвреждането и рециклирането на отпадъците и осъществяване на третиране и депониране на отпадъците с минимално въздействие върху околната среда, което да запазва доколкото е възможно повече ресурсите и да съхранява околната среда за бъдещите поколения;
- опазване и подобряване на околната среда сега и в бъдеще.

3.2. Принцип на предотвратяване и йерархия на управлението на отпадъците

Принципът на предотвратяването е въведен на конференцията на Обединените Нации по околна среда и Развитие през 1992г. в Рио де Жанейро. Декларацията от Рио за Околна среда и Развитие определя принципа, както следва: „Където съществува заплахата от сериозни необратими щети, липсата на пълно научно обяснение не трябва да се използва като причина за отлагане на ценово-ефективните мерки за защита на околната среда от деградацията”.

Тези превантивни мерки ще бъдат взети под внимание за защита на околната среда от въздействието на отпадъците, което означава, че трябва да бъдат използвани такива мерки, които в най-малка степен увреждат околната среда.

Йерархията на управлението на отпадъците е определена в Закона за управление на отпадъците (ЗУО), позовавайки се на изискванията на чл. 5 от отменената Директива 75/442/ЕЕС11 за отпадъците. Член 4 (1) от ЗУО определя йерархията, както следва:

„Всяко лице, чиято дейност включва образуването и/или третиране на отпадъци, трябва да предприеме мерки в следната йерархична последователност по:

- предотвратяване или намаляване образуването на отпадъците и вредното им въздействие;
- рециклирането, повторната употреба и/или извличането на вторични сурови материали, енергийното оползотворяване от отпадъците, за което образуването на отпадъци не може да бъде предотвратено;
- окончателно депониране на отпадъците, в случай, че предотвратяване образуването на отпадъците, намаляване и/или оползотворяването са невъзможни.

Дейностите по оползотворяване са определени в допълнителните разпоредби на ЗУО §1 (17), а дейностите по депонирането са определени в §1 (8). Определенията напълно отговарят на изискванията на Анекс II А и Анекс II В от Директива 75/442/ЕЕС.

3.3. Принцип на превантивността

Предимство на предотвратяване на замърсяването пред последващото отстраняване на вредите, причинени от него.

3.4. Принцип на самостоятелността при управлението на отпадъците

Изискванията на Чл. 5 (1) от Директива 2006/12/ЕС11 (Рамкова Директива за отпадъците) са: „Страните членки на ЕС трябва да предприемат подходящи мерки в сътрудничество с другите страни членки на ЕС, където е необходимо или препоръчително, за да се установи интегрирана и подходяща мрежа за инсталациите за депониране, вземайки под внимание най-добрата налична технология, без излишни разходи.

Мрежата трябва да позволява на Общността като цяло, да бъде отговорна за депонирането на отпадъците, индивидуално да подпомага страните членки, вземайки под внимание географските условия или нуждите от конкретни инсталации за определени видове отпадъци, т.е всяка страна членка на ЕС трябва да въведе необходимите капацитети за третиране на отпадъците, за да осигури третиране на собствените си отпадъци.

3.5. Принцип на съседство (близост)

Изискването на чл. 31 (5) от ЗУО: „Националните програми за управление на отпадъците отнасящи се към член 28 (1) трябва също да включват мерки за създаване на мрежа от инсталации и съоръжения, осигуряващи третирането на отпадъци:

„2. ...инсталациите/съоръженията трябва да са в близост до източника на образуване на отпадъците и да се използват най-подходящите методи и технологии, за да се осигури високо ниво на защита на здравето на населението и околната среда.

Новите инсталации за третиране на отпадъците трябва да са разположени възможно най-близо до източника на отпадъците, отчитайки аспектите свързани с околната среда, здравето на населението и технологиите, като се отчита и финансовата пригодност.

Чл. 31, параграф 2, точка 8 въвежда изискването за разполагането на инсталации за третиране и оползотворяване, на отпадъците, да бъдат част от програмите за управление на отпадъците. Програмата за управление на отпадъците като цяло трябва да отчита всички потоци отпадъци – от генерирането до третиране, обезвреждане и депониране.

3.6. Най-добри налични техники (НДНТ), неизискващи прекомерни разходи

Принципът се позовава на изискванията на Директивата на Европейския Съвет 96/61/ЕС и Закона за опазване на околната среда.

НДНТ са резултат от систематичен и консултативен процес за вземане на решения във фазата на планиране и кандидатстване за разрешение, като се акцентира върху защитата на околната среда. НДНТ установява пакет от цели, при които избора или комбинацията от няколко цели, осигурява най-малка вреда върху околната среда като цяло и имат приемливи стойности за краткосрочни, средносрочни и дългосрочни цели. Чрез чл. 31, ал.5, т.1 на ЗУО се въвеждат изискванията за изпълнение на НДНТ, които не изискват прекомерни разходи за развитието на мрежа от инсталации и съоръжения в Националната програма за управление на отпадъците.

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.

Емисиите от инсталациите в околната среда следва да бъдат редуцирани във възможно най-висока степен и по възможно икономически най-ефективен начин.

3.7. „Замърсителя плаща” и в частност „отговорност на производителя”

Принципът „Замърсителят плаща” означава, че лицето, което замърсява, трябва да плати за отстраняване на замърсяването. Що се отнася до управление на отпадъците, генераторът на отпадъци трябва да поеме стойността за третиране и обезвреждане на отпадъците. Принципът обикновено изисква прилагането на схеми от типа "заплати за колкото изхвърляш", отчитащи обема или теглото на отпадъците, въз основа на които се определя такса „битови отпадъци”

Лицата, които образуват отпадъци или производителите на продукти, след употребата на които се образуват отпадъци, трябва да покрият пълните разходи за третиране на тези отпадъци.

3.8. Разширена отговорност на производителя

Стойността за третиране на отпадъците трябва да се поеме от:

- Собственика на отпадъка, който е отговорен за събирането или третирането на отпадъка; и/или
- Предишния собственик или производител на продукти, от които са се генерирани отпадъци.

„Производителят на продукти” може да се разглежда като „замърсител”.

Постановени са няколко наредби, в които „производителите на продукти” са отговорни за събирането, рециклирането и третирането на продуктите, които се превръщат в отпадъци. Относно управлението на битовите отпадъци, следните продукти са определени като отговорност на производителя:

- опаковки;
- отпадъци от електрически и електронни съоръжения;
- излезли от употреба автомобили;
- отпадъци от масла и нефтопродукти;
- излезли от употреба батерии и акумулатори.

Идеята на принципа е, че по време на определянето на предназначението и производството на отпадъка, „производителите на продукти” трябва да вземат такива решения относно състава на продукта, че когато продукта се превърне в отпадък, до голяма степен да бъдат определени количеството на генерираните отпадъци и възможностите за управлението им.

3.9. Участие на обществеността

Жителите имат отношение към политиката по отпадъците и като постоянни причинители на отпадъци, и като субект на вредното им въздействие.

3.10. Прилагане на принципите в случай на безвъзмездна схема на плащане

Грантовете за изграждане на съоръжения за управление на битовите отпадъци имат за цел намаляване на стойността на управление на битовите отпадъци.

Използването на безвъзмездна помощ има за цел намаляване на високите стойности такса смет за домакинствата.

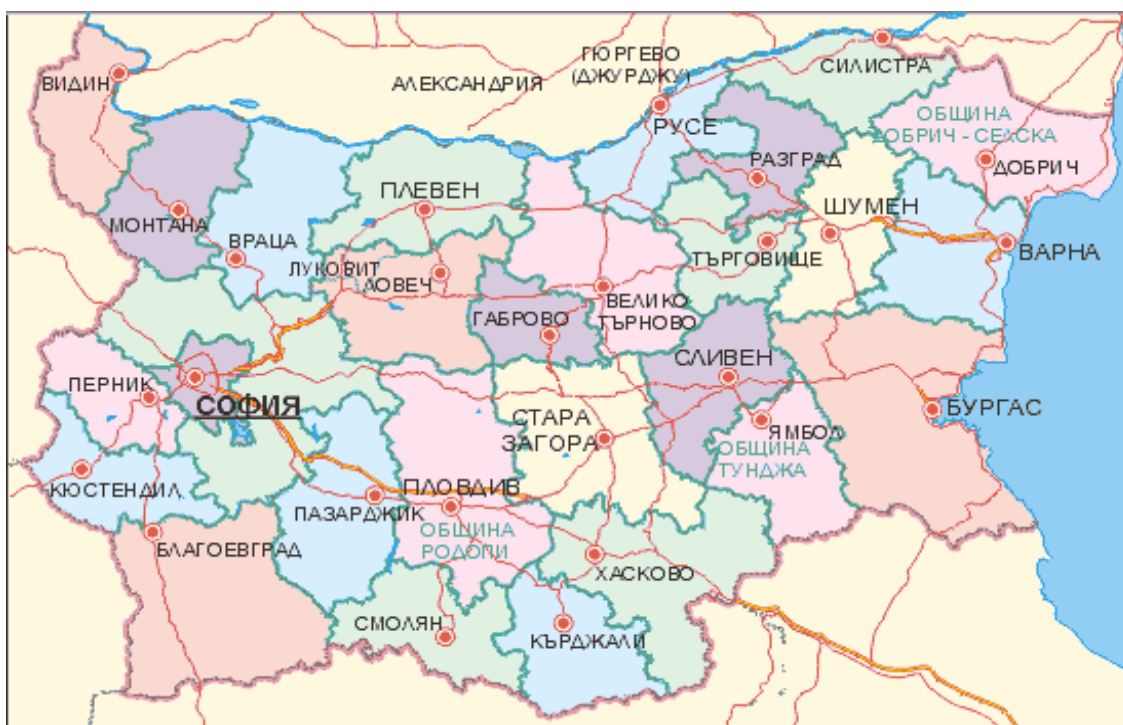
При използване на грантово финансиране следва да се извърши анализ на поносимостта на инвестицията от населението и бизнеса, да се разгледат вариантите за тарифи такива, че да не са за сметка на бизнеса и да се прилага принципа „замърсителя плаща“.

4. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА

4.1. Географско положение

Община Ябланица е разположена на 204194 декара площ полу-планински терен в централната част на Предбалкана и включва в себе си 9 населени места /гр.Ябланица, с.Златна Панега, с.Брестница с.Добревци, с.Орешене, с.Батулци, с.Малък Извор с. Г. Брестница и с. Дъбрава/ Тя покрива 4.9 % от територията на Ловешка област и заема седмо място по големина в сравнение с другите седем общини от областта. Тя граничи с общините: Луковит, Правец, Роман и Тетевен.

С Постановление на Министерски съвет от 27.VII.1969 г. Ябланица е обявена за град, а от 1979 г. за община, Общинският център гр.Ябланица е транспортен възел в следните направления: София – Варна, София - Русе, Тетевен –Враца.

Административна карта с местоположението на гр.Ябланица, област Ловеч.

4.1.1. Топографска характеристика

Силно хълмистия терен, който варира от 400 м (гр. Ябланица) до 937 м. (планина Драгоица) се отразява върху развитието на селищата и селското стопанство. Стопански използваните земи са разположени на по-ниските места и на заобиколените възвишения, там където ерозията е по-слаба.

По-значителни възвишения тук са : Драгоица, Ябланското бърдо и Лисец. На югоизток Ябланското бърдо образува три разклонения, разделени едно от друго с почти успоредни, без отчни карстови понижения при махалите” Гераня”, “Нановица” и “Върпей”. Карстът в този район е един от най-типичните в нашата страна. По повърхността му има множество овали, валози, пещери и пропасти. Най-голяма е пропастта “Бездънния пчелин” /40 x 25 м/. Този карстов релеф особено вредно се отразява на растениевъдството, поради невъзможността за задържане на вода на повърхността.

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.

От север се издига Драгоица, чиито склонове са бронирани от титонски тип варовик. Още по на северозапад се издига Батулската антиклинала с посока запад – изток. Изградена е от титонски варовици и неокомски мергели по периферията. В югозападна посока се оформя синклинално понижение, по което минава шосето за гр. София. След това започва Гложенската антиклинала, от северното бедро на която се издига Лисец. Теренът е изграден от малмски варовици. В този дял варовиците са много по-слабо засегнати от карстификацията.

4.1.2. Поземлени и горски ресурси – площи, процентно съотношение, собственост

Балансът на земята по видове територии по предназначение и баланс по видове собственост към 31.12.2004 год. е, както следва:

Общата площ е – 204 999,370 декара.

Баланс на земята по видове територии по предназначение

Вид територии	Декари
1.Земеделска земя	129732.250
2. горски фонд	58084.293
3. населени места	12275.725
3.1 застроена площ	8950.025
3.2 зелени площи	1500.700
3.3 улици и площи	1825
4. водни течения и площи	1093.287
5. пътища	2403.553
6. други	1410.286

Баланс по видове собственост:

Видове собственост	Декари
1.общинска публична	7551.645
2.държавна частна	30688.688
3.частна	101856.830
4.общинска частна	7415.267
5.смесена	11430.029
6.на юридически лица	1422.640
7.стопанисвана от общината	40838.073
8.държавна публична	3705.146
9. на религиозни организации	89.054
10. на чуждестранни лица	2.025
ОБЩО	204999.37

4.1.3. Водни ресурси

Карстовият характер на района не позволява образуването на повърхностнотечащи води. Падналите дъждовни води проникват дълбоко в почвата. Единствената малка рекичка, която протича през гр. Ябланица и влива водите си в р. Златна Панега е р. Ябланска /Каленик/. Нейните малки притоци Дълбошки дол, Леска, Късата долчина – носят минимални количества вода и това я прави неизползваема за стопански нужди. От западните склонове на Драгоица към р. Манаселска протичат също такива малки притоци.

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.

Извън територията на община Ябланица от изток протича река Вит, а от запад р. Малки Искър. Поради окарстения релеф към р. Вит не протичат притоци. От периферните части на Ябланското землище към р. Малък Искър се спускат малки притоци, които също нямат стопанско значение.

Карстовите форми намиращи се на територията на общината определят и водните запаси. Заетите водни площи са в размер на 2417 декара. С най-голямо стопанско значение е извора "Глава Панега". Водните запаси на този извор имат голям икономически ефект не само за община Ябланица, а и за съседните общини, включени във водоснабдителната група "Златна Панега". Наскоро беше извършен ремонт на язовирната му стена .

Почти във всяко селище има местни реки но тяхното икономическо значение не е голямо поради сезонния характер на техния отток.

На територията на общината има 9 микроязовира в отделните населени места заемащи площ от 570 декара . Съответните язовири са зарибени и способстват развитието на спортния риболов.

Със Заповед № РД – 272/03.05.2001 г. На Министъра на околната среда и водите са определени проектните категории на повърхностните води във водните обекти в страната. Категоризацията на повърхностните води във водните обекти на територията на община Ябланица е следната:

- р. Златна Панега от извора до с. Златна Панега – I категория;
- р. Златна Панега след с. Златна Панега, до вливане в р. Искър – II категория;

Всички неупоменати в Заповедта притоци към отделните поречия се категоризират както следва:

- От изворите до първото населено място – I категория
- След първото населено място до вливане в съответния воден обект – II категория.

По – големи обекти на територията на общината формиращи производствените отпадъчни води са:

- „Златна Панега Титан” АД с. Златна Панега
- “Рибена” ООД гр. Тетевен, Рибно стопанство “Златна Панега”

4.1.4. Подземни природни богатства

Почти еднообразният геоложки строеж е дал отражение върху наличието на полезни изкопаеми. Областта е богата на глини югозападно от гр. Ябланица. Мергелите с които е покрито Ябланското бърдо са неизчерпаем източник за развитието на циментовата промишленост край циментовия завод "Златна Панега"АД. На около 3 км. От Ябланица и в м. Нановица са открити богати залежи от качествен бял варовик,който има голямо стопанско значение

Географското положение на община Ябланица предразполага и възможност за добив на подземни богатства. Наличието на варовикови скали в района на с.Малък Извор предопределя и съответното производство на негасена вар. Макар и в момента предприятието да не работи има потенциал за развитие. Съществуват залежи на мрамор и скали, способстващи производството на цимент. 1774 декара от територията на общината е заета от кариери и рудници за добиване на природни подземни богатства.

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.**

**4.1.5. Характерна флора и фауна, защитени територии и
чувствителни екосистеми**

Птичето разнообразие на територията на община Ябланица и околностите до момента не са били обект на специални проучвания. Градът се намира сравнително близко до Искърския пролом, през който прелитат много видове птици. Тук могат да се срещнат:

- малък гмурец – наблюдавани единични екземпляри
- голям корморан – наблюдавани по-често в яз. Добревци
- малък воден бик – наблюдаван в периода 1995-1998 г.
- сива чапла – често наблюдавана
- черен щъркел – през 2000г. бяха открити две гнезда – едното на стената на пропастна пещера /с дълбочина 40м/, а другото – на скалния венец “Зъба“ на Драгоица /на около 700м н.вм./.. Първото гнездо има вид на доста старо и вероятно е било използвано дълго време преди това. Гнездото на Драгоица със сигурност е от същата година. На 09. 04. 2000г е забелязан един черен щъркел. През следващата година там няма вече гнездо. Гнездото в пропастната пещера североизточно от града е разположено на скрито и спокойно място, въпреки че до него минава пътя за гр.Тетевен. През 2000 г. там успешно бяха отгледани 4 малки, а през 2001 – 2.

Срещат се сравнително често: бял щъркел, зеленоглава патица, лятно бълне, осояд, орел змияр, през 2000г беше забелязана една двойка в Липово, тръстикова блатар, голям ястреб, ливаден блатар, малък ястреб, обикновен мишелов, сокол скитник, яребица, пъдпъдък, малка пъструшка, обикновена калугерица, домашен гълъб, гугутка, папуняк, лястовица, врана, гарван

Костни риби – речен кефал, лин, шаран, обикновена кротушка, слънчена рибка, костур и др.

Земноводни – обикновен тритон, жълтокоремна бумка, зелена крастава жаба, голяма водна жаба, горска дългокрака жаба и др.

Влечуги – шипобедрена костенурка, стенен гущер, зелен гущер, слепок, обикновена водна змия, сива водна змия, смок мишкар, медянка, голям стрелец, пепелянка /11 вида/.

Бозайници – таралеж, къртица, див заек, катерица, лалугер, горски сънливец, полска мишка, домашна мишка, сив плъх, черен плъх, белка, невестулка, черен пор, язовец, видра, лисица, дива котка, дива свиня, сърна /45 вида/.

На територията на общината са установени доста видове гъби. От особен стопански интерес са ядливите видове като: бронзовата, дъбовата, обикновената манатарки, пачия крак, орешка и др.

Територията на общината е богата на лечебни растения и билки. През 2002 г. е приета Програма за лечебните растения, като бе направено проучване на видовия състав и количествата на диворастящите лечебни растения (плодове и билки) за земите стопанисвани от Общината. Това са диворастящи билки и други лечебни растения, доста от които имат ресурсно значение.

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.**

**4.1.5.1. Защитени територии и чувствителни
екосистеми**

ДРАГОИЦА Категория: Защитена местност Местоположение: с. Добревци, Община: Ябланица, Област: Ловеч, гр. Ябланица, Община: Ябланица, Област: Ловеч , РИОСВ: Плевен

КАРСТОВ ИЗВОР ЗЛАТНА ПАНЕГА Категория: Природна забележителност Местоположение: с. Златна Панега, Община: Ябланица, Област: Ловеч , РИОСВ: Плевен

ПЕЩЕРАТА СЪЕВА ДУПКА Категория: Природна забележителност Местоположение: с. Брестница, Община: Ябланица, Област: Ловеч , РИОСВ: Плевен

4.2. Административно – териториална характеристика

4.2.1. Населени места

Община Ябланица включва 9 селища в това число един град Ябланица и селата: Брестница, Златна Панега, Орешение, Добревци, Малък Извор, Голяма Брестница, Дъбравата, Батулци.

- Град Ябланица

Ябланица се намира в планински район, на 70 км от София по главния път за Плевен, Русе и Варна близо преди разклонението за Варна. Административен център е на община Ябланица. Население - 3199 жители. Надморска височина е 475 м.

Ябланица е известна с производството на халва и локуми. Този поминък дава хляб на много производители и търговци.

- Село Брестница

Селото е разположено в Панежкия карстов район. В него се намира една от най-известните пещери в България - "Съева дупка". Наречена така на братята Съю и Сею, които са се укривали в нея от турците.

Пещера "Съева дупка" е сред Стоте национални туристически обекта на Българския туристически съюз. В близост до пещерата е построена първата *via ferrata* в България. Пещерата, *via ferrata*, въжената градина и други екстремни приключения са обединени в Парк за приключения "Ледница".

Ферма за щрауси "Синият щраус" и музей на щраусовото яйце в селото са отворени всеки ден за посетители.

- Село Голяма Брестница

Теренът на землището е леко хълмист, а от Данчова могила на юг се простират върховете Драгоица, Лисец, Васильов и Вежен, а на север валози и долчини.

Първи тук се заселват траките. Затова свидетелстват десетте тракийски могили, пръснати по валозите. Основите на тракийско селище са открити в местността Длабания камък, а при обработване на нивите в района са намерени много сечива. Открити са релеф върху камък на тракийски конник, каменни чукове, длета, украшения, метална пластина с фигурално изображение и други. В местността Жидьовица е открита статуя, представляваща как Херкулес одушва немийския лъв. Намерени са и 9 килограма сребърни монети, обхващащи

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.

царуването на няколко римски владетели. В момента те се съхраняват в Националния исторически музей в София и в музеите в Плевен и Ловеч.

- Село Батулци

На 2,5 км югоизточно от с. Батулци и на десетина км от гр. Ябланица, Тетевенско, където някога се сливат централните пътища от София и Пловдив за Никопол и Ловеч в планинска пустош се намира Батулският манастир.

Манастирът е изграден между две била върху умерено полегат склон с източно изложение близо до затлачената „Манастирска бара. Основите на манастирския храм, полузаровени в земята, са от местен варовик и бял хоросан и имат размери: дължина ок. 8,5 м, ширина 3,6 м, дебелина 1,7 м и средна височина днес 0,8 м. Ролята на престолен камък се изпълнява от базата и част от тялото на антична колона, донесени преди векове от Зл. Панега. В музейния кът на Батулци се пазят миниатюрни фрагменти от открити тук стенописи. Църквата на Батулския манастир е разрушена към 1690 г. и по всяка вероятност не е възстановявана по-късно.

- Село Добревци

Село Добревци отстои на 4 км от общинския център Ябланица. Има голям язовир, около 350 дка, с много риба: шаран, каракуда, бял амур, сом, клен, костур, уклей.

В селото има фирми за халва и локум. Едната фирма е "Венеца", в която работят около 20 човека, а другата - "Богати". Зайцеферма с елитна порода „Цика“ — за разплод и угойка

В село Добревци има извор с минерална вода, помагаща при бъбречни заболявания,.

Има много посетители за вода от златната чешма наричана „Клена“.

- Село Златна Панега

В селото се намира вторият по големина циментов завод в България.

- Село Малък извор

Село Малък извор се намира в Старопланинския Предбалкан, в подножието на Лисец планина.

През Малък извор минава единственият автомобилен път към Гложенски манастир „Св. Георги Победоносец“.

Над селото още личат останките от стар римски път, а по утаечните скали наоколо се откриват различни морски фосили. На 3 км от Малък извор се намира Гложенският манастир.

Над селото още личат останките от стар римски път, а по утаечните скали наоколо се откриват различни морски фосили. На 3 км от Малък извор се намира Гложенският манастир.

- Село Орешене

Село Орешене се намира в предбалкана, на 8 километра от Ябланица и на 6 километра от Златна Панега. В непосредствена близост е до дунавската равнина, като изходен пункт за туризъм. Удобно е за посещение, защото магистралата достига до Ябланица и е само на 88 км от София.

Надморската височина не е голяма. Срещат се широколистни гори, храсти, залесени площи. В околностите на селото, на недалечни разстояния се намират множество чешми, забележителни местности и два микроязовира.

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.

4.2.2. Институционална рамка

Обществените отношения, свързани с местното самоуправление и местната администрация са в съответствие със Закон за местното самоуправление и местната администрация (в сила от 17.09.1991 г. отразена деноминацията от 05.07.1999 г. Обн. ДВ. бр.77 от 17 Септември 1991г. изм. ДВ. бр.15 от 23 Февруари 2010г.).

Общината е основната административно-териториална единица, в която се осъществява местното самоуправление. Съставни административно-териториални единици в общините са кметствата и районите. Те се създават при условия и по ред, определени в закон.

В общините се избират общински съвети и кметове на общини. В кметствата се избират кметове на кметства.

Дейността на общинския съвет, на кмета на общината, на кмета на района и на кмета на кметството се подпомага от общинска администрация.

Общинската администрация се структурира в дирекции, отдели или сектори. Общинският съвет може да създава служби на общинската администрация в отделни райони, кметства, населени места или в части от тях и определя функциите им.

Местното самоуправление се изразява в правото и реалната възможност на гражданите и избраните от тях органи да решават самостоятелно всички въпроси от местно значение, които законът е предоставил в тяхна компетентност в сферата на:

- общинското имущество, общинските предприятия, общинските финанси, данъци и такси, общинската администрация;
- устройството и развитието на територията на общината и на населените места в нея;
- образованието; здравеопазването; културата; поддържането и опазването на културни, исторически и архитектурни паметници, развитието на спорта, отдиha и туризма.
- благоустрояването и комуналните дейности;
- социалните услуги;
- опазването на околната среда и рационалното използване на природните ресурси

Общинският съвет определя политиката за изграждане и развитие на общината във връзка с осъществяването на дейностите определени със закон.

Структурата на Община Ябланица включва: Кмет на Общината, Заместник-кмет, Кметове на кметства, Кметски наместници.

Кметът на общината ръководи цялата изпълнителна дейност на общината; насочва и координира дейността на специализираните изпълнителни органи.

Кметът на общината съгласно ЗУО, организира управлението на дейностите по отпадъците, образувани на нейната територия. Осигурява условия, при които всеки притежател на битови отпадъци се обслужва от лица на които е предоставено правото да извършват дейности по тяхното събиране, транспортиране, оползотворяване или обезвреждане.

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.

Кметът на общината отговаря за:

- осигуряването на съдове за събиране и съхранение на битовите отпадъци – кофи, контейнери и др.;
- събирането на битовите отпадъци и транспортирането им до депото или други инсталации и съоръжения за оползотворяването и/или обезвреждането им;
- почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и др. територии на населените места, предназначени за обществено ползване;
- избора на площадка, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови и строителни отпадъци или на други инсталации или съоръжения за оползотворяването и/или обезвреждането им;
- разделното събиране на битовите отпадъци, вкл. отпадъците от опаковки, като определи местата за разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране и сортиране;
- определянето на места за поставяне на съдове, места за разделно събиране и площадки за временно съхранение на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване;
- организирането на дейността по събирането и съхраняването на излезли от употреба моторни превозни средства на площадките за временно съхраняване;
- предотвратяване изхвърлянето на отпадъци на неразрешени за това места и/или създаването на незаконни сметища;
- определянето на места за смяна на отработени моторни масла и информиране на обществеността за това;
- определянето на места за поставяне на съдове за събиране на негодни за употреба батерии и акумулатори;
- организирането на дейностите по разделно събиране на опасните отпадъци от общия поток битови отпадъци и предаването им за оползотворяване и/или обезвреждане;
- осигуряването на информация на обществеността;
- осигуряване изпълнението на мерките в Националната програма за управление на дейностите по отпадъците;
- разделното събиране и временното съхраняване на биоразградими отпадъци, като определя местата за разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране на отпадъците и предаването им за рециклиране, оползотворяване и/или обезвреждане;

В допълнение към управлението на смесените битови отпадъци, кмета трябва да осигури необходимата подкрепа за осигуряване и насърчаване на разделно събиране на рециклируеми отпадъци, за които производителите имат съответните задължения. Кметът на общината осигурява организирането на разделно събиране на отпадъци от опаковки.

Третирането и транспортирането на отпадъците от строителни площадки и при разрушаване или реконструкция на сгради и съоръжения се извършват от притежателите на отпадъците, от изпълнителя на строителството или разрушаването или от друго лице въз основа на писмен договор. Кметът на

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.

общината определя маршрута за транспортиране на отпадъците и инсталацията/съоръжението за третирането им.

Кметът трябва да организира и контролира закриването и последващия мониторинг на депото за битови отпадъци, намиращо се на територията на общината.

Общинският съвет съгласно ЗУО приема наредба, с която определя условията и реда за изхвърлянето, събирането, включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на битови, включително биоразградими, строителни опасни отпадъци, образувани от физически лица и масово разпространени отпадъци на своя територия. Общинският съвет, също така е задължен да определи размера на таксите за услугите по управление на отпадъците.

На теория кмета на общината отговаря за изпълнението на Програмата за управление на отпадъците. На практика тези задължения се делегират на други подчинени общински служители.

Ежедневната работа по мониторинга на изпълнението на Програмата за управление на отпадъците е въз основа на местното прието законодателство.

Институционалната рамка при управление на отпадъците в община Ябланица е:

Пряко заети с управлението на отпадъците на територията на община Ябланица са:

- Отговорен ръководител – заместник кмет на общината
- Отговорен административен персонал – младши експерт “Екология” и ръководител отдел “Чистота”.

Във връзка с чл.16 от Закона за управление на отпадъците е издадена Заповед с която кмета възлага функциите си по чл.15 от ЗООС и чл. 92, ал. 1 от ЗУО на *кметовете на кметства в община Ябланица*.

Разработената Програма за управление на отпадъците е важен документ за прилагането на законодателството по управление на отпадъците на местно ниво. Програмата е съобразено с изискванията на чл. 29 ал. 1 т. 1 от ЗУО и е неразделна част от общинската програма за околна среда.

Заложения принцип “пълна отговорност на замърсителите” - “потребителите да заплащат пълните разходи както по производството и потреблението на продуктите, така и свързаните с тях разходи по опазване на околната среда; превръщането на разходите за околна среда във важен фактор при вземане на решения” се реализира чрез административни разпоредби и икономически регулатори. Най-често прилаганият икономически регулатор в контекста на принципа “замърсителят плаща” е въвеждането на различни такси, а при неизпълнение на регламентираните с нормативните актове задължения, пълната отговорност предполага заплащането на глоби.

Таксата за битови отпадъци се събира от органите на данъчната администрация.

4.2.2.1. Регионално сдружение за управление на отпадъците – регион Луковит

Създадено е Регионално сдружение за управление на отпадъците – регион Луковит, което обхваща общините Тетевен, Луковит, Червен бряг, Ябланица и Роман.

С решение № 17 от 13 март 2009 г., Окръжния съд на Ловеч регистрира юридическо лице - неправителствена организация с нестопанска цел с

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.

наименование "Регионално сдружение за управление на отпадъците - регион Луковит". Мястото на изпълнение на дейността на сдружението е гр. Луковит, ул. Възраждане №73. Регистрацията е въз основа на решения на всичките 5 общински съвета за създаване на сдружение. Органи на управление на Регионалното сдружение са общото събрание и председателят на сдружението.

Целите, определени в учредителния документ на Сдружението са:

- Подобряване на качеството на услугите за събиране на отпадъци, транспортиране, третиране на битови отпадъци, както и други видове отпадъци, с еквивалентни на битовите отпадъци характеристики;
- Ефективно използване на ресурсите, генерирани в процеса на управление на отпадъците; оптимизиране на процесите, свързани с управлението на отпадъците с оглед намаляване на разходите, свързани с услуги за събиране на отпадъци;
- Транспортни услуги и третиране на битови отпадъци и приравнени на тях;
- Постигане на прозрачност и отговорност в процесите, свързани с управлението на отпадъците;
- Прилагане на националното законодателство за управление на отпадъците;
- Стимулиране и насърчаване на дейността отделните граждани да участват в дейностите за управление на отпадъците;
- Насърчаване на диалога между държавата, местната власт и икономическите организации за решаване на конкретни проблеми при управление на отпадъците.

Гореописаните цели ще се постигат чрез предоставяне на консултации на общините-членове на сдружението по въпросите, свързани с управлението на отпадъците; организиране и провеждане на процедури за осъществяване на дейности, свързани с управлението на отпадъците; осъществяване на инвестиционна дейност, включително и за изграждане на регионално депо за битови отпадъци; осъществяване на мониторинг и контрол върху изпълнението на сключени договори или върху отделни дейности, свързани с управлението на отпадъците; Организиране различни форми на обучение; разпространение на информация, свързана с управлението на отпадъците; провеждане на работни срещи, семинари и конференции; публикуване и разпространение на печатни и електронни издания, свързани с дейността на сдружението; подпомагане на дейността на медиите при отразяване на проблемите на управление на отпадъците.

Сдружението е създадено в обществена полза.

Предметът на основна дейност на сдружението е осъществяване на дейности и проекти, свързани с управлението на отпадъците и по-конкретно на битовите отпадъци и на приравнените на тях отпадъци, строителните отпадъци и масово разпространени отпадъци.

Предметът на допълнителна стопанска дейност е всякакъв вид търговски сделки, не забранени от закона и свързани с предмета на основната дейност. Приходите от тази дейност следва да се разходват изцяло за постигане на целите на сдружението.

Сдружението се представлява от Общо събрание, Управителен съвет и Изпълнителен директор.

Общото събрание включва всички членове от общините, участващи в сдружението, всяка община е представена от кмета на общината. Общото

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.

събрание одобрява промени в устава, одобрява вътрешни актове и взема решение за прекратяване на дейността или преобразуване. Общото събрание решава относно включване или изключване на някои от членовете на сдружението, избира членовете на управителния съвет, решава плащането на годишната такса за участие, също така решава относно участието на сдружението в други организации или създаването на търговски дружества и други юридически лица; утвърждава основните насоки и програми за дейността на сдружението; одобрява бизнес плана на сдружението, бюджета на сдружението; и др.

Управителният съвет се състои от 5 члена. Членовете на съвета са кметовете на общините. Членовете на борда са избрани до изтичане на мандатите им. Избраният председател на управителния съвет е кмета на гр. Луковит.

4.3. Социално демографска характеристика

4.3.1. Население

Броят на населението на община Ябланица е 6523 жители (2009 г.). Диференцирано по кметства е както следва:

Населено място	Жители
гр. Ябланица .	2,961
с. Брестница	1,034
с. Златна Панега	901
с. Орешене	309
с. Добревци	559
с. Малък Извор	256
с. Голяма Брестница	183
с. Дъбравата	81
с. Батулци	239

Много големият брой от многото на брой малко населени места ясно показва селския характер на региона. Като цяло в малките населени места обществените услуги за населението са ограничени, а възрастта на населението е доста над средната. Източниците и ниво на доходи за населението в малките населени места са също силно ограничени – често издръжката е от селско стопанство и пенсии.

В таблицата по-долу е показано демографското изменение на населението за последните 5 години. Данните отразяват ситуацията в края на съответната година. Тенденциите за развитие са изчислени с цел да се извърши прогноза на демографското развитие на населението.

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.**

Година	2004	2005	2006	2007	2008
България, бр. жители	7 761 049	7 718 750	7 679 290	7 640 238	7 606 551
Изменение%		99.45%	99.49%	99.49%	99.56%
Тренд %	100%	99.45%	98.95%	98.44%	98.01%
Регион Луковит, бр. жители	95 771	94 526	93 383	92 249	91 090
Изменение%		98.70%	98.79%	98.79%	98.74%
Тренд %	100.00%	98.70%	97.51%	96.32%	95.11%
Община Ябланица бр. жители	6 786	6 681	6 622	6 563	6 523
Изменение%		98.45%	99.12%	99.11%	99.39%
Тренд %	100.00%	98.45%	97.58%	96.71%	96.12%
Град Ябланица бр. жители	3 112	3 047	3 024	2 993	2 961
Изменение%		97.91%	99.25%	98.97%	98.93%
Тренд %	100.00%	97.91%	97.17%	96.18%	95.15%

Тенденцията за демографско развитие на населението на национално ниво се променя от 99,45% през 2005 г. до 98,01% през 2008 г. – т.е. тенденцията на национално ниво е отрицателна.

Статистическите данни за регион Луковит показват подобни тенденции – данните варират от 98,70% през 2005 до 95,11% през 2008 г.

4.3.2. Прогноза за брой на населението в средносрочен и дългосрочен аспект

Тенденцията е за постоянно намаляване на населението в общината. Средният процент на изменение на населението за текущата спрямо предходната година за Община Ябланица е 99,02%.

Изменение на населението спрямо предходната година	2008-12	2012-17	2017-22	2022-32	2032-42
България	99.56%	99.56%	100%	100%	100%
Регион Луковит	98.74%	98.74%	100%	100%	100%
Община Ябланица	99.02%	99.02%	100%	100%	100%

Тенденцията за демографско изменение на населението показано по-горе е прогнозирано на база на годишно намаляване броя на населението с 0.98% до 2017 г. и последващо задържане до съответното ниво.

Прогнозата за изменение на населението на общината е дадена в таблицата по-долу.

Община	2008	2012	2017	2022	2027	2032	2042
Ябланица	6523	6270	5968	5968	5968	5968	5968
Регион Луковит	91090	86670	81462	81462	81462	81462	81462

Наблюдава се лек спад в тенденцията за намаляване на населението на национално, регионално и общинско ниво.

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.

Прогнозата за изменение на населението на всяко едно населено място в общината е дадена в таблицата по-долу.

Населено място/ Година	2008	2012	2017	2022	2027	2032	2042
гр. Ябланица	2,961	2846	2709	2709	2709	2709	2709
с. Златна Панега	901	866	824	824	824	824	824
с. Брестница	1,034	994	946	946	946	946	946
с. Добревци	559	537	511	511	511	511	511
с. Орешене	309	297	283	283	283	283	283
с. Батулци	239	230	219	219	219	219	219
с. Малък Извор	256	246	234	234	234	234	234
с. Голяма Брестница	183	176	167	167	167	167	167
с. Дъбравата	81	78	74	74	74	74	74
Община Ябланица	6523	6270	5968	5968	5968	5968	5968

4.3.3. Трудова заетост

Съществуващата икономическа криза в страната дава своя отпечатък и върху местната промишленост, която работи с минимален капацитет спрямо производствените показатели от 1990 г.

С най-голям дял в общинската икономика е производството на цимент. Закрити са традиционни за общината производства, а трудно се създават нови.

Високата безработица е сериозен проблем на общината. Равнището на безработицата общо за общината спрямо икономически активното население е 28,93 %. Това е най-сериозният спад на безработицата в региона през последните години. Причините за това се дължат на разкриването на голям брой работни места най-вече по програми заетост, ползване на насърчителни режими за увеличаване на работни места, разкриване на нови производствени дейности и въвеждане на нови технологии. Община Ябланица е с безработица от 16 пункта над средната за страната

Безработицата е характерна основно за ромското население, което не притежава необходимия образователен и квалификационен ценз.

4.3.4. Усреднени показатели за доходите

Социално-икономическия профил на общината е очертан въз основа на резултатите от анализа на обективната статистическа информация както и на данните получени от общинската администрация и събрани по време на направените проучвания на място.

Средният доход на домакинство през 2008 е бил 8,423, който е близо до средния доход на домакинство за България.

4.3.5. Процентно разпределение на селско и градско население

Населението в община Ябланица към 2008 г. наброява 2523 жители.

Населението на общината може най-общо да се раздели на две групи:

Население в населените места в общината / селско население/ - 3,562 ж.

Население в град Ябланица /градско население/ - 2,956 ж.

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.**

4.4. Икономическо развитие на общината

4.4.1. Икономическо състояние

В таблицата са дадени данни за период от пет години (2004 – 2008 г.) за да се направи оценка на тенденцията на изменение. (данни от НСИ и статистическия бюлетин на Българска народна банка).

Основни икономически индикатори	2004	2005	2006	2007	2008
Брутен вътрешен продукт (млн. лв.)	38823	42797	49361	56520	66728
Брутен вътрешен продукт (годишен реален темп на изменение, %)	6.60%	6.20%	6.30%	6.20%	6.00%
БВП на глава от населението (лв.)	4989	5529	6411	7379	8753

Тенденциите относно развитието на икономиката на община Ябланица, не бележат съществено развитие през последните години. Отделните сектори на икономиката се развиват относително добре, но бяха закрити доста предприятия на територията на община Ябланица, с което се намали възможността за увеличение на работните места и да се подобри доходността на гражданите.

Големи предприятия

“Титан” АД- с.Златна Панега основен производител на клинкер и цимент за износ и за страната. През 2004 год. работните места са 504 .Производствената мощност на завода е 600 000 тона клинкер на година.

Средни предприятия:

- “Речно” ООД - с.Златна Панега е специализирано предприятие в производството на резервни части за нестандартно оборудване на машини и съоръжения в строителството. В предприятието работят 40 бр.работници.
- “Седимент-приват” АД - гр.Ябланица специализиран в производството на гранитни и мраморни изделия. Заети са 56 бр. работници.
- “Док-ро” ООД-гр.Ябланица - шивашки цех за производство на специализирано работно облекло. Работните места са 30 бр.
- ЕТ “Кабала” и “Сторк” ЕООД - гр.Ябланица - предприятие за производството на детски колички, детски легла и всичко за детето. Работните места са 51бр.
- “Лъсков” ЕООД – Стефан Димитров- производство и търговия с варов и бетонов разтвор.Работните места са 20бр.
- “Рибена” ООД - с.Златна Панега - производство и търговия с пъстърва. Производството е със завършен цикъл, работи със съвременни машини и съоръжения.Заети работни места 20 бр.

Малки предприятия

Специализирани в производството на халви и локуми на територията на община Ябланица са следните предприятия:

- ”Венеца” ООД-с.Добревци. Заети работни места 10 бр.
- ЕТ ”Богати”-с.Добревци. Заети работни места 10 бр.
- ЕТ ”Пет плюс” –гр.Ябланица, което е към “Лъсков”ЕООД. Заети работни места 10 бр.

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.**

- “Пасати” ЕАД-с.Брестница-цех за сглобяване на велосипеди, скутери, ремонт на велосипеди и търговия с тях. Заети работни места 10 бр.

**4.4.2. Водоснабдяване, канализация и третиране на
отпадъчните води**

4.4.2.1. Питейно-битово водоснабдяване

Хидроложката характеристика на самите водоизточници е благоприятна за поддържане на стабилен качествен състав на водите. Има сезонни колебания. През март и април, когато е периода на обилното снеготопене и дъждовете се появяват замърсявания предимно от твърди скални и други физически замърсители.

В естествено състояние подземните води имат добри питейни качества и с редки изключения отговарят на санитарно-хигиенните изисквания като “Вода за пиене”

Водоснабдяването на селищата от община Ябланица се осъществява от :

- Водоснабдителна група “Златна Панега” – с. Златна Панега. До сега наличните водни ресурси не бяха в състояние да посрещнат нуждите от промишлени и питейни води в перспектива, но с пусканането в експлоатация на този дългоочакван обект / в края на 2004г / проблема беше решен. За община Ябланица той е от изключителна важност, защото с вода са обезпечени села, които през лятото се е налагало да бъдат на воден режим – Добревци, Дъбравата, Орешене и Батулци;
- Водоснабдителна група “Гложене“, чрез помпена станция “Видрите“ – за гр.Ябланица и някои села. Тук водата се черпи от река Вит, затова е наложително проектиране и изграждане на пречиствателна станция.
- Местни водоизточници – с.Добревци, с.Батулци, с. Дъбравата, с.Орешене, и с. Голяма Брестница.

Водоизточник	Дебит л/сек	Използван за водоснабдяване на селища
Извор “ Златна Панега “	1600/3200	600 л/сек за група “ Златна Панега “
Водоснабдителна. Група “Гложене“	150	62 л/сек за община Ябланица
Извор “ Езерото “	10 – 0,15	с. Малък Извор
Извор “ Сини вир “	7 – 0,32	с. Голяма Брестница
Извор “ Пишурата “	2 – 0,27	с. Добревци
Извор “ Сухото езеро “	0,15	
Извор “ Богой “	4 – 0,8	с. Орешене
Извор “Голямата чешма“	4 – 1,5	
Извор “ Мечовец “	0,6 – 0,18	с. Батулци
Извор “ Сух дол “	0,25 – 0,22	
Извор “ Нишовци “	0,6 – 0,2	с. Дъбравата
Извор “ Габрите “	0,65	Мах. “ Драганина могила “
Извор “ Жидьовица “	3 – 0,3	с. Голяма Брестница

В последните години общината водоснабди много махали. Последните обекти са: мах. “Борьов дол“, мах. “Дървена кошара“, мах. “Голяма гора“, мах. „Горни Братевец“ и др. След изграждането им същите са предадени за експлоатация на “Вик” ООД – гр. Ловеч, Клон Ябланица.

Водоснабдителните мрежи в селищата са изградени в периода 1940 – 1960 г. от азбестоциментови или стоманени тръби. Същите са амортизирани и предопределят големи загуби вода от порядъка на 70%. Това налага

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.

последователна подмяна на вътрешните водопроводни мрежи в населените места с полиетиленови тръби. Към настоящият момент са изготвени три проекта за реконструкция на ВВМ в селата – Орешене, Добревци и Брестница на обща стойност от около 800 хил. лв. Проектите на селата Орешене и Добревци са внесени за финансиране от ПУДООС, а на Брестница – в МРРБ.

Съществуващата водоснабдителна мрежа е остаряла и се нуждае от подмяна и реконструкция. Амортизираната водопреносна мрежа е причина за значителни загуби на питейна вода и за влошаването на нейните качества. Не е изградена съвременна система за пречистване на питейните води, което води до силно влошаване качествата на подаваната за пиене вода при обилни валежи.

4.4.2.2. Мрежи и системи за отпадни води – канализационни мрежи, пречиствателни станции

В гр. Ябланица няма единна канализационна мрежа, а такава има изградена частично – основно във централната част на града и някои съседни улици. Изградените местни канализации са с обща дължина около 4000 м. не са обединени в общ колектор, а се заустват в р. “Ябланска” директно или чрез септични ями. Разработен е идеен проект за канализация на гр.Ябланица.

Наложително е същият да се актуализира и допълни с пречиствателна станция за отпадни води.

Като първи етап от решаването на този проблем е изграждането на главен колектор за отпадните води на града.

Към настоящият момент общината предприема действия за разрешаване на проблемите търсейки възможности за финансиране от различни алтернативни източници.

Използването на септични ями и попивни кладенци води до замърсяване на подземните води и заустване на отпадните води в преминаващите през града дерета които ги отвеждат директно в реката.

Липсата на пречиствателни съоръжения за отпадъчните води е причина за неконтролното изпускане на замърсени води в реките и причинява замърсявания на околната среда.

4.4.3. Използвани енергоносители, начин на отопляване

4.4.3.1. Електроснабдяване

Община Ябланица разполага със силно развита електроенергийна мрежа включваща:

- мрежи ниско напрежение 123.17 км.
- мрежи средно напрежение(20 киловата) – 169 км.
- кабели средно напрежение – 3 км.
- кабели ниско напрежение – 1.5 км

Общият брой на трафопостовете възлиза на 71 бр., като предстои изграждане на 4 нови.

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.

4.4.3.2. Отопление

Отоплението на населението в общината е основно на твърдо гориво – дърва и въглища.

4.4.3.3. Газификация

На територията на общината /с.Златна Панега/ има изграден газопровод, но общинския център и останалите населени места не са газоснабдени

4.4.4. Промисленост и строителство

Тенденциите относно развитието на икономиката на община Ябланица, не бележат съществено развитие през последните години. Отделните сектори на икономиката се развиват относително добре, но бяха закрити доста предприятия на територията на община Ябланица, с което се намали възможността за увеличение на работните места и да се подобри доходността на гражданите. Понастоящем местни производства има в областта на строителството, детски играчки, метолообработка, добив на инертни материали, хранително-вкусовата промишленост и шивачество.

4.4.5. Търговия и услуги

Търговската мрежа е добре развита както в гр. Ябланица, така и населените места на територията на общината.

Търговията на територията на община Ябланица е съсредоточена предимно в хранителни магазини и заведения за хранене и развлечения.

Търговията се осъществява от еднолични търговци. Тя се явява основен доходоизточник на населението на общината.

Край автомагистрала „Хемус“ на площ от 40 декара общината изгражда модерен търговски комплекс „Кът“. Към този момент като част от комплекса е изградена съвременна бензиностанция. Предстои строителство на покрит базар, ресторант, паркинг и магазини

4.4.6. Селско стопанство

Селското стопанство не се развива с добри темпове. До 2000 година съществуващите кооперации в населените места се справяха сравнително добре със задълженията си в отраслите растениевъдство и животновъдство, но след тяхното ликвидиране селскостопанските дейности бележат спад.

В момента работи само една Кооперация ВК ”Златна Панега”, която за 2004-2005 год. е засяла 200 дка. пшеница, и е подготвила 200 дка. за слънчоглед. Земята е върната на 100% на всички собственици. Появиха се арендатори и наематели на земеделска земя, които обработват 4000 дка пустеещи земи.

За извършване на селскостопанските мероприятия в общината са регистрирани 6 броя комбайни, 42 колесни трактора и 1 верижен. Селскостопанските работи се подпомагат от „Агромеханизация „ЕООД - с.Брестница

В региона има определено производство на растителни култури и животновъдство.

Очертаващите се тенденции са:

- намаление на поголовието при кравите, биволите, овцете и козите;

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.

- наблюдава се увеличение на птиците пчелните семейства и зайците.

4.4.7. Туризм – брой туристи, сезонност

Природните забележителности намиращи се на територията на общината предполагат развитието на туризма и туристическите услуги.

- Планината “Драгоица”; неповторима по своята красота и уникалност
- Пещерата “Съева дупка”, намираща се в с.Брестница, чиито годишен туристически поток е около 100000 души /в това число и голям брой чужденци/;
- Гложенският манастир “Св.Георги” и други.

Увеличаването на туристическите обекти и маршрути, може да се превърне в сериозен ресурс за развитие на туристическата индустрия в общината. На територията на общината се намират още:

- най-големия карстов извор на Балканския полуостров “Глава Панега”, разположен в землището на с.Златна Панега;
- Защитената местност “Драгоица”;
- Местността “Окапците”, известна с интересния си ландшафт, биоразнообразие и студените си извори;
- Местността “Бездънния пчелин”,
- Пещерата “Сврацилица”,
- Пещерата “Пеща” и др.

През последните години бяха направени 4 екопътеки със следните маршрути както следва:

- 1) с.Брестница - пещера “Съева дупка” с.Брестница - Ледниците
- 2) с.Малък извор - Гложенски манастир - пещера “Моровица”
- 3) гр.Ябланица - Карстови местности – м.”Бездънен пчелин”- “Нановско блато” – пещера “Пещта”
- 4) гр.Ябланица - Предпланина “Драгоица”- 3М ”Драгоица” и 2 туристически пътеки:

Ябланица - “Цанкарски чукар” - “Драгоица - Ябланица - “Драгоица”.

4.4.8. Транспортна инфраструктура и връзки.

4.4.8.1. Транспортна мрежа

Територията на община Ябланица е обхваната от доста добре развита пътна мрежа, която е в сравнително добро състояние и възлизаща на 122.6 км.

През общината преминава участък от автомагистрала “Хемус” както следва:

- от 63 км до 70 км – 7 км. общо
- връзката “Прелог” – 3 км 10 км.

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.**

4.4.9. Икономически показател

4.4.9.1. Национални икономически показатели

Генерирането на твърди битови отпадъци обикновено е в унисон с икономическото развитие и подобряване стандарта на населението. Използвани са данни за последните пет години за да се направи оценка на тенденцията на изменение. Макроикономическите данни са взети от Националния статистически институт – статистически годишник и статистическия бюлетин на Българска народна банка.

Основни икономически индикатори	2004	2005	2006	2007	2008
Брутен вътрешен продукт (млн. лв.)	38823	42797	49361	56520	66728
Брутен вътрешен продукт (годишен реален темп на изменение, %)	6.60%	6.20%	6.30%	6.20%	6.00%
БВП на глава от населението (лв.)	4989	5529	6411	7379	8753

4.4.9.2. Регионални икономически показатели

Инвестиционната активност в района е предимно дело на местни предприемачи и въпреки позитивния ефект направените инвестиции не водят веднага до рязко повишаване на индекса на БВП.

Макроикономическите данни за 2008 г. са взети от интернет страницата на Националния статистически институт. В таблицата е даден среден растеж на икономическото развитие.

Приходи на домакинствата	2008 (действ.)
Доход на домакинствата в България (в лв. годишно)	8604
Доход на домакинствата в Региона (в лв. годишно)	8423
Доход на глава от населението в България (в лв. годишно)	3471
Доход на глава от населението в Региона (в лв. годишно)	3375

4.5. Екологична характеристика

Анализът на тенденциите и процесите в областта на опазването на околната среда цели да разкрие основните екологични проблеми на територията на общината, тяхната дълбочина и обхват, а също така да определи обектите и териториите в депресивно екологично състояние. Анализът е развит за всеки компонент на околната среда поотделно и е детайлизиран на ниво "източник на замърсяване".

4.5.1. Качество на атмосферния въздух

Съгласно дефиницията "Качество на атмосферния въздух" е състояние на въздуха на открито в тропосферата, с изключение на въздуха на работните места, определено от състава и съотношението на естествените съставки и добавените вещества от естествен или антропогенен произход.

Закона за чистотата на атмосферния въздух /чл.4, ал./ определя 11 основни показателя за качеството на атмосферния въздух, както за отделните райони по преценка на Министъра на околната среда и водите или по предложение на

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.

Министъра на здравеопазването могат да бъдат определени и допълнителни показатели.

За контролиране на основните и допълнителни показатели на територията на страната се разполагат пунктове за мониторинг /контрол/ на качеството на атмосферния въздух, като част от Националната автоматизирана система за екологичен мониторинг /НАСЕМ/, подсистема – “Въздух”. Пунктовете могат да бъдат неподвижни: /стационарни/ - с ръчно или автоматично взимане на проби; и подвижни /обслужвани от мобилната станция за контрол на качеството на атмосферния въздух/.

По класификация /съгласно Наредба № 7/,пунктовете за мониторинг биват:

- Транспортно – ориентирани /Т/ пунктове за мониторинг са тези, при които броят на МПС, преминаващи в кръг с радиус 50 м, е не по-малък от 2,500 превозни средства на денонощие.
- Промислено – ориентирани /П/ пунктове за мониторинг са тези, при които има преобладаващо влияние на емисии от производствени и други дейности.
- Градски фонові пунктове за мониторинг /ГФ/ са тези, които са разположени в застроената част на града, които не отговарят на критериите по т. 2.
- Извънградски фонові пунктове за мониторинг /ИФ/ са разположените на 3 – 10 км. От град, които не отговарят на критериите по т.2 и т.3.
- Регионални пунктове за мониторинг /Р/ са разположените на 10 – 50 км. от град, които не отговарят на критериите по т.2 и т.3.
- Отдалечени пунктове за мониторинг /О/ са разположените на повече от 50 км. от град, които не отговарят на критериите по т.2 и т.3.

На територията на РИОСВ – Плевен са разположени 5 стационарни пункта с ръчно взимане на проби – 4 на територията на гр. Плевен и 1 на територията на гр. Никопол.

В останалите райони и населени места качеството на атмосферния въздух се следи чрез мобилната станция за контрол качеството на атмосферния въздух.

- Основните показатели контролирани на територията на РИОСВ – Плевен са:
- Суспендирани частици / общ прах/ (Плевен);
- Фини прахові частици / под 10 мm / (Плевен и Никопол);
- Серен диоксид (Плевен и Никопол);
- Азотен диоксид и/или азотни оксиди (Плевен и Никопол);
- Въглероден оксид (Никопол);
- Озон (Никопол) и
- Олово/аерозоли (Плевен).

Допълнителни показатели са:

- Сероводород (Плевен и Никопол);
- Амоняк (Никопол);
- Контролират се някои метеорологични показатели като:

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.**

- Температура;
- Налягане;
- Влажност.

Във връзка с прилагането на Наредба № 7, след разделянето на страната на райони за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух /КАВ/ на територията на РИОСВ – Плевен се обособиха следните райони за оценка и управление качеството на атмосферния въздух /КАВ/:

№ на района	Район за оценка и управление на КАВ	Териториален обхват	Класификация по чл. 30, ал.1
68	Ловеч	Община Ловеч	Точка 3
69	Троян	Община Троян	Точка 3
70	Тетевен	Община Тетевен и Ябланица	Точка 3
71	Левски	Община Левски, Пордим, Белене и Летница	Точка 4
72	Гулянци	Община Гулянци	Точка 4
73	Червен бряг	Община Червен бряг, Долни Дъбник, Искър	Точка 4
74	Луковит	Община Луковит и Угърчин	Точка 4

На територията на община Ябланица няма предприятия с наложени санкции за замърсяване на атмосферния въздух.

На инвентаризация на емисиите на територията на РИОСВ – гр. Плевен подлежат следните предприятия:

- “Златна Панега” АД, с. Златна Панега

Във връзка с прилагането на Наредба № 6 за реда и начина на провеждане на измерванията на емисиите на вредни вещества от неподвижни източници, в това число собствени периодични и собствени непрекъснати измервания, /във връзка със спазване на емисионните норми по Наредба № 2 са проведени собствени периодични измервания от акредитирана лаборатория в следните предприятия:

- “Златна Панега Цимент” АД, с. Златна Панега

При провеждане на 72-часови проби на подобект “Въглищна мелница” по предписание са направени измервания в следните пробоотборни точки:

- След електофилтър /ЕФ/ на 4 въртяща пещ /ВП/ - на 28.10.2002 г. И 30.10.2002 г. (показатели: прах, серен диоксид, азотни оксиди, въглеродин оксид);
- След слоест филтър /СФ/ на скарен охладител – на 30.10.2002 г. (показател: прах);
- След мелница за въглища – 30.10.2002 г. (показател: прах).

От работещата промишленост замърсяването на въздуха на община Ябланица е незначително. Липсват и замърсявания с опасни отпадъци.

Замърсяването на въздуха е с нестационарен характер. То се променя както по сезони, така и в денонощен аспект.

Към момента Община Ябланица няма ангажимент за изготвяне на програма за намаляване на емисиите, тъй като не превишава нормите за качество на атмосферния въздух.

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.**

4.5.2. Качество на водите

Основен проблем е липсата на градска пречиствателна станция за отпадни води.

4.5.3. Шум

Не се наблюдава привишение на шума над допустимите норми.

4.5.4. Зелени площи в населените места

Основание за увеличаване на зелените площи са фактите, че върху дървета, храсти и треви се утаява около 70% от въздушния прах, а същите поглъщат около 60% от серния двуокис. Необходимостта от увеличаване на уличните дървета се мотивира и с наблюденията, че над зелените насаждения се образуват низходящи въздушни течения, утаяващи праха. С увеличаване броя на дърветата би се увеличила относителната влажност на въздуха.

Зелените площи в града са основно тревни площи с дървета и храсти. Основните видове дървета, използвани в озеленяването са: липа, кестен, американски ясен, бреза, каталпа и др.

4.5.5. Почви

Почвите са едни от основните елементи на природната среда и основно средство за производството на селскостопанска продукция. Връщането на обработваемата земя на собствениците до голяма степен ще урегулира използването на изкуствени торове и пестициди. Високите цени на препаратите и все повече използването на органични торове ще доведе до постепенно нормализиране на почвения състав. Все повече селскостопански производители търсят информация как, с какви количества и кога да торят земята си, за да запазят нейните качества и да повишат добивите от екологично чиста продукция.

Производствени замърсители на почвата на територията на общината не са регистрирани. Констатира се замърсяване на почвата от битови отпадъци, което на този етап не е значително и проблемно и може да се ограничи по административен път и чрез разработване и реализиране на общинска програма за управление на отпадъците.

4.5.5.1. Основни източници на замърсяване

Няма данни за замърсявания на почвите или наличие на значителни проблеми, които да застрашават екологично – чистото състояние на почвите.

Основните източници на замърсяване на почвите са :

- газовете от изгаряне на въглища и течни горива, които попадат под формата на киселинни дъждове;
- локални ограничени замърсявания в обсега на депото и стари складови райони за пестициди;
- от транспорта – замърсявания, свързани с дизеловите и бензинови двигатели;
- комунално-битова дейност – изхвърляне на отпадъци, които при неправилно съхранение замърсяват почвите и подпочвените води;
- изсичане на горите, водещо до изтощаване на почвите, ерозия и засоляване;

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.

- производството на нитратна земеделска продукция.

4.5.5.2. Контрол на състоянието на почвите

Не съществуват механизми за контрол на състоянието на почвите, които да са елемент на общинската политика. Не се извършва периодичен контрол. Изследвания се правят само при нужда, като изготвяне на доклади по ОВОС и др.

Общинското ръководство няма своя програма за опазването качеството на почвите. Предприемат се мерки за рекултивация на нарушени терени и действия за контрол върху употребата на изкуствени торове.

4.5.6. Екологични проблеми на селските населени места

Екологичните проблеми се обуславят от липсата на достатъчно развита канализационна мрежа, както и на регулирани сметища, дребно и разпокъсано селско стопанство, ниска екологична култура, липса на финансови средства, липса на места за загробване на умрели животни, които често биват изхвърляни в местности, разположени в близост до водоизточници или вододайни зони. Наблюдават се замърсявания на местната река и земеделски земи.

Община Ябланица има проекти за градска пречиствателна станция за отпадъчни води. и общинските отпадъци да се транспортират и обезвреждат в регионален център за управление на отпадъците - Луковит.

4.5.7. Екологични проблеми в общината свързани с третирането на отпадъците

Старото депо (сметище) на града е с напълно изчерпан капацитет. Не се изпълнява никакво третиране на отпадъците, като компостиране или сортиране. Отпадъците се депонират на куп и от време на време се уплътняват с булдозер. Запръстяване изцяло липсва или е много рядко. Няма инсталации или мерки за осигуряване защита на околната среда. Няма мерки за ограничаване на достъпа на животни и хора до площадката (депото е разположено в близост до квартал с многобройно ромско население).

Екологичните проблеми в общината свързани с третирането на отпадъците, основно са свързани с

- съществуващото депо не отговаря на съвременните нормативни изисквания за изграждане и експлоатация на депо за ТБО;
- понякога има пожари на депото и постоянното отделяне на неприятни миризми в околната среда;
- няма мероприятия за предпазване от разнасяне от вятъра на пластмасови торбички на големи площи около депото за да се избегне замърсяване на околната среда в близост;
- най-сериозен недостатък на съществуващото депо е риска от замърсяване на водите;
- на площадката няма каквито и да е съоръжения за измерване и събиране на инфилтратата преди изпускането му в околната среда. Няма изградени дренажни системи за улавяне и събиране на повърхностните води преди депото, което увеличава количеството на генерирания инфилтрат;

За съществуващото сметище (депо) за ТБО е изготвен проект за закриване.

5. СЪЩЕСТВУВАЩО СЪСТОЯНИЕ И ПРАКТИКИ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

5.1. Анализ на генерираните отпадъци. Оценка по видове

5.1.1. Битови отпадъци и приравнени към тях

Дейностите по управление на битовите отпадъци се изпълняват от отдел "Чистота" към администрацията на община Ябланица. Основните дейности, които се изпълняват са: сметосъбиране, сметоизвозване и депониране. Сметосъбирането в община Ябланица се извършва в 100% от населените места.

В таблицата са представени данни само за количествата, депонирани на общинското депо.

Тип на отпадъците	2006 г.	2007 г.	2008 г.
Отпадъци от домакинства [тон/година]	1206.3	2161	1536
Утайка от пречиствателна станция [тон/година]	няма	няма	няма
Улици и Паркове [тон/година]	не се събират отделно, вкл. са в битовите	не се събират отделно, вкл. са в битовите	не се събират отделно, вкл. са в битовите
Органични отпадъци [тон/година]	не се събират отделно, вкл. са в битовите	не се събират отделно, вкл. са в битовите	не се събират отделно, вкл. са в битовите
Общо депонирани [тон/година]	1206.3	2161	1536

Основните източници на отпадъци на територията на общината са гражданите, домакинствата, промишлените предприятия, частните фирми, училищата, строителството, животинските ферми, ресторантите, увеселителните заведения, болничните заведения и др.

Най-голямо количество са битовите отпадъци, които се получават в резултат на жизнената дейност на хората по домовете, държавните и общинските сгради. Към тях се приравняват и отпадъците от търговските обекти, занаятчийските дейности, предприятията, обектите за отдих и забавление, когато нямат характер на опасни и в същото време тяхното количество или състав няма да попречи на третирането им съвместно с битовите.

5.1.1.1. Норми за генериране на битовите отпадъци на национално ниво

В таблицата е дадена нормата на генерирани битови отпадъци, съгласно данни от НСИ за 2008 г.).

Среден растеж Населени места по групи	Норма на генерирани битови отпадъци на жител kg / жител / год.	
	2008	2012
> 50,000 жители	360	384
25,000-50,000 жители	320	341
3,000-25,000 жители	296	315
< 3,000 жители	190	202

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.**

Степента на генериране на отпадъци зависи от нивото на наличния доход на населението. Степента на растеж на генериране на отпадъците се оценява да достигне 42% спрямо икономическия растеж.

Общото генериране на отпадъци при среден растеж за регион Луковит е дадено в следващата таблица. Годишното генериране на отпадъци се очаква да се увеличи от настоящето количество до около 5440 кг/жител до 2012 г.

Среден растеж	2008 г.	2012 г.
Домакински отпадъци	22,439	22,750
Индустриални отпадъци	2,391	2,391
Улици и паркове	1,851	1,760
ЕГО	826	785
СО и отпадъци от разрушителни дейности	15,269	14,522
Утайки от канализация (ПСОВ)	2,000	4,900
Общо за региона тон/г.	44,775	47,109
kg/жител	492	544

Промишлеността генерира различни видове промишлени отпадъци, според категорията производство и индустриалния сектор. Въпреки това, индустриалната заетост също води до генерирането на неопасни битови отпадъци от столове и други битови помещения. Колкото по-големи са производствата, толкова по-изразено става генерирането на такъв вид отпадъци. Този тип отпадъци се депонират заедно с битовите отпадъци.

Приема се, че увеличението на отпадъците от промишлеността се отнася само до броя на служителите, което за региона е оценено да остане постоянно при настоящето ниво. Очакваните количества са дадени в по-горната таблица.

5.1.1.2. Морфологичен състав на битовите отпадъци

Данните за морфологичния състав на битовите отпадъци за типовете населени места са по данни от Националната програма за управление на дейностите по отпадъците за периода 2009 -2013 г.

Население, брой жители Съдържание	< 3,000 жители		3-25,000 жители		25-50,000 жители		> 50,000 жители	
	%	kg/ч./г.	%	kg/ч./г.	%	kg/ч./г.	%	kg/ч./г.
Хранителни отпадъци	4.86%	9.23	12.56%	37.18	20.85%	66.72	28.80%	103.68
Хартия	3.87%	7.35	6.55%	19.39	10.45%	33.44	11.10%	39.96
Картон	1.30%	2.47	0.70%	2.07	1.63%	5.22	9.70%	34.92
Пластмаса	5.21%	9.90	8.98%	26.58	9.43%	30.18	12.00%	43.20
Текстил	3.48%	6.61	4.70%	13.91	3.40%	10.88	3.20%	11.52
Гума	1.15%	2.19	0.45%	1.33	1.10%	3.52	0.60%	2.16
Кожа	1.36%	2.58	1.35%	4.00	2.10%	6.72	0.70%	2.52
Градински отпадъци	14.12%	26.83	14.00%	41.44	5.53%	17.70	6.80%	24.48
Дървесни отпадъци	2.14%	4.07	2.28%	6.75	1.58%	5.06	1.30%	4.68
Стъкло	8.85%	16.82	3.40%	10.06	8.75%	28.00	9.90%	35.64
Метали	2.88%	5.47	1.30%	3.85	2.83%	9.06	1.70%	6.12
Сгурия, пепел, инертни материали, пръст, пясък и други	50.78%	96.48	43.73%	129.44	32.35%	103.52	14.20%	51.12
Общо	100%	190	100%	296	100%	320	100%	360

Морфологичния състав на битовите отпадъци на Община Ябланица е изчислен на база на осреднени стойности за населението, живеещо в съответната категория населено място.

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.**

При среден растеж, се отчита увеличение на количествата на твърдите битови отпадъци с 42% от годишен реален темп на изменение на БВП (разходи на домакинствата за храна, напитки, дрехи и обувки и др. подобни, съгласно данни от НСИ за 2008 г.).

В следващата таблица е даден годишен растеж от 3.8% за периода 2009 - 2012 г.

Среден растеж	Средно за Община Ябланица	2008	2012
Съдържание	%	t/год.	t/год.
Хранителни отпадъци	4.86%	60	62
Хартия	3.87%	48	49
Картон	1.30%	16	17
Пластмаса	5.21%	65	66
Текстил	3.48%	43	44
Гума	1.15%	14	15
Кожа	1.36%	17	17
Градински отпадъци	14.12%	175	179
Дървесни отпадъци	2.14%	27	27
Стъкло	8.85%	110	112
Метали	2.88%	36	37
Сгурия, пепел, инертни материали, пръст, пясък и други	50.78%	629	645
Общо	100.00%	1239	1270

5.1.1.3. Материали за рециклиране

Системата за разделно събиране и рециклиране на материали е въведена през 2009 г.

Съгласно Националната програма за управление на дейностите по отпадъците 52%-55% от генерираните отпадъци от опаковки трябва да се рециклират през 2012 - 2013 г.; 53%-56% генерираните отпадъци от опаковки за същия период трябва да се оползотворяват.

Към настоящия момент количеството на депонираните отпадъци от опаковки, на база на дадения по-горе морфологичен състав е по-ниско от количествата отпадъци, които биха могли да се депонират на депата. Почти 100% от картонените отпадъци се третират като отпадъци от опаковки.

Количествата на отпадъците от опаковки за стъкло, хартия и пластмаса се приемат около 33% от съответните количества отпадъци. До 8% от общото количество на металните отпадъци се приемат като отпадъци от опаковки.

В таблицата са дадени количествата на отпадъците при среден икономически растеж за периода 2008 – 2012 г.

Година	2008	2012
	тона/год.	
Битови отпадъци - общо	1239	1270
Отпадъци от опаковки - рециклирани	0	49
Органични отпадъци - третирани	0	134
Битови отпадъци за депониране	1239	1087

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.**

5.1.2. Утайки от пречиствателни станции

Няма пречиствателна станция за отпадни води на територията на общината. Местното население ползва септични ями, но събраните отпадни води се откарват извън общината.

Националната програма не предвижда депониране на утайките на регионалните депа за ТБО. Количествата на утайките за населени места с население по-голямо от 2000 е.ж. се генерират от пречиствателните станции за отпадъчни води, а за тези с по-малък брой на населението идват от септичните ями.

Община	Население 2008	Генерирана утайка тона/год.			Прогнозирани утайки
		Агломерации			2012
		>10,000 еж	2-10000 еж	<2,000 еж	тона/год.
Ябланица	6523	-	44	16	-

5.1.3. Индустириални неопасни отпадъци

Количествата на отпадъците от промишлеността, които са депонирани на депото са ограничени.

По данни от Изпълнителна агенция за околна среда (ИАОС) на територията на община Ябланица за 2007 г. са генерирани 29,207.49 тона индустриални отпадъци. Отчетени са 3.66 тона налични отпадъци от минали години. Оползотворени са 28,208.72 тона отпадъци, предадени са на други фирми 995.81 тона, като в края на 2007 г. са налични 6,62 тона отпадъци.

Наименование на организацията, генерираща отпадъци	Населено място	Община	Наименование на отпадъка	Налични от минали години, тона	Образувани, тона	Оползотворени, тона	Обезвредени, тона	Предаден на други фирми, тона	Налични в края на годината, тона
ЗЛАТНА ПАНЕГА ЦИМЕНТ	Златна Панега	Ябланица	абсорбенти, филтърни материали, кърпи за изтриване и предпазни облекла, различни от упоменатите в 15 02 02	1.13	0.45	0.00	0.00	0.00	1.58
ЗЛАТНА ПАНЕГА ЦИМЕНТ	Златна Панега	Ябланица	излезли от употреба гуми	0.00	1.00	1.00	0.00	0.00	0.00
ЗЛАТНА ПАНЕГА ЦИМЕНТ	Златна Панега	Ябланица	облицовъчни и огнеупорни материали от неметалургични процеси, различни от упоменатите в 16 11 05	0.00	80.00	80.00	0.00	0.00	0.00
ЗЛАТНА ПАНЕГА ЦИМЕНТ	Златна Панега	Ябланица	пластмаса и каучук	0.50	0.18	0.00	0.00	0.00	0.68

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.**

ЗЛАТНА ПАНЕГА ЦИМЕНТ	Златна Панега	Ябланица	смеси от бетон, тухли, керемиди, плочки, фаянсови и керамични изделия, различни от упоменатите в 17 01 06	0.00	890.00	0.00	0.00	890.00	0.00
ЗЛАТНА ПАНЕГА ЦИМЕНТ	Златна Панега	Ябланица	смеси от метали	0.00	102.90	0.00	0.00	102.90	0.00
ЗЛАТНА ПАНЕГА ЦИМЕНТ	Златна Панега	Ябланица	твърди отпадъци от пречистване на газове, различни от упоменатите в 10 13 12	0.00	28127.72	28127.72	0.00	0.00	0.00
ШЕЛ БЪЛГАРИЯ	Ябланица	Ябланица	хартиени и картонени опаковки	0.00	2.91	0.00	0.00	2.91	0.00
ЗЛАТНА ПАНЕГА ЦИМЕНТ	Златна Панега	Ябланица	хартиени и картонени опаковки	2.03	2.33	0.00	0.00	0.00	4.36
Общо				3.66	29,207.49	28,208.72	0.00	995.81	6.62

Фирми, генериращи индустриални отпадъци, са както следва:

Шел България	бензиностанция
Златна панега цимент	Цименто производство

Общото количество на индустриалните неопасни отпадъци е приравнен към битовите отпадъци и се генерира основно от или заради служителите в компаниите.

Нормата на генериране на тези отпадъци е определена като процент от битовите отпадъци: 33% от хранителните отпадъци, 50 % хартия и картон и 33% пластмаса и други неопасни отпадъци.

Генериран битов отпадък от работник годишно	kg/чов/год	
	2008	2012
Константно състояние	110	110

Броят на служителите, работещи в производството и бизнес сектора в община Ябланица са определени като процент от общия брой за плановия регион и броя на населението в общината. Общият брой на служителите е 1485.

Битови отпадъци генерирани от индустрията	тона/год.	
	2008	2017
Константно състояние	164	164

5.1.4. Отпадъци от паркове и градини

Отпадъците от паркове и градинки понастоящем се събират от общините и се извозват до общинските депа за ТБО. Има единични случаи на домашно компостиране.

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.**

Генерираните количества отпадъци от паркове и градинки и почистване на улици са определени на глава от населението по данни от програма за управление на дейностите по отпадъците 2009 -2013 г.

Паркови и улични отпадъци	Норма на генериране на паркови и улични отпадъци на жител	тона/год.	
		2008	2012
Градове	25 kg/чов./г.	0	0
Села	15 kg/чов./г.	98	98
Общо		98	98

Зелените отпадъци от паркове и градини ще се транспортират за компостиране на Регионалния център за управление на отпадъците – Луковит.

5.1.5. Едрогабаритни отпадъци

В общината няма специално депо за третиране на едрогабаритните отпадъци. Съответно едрогабаритните отпадъци се депонират на общинското депо за ТБО. Депонираните количества не се измерват.

Количествата на едрогабаритните и други отпадъци са определени на глава от населението по статистически данни за плановия регион и броя на населението в общината.

Едрогабаритни отпадъци	Норма на генериране на едрогабаритни отпадъци на жител	тона/год	
		2008	2012
Градове	10 kg/ чов./г.	0	0
Села	8 kg/ чов./г.	52	50
Общо		52	50

5.1.6. Строителни отпадъци

На територията на общината няма специално депо за строителни отпадъци. Част от строителните отпадъци се депонират на общинското депо за битови отпадъци. Депонираните количества не се измерват. Транспортирането на строителните отпадъците се извършва от генераторите на отпадъци срещу съответно заплащане.

Количествата на генерираните строителни отпадъци за цялата страна, съгласно данни от НСИ за периода 2004 – 2006 г. са както следва:

Година	Строителни отпадъци		
	2004	2005	2006
Тона	5 425 624	3 502 737	1 602 662
Kg/жител/год	716	465	214

На база на горните тенденции за генериране на строителни са определени 90 kg/жител/год. за селските райони и 214 kg/жител/год. за градовете.

Година	Строителни отпадъци	
	2008	2012
Строителни отпадъци на жител в Община Ябланица, в kg/жител/год.	90	90
Общо количество на генерираните строителните отпадъци в Община Ябланица, в тона	587	564

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.**

5.1.7. Опасни отпадъци

Няма точни данни за количеството опасни отпадъци, които се генерират на територията на общината. Опасните отпадъци, които се генерират от населението са основно луминесцентни лампи и коли.

Поради горните причини не се считат, като потенциален проблем за общинското депо.

Според заповед на кмета на общината са заделени площадки за смяна на отработени масла, акумулатори, излезли от употреба автомобили.

По данни от Изпълнителна агенция за околна среда (ИАОС) на територията на община Ябланица за 2007 г. са генерирани 29,80 тона опасни отпадъци и са налични 10,85 тона отпадъци от предишни години. Няма оползотворени отпадъци. Предадени са на други фирми 21,25 тона като в края на 2007 г. са налични общо 19,40 т. опасни отпадъци.

Наименование на организацията, генерираща отпадъци	Населено място	Община	Наименование на отпадъка	Налични от минали години, тона	Образувани, тона	Оползотворени, тона	Обезвредени, тона	Предаден на други фирми, тона	Налични в края на годината, тона
ШЕЛ БЪЛГАРИЯ	Ябланица	Ябланица	абсорбенти, филтърни материали (включително маслени филтри, неупоменати другаде), кърпи за изтриване и предпазни облекла, замърсени с опасни вещества	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
ЗЛАТНА ПАНЕГА ЦИМЕНТ	Златна Панега	Ябланица	абсорбенти, филтърни материали (включително маслени филтри, неупоменати другаде), кърпи за изтриване и предпазни облекла, замърсени с опасни вещества	0.17	0.20	0.00	0.00	0.00	0.37
ЗЛАТНА ПАНЕГА ЦИМЕНТ	Златна Панега	Ябланица	нехлорирани моторни, смазочни и масла за зъбни предавки на минерална основа	7.80	4.20	0.00	0.00	0.00	12.00
ЗЛАТНА ПАНЕГА ЦИМЕНТ	Златна Панега	Ябланица	нехлорирани хидравлични масла на минерална	2.16	3.36	0.00	0.00	0.00	5.52

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.**

			основа						
ЗЛАТНА ПАНЕГА ЦИМЕНТ	Златна Панега	Ябланица	оловни акумулаторни батерии	0.40	0.07	0.00	0.00	0.00	0.47
ПЕТРОЛ	Ябланица	Ябланица	отпадъци, съдържащи масла и нефтопродукти	0.00	8.00	0.00	0.00	8.00	0.00
ПЕТРОЛ	Златна Панега	Ябланица	отпадъци, съдържащи масла и нефтопродукти	0.00	3.00	0.00	0.00	3.00	0.00
ПЕТРОЛ	Брестница	Ябланица	отпадъци, съдържащи масла и нефтопродукти	0.00	8.00	0.00	0.00	8.00	0.00
ШЕЛ БЪЛГАРИЯ	Ябланица	Ябланица	отпадъци, съдържащи масла и нефтопродукти	0.04	0.02	0.00	0.00	0.02	0.04
ШЕЛ БЪЛГАРИЯ	Ябланица	Ябланица	твърди остатъци от пясъкоуловители, маслено-водни сепаратори	0.02	0.00	0.00	0.00	0.00	0.02
ШЕЛ БЪЛГАРИЯ	Ябланица	Ябланица	утайки от маслено-водни сепаратори	0.04	0.00	0.00	0.00	0.00	0.04
ПЕТРОЛ	Ябланица	Ябланица	утайки от маслоуловителни шахти (колектори)	0.00	2.23	0.00	0.00	2.23	0.00
ЗЛАТНА ПАНЕГА ЦИМЕНТ	Златна Панега	Ябланица	утайки от маслоуловителни шахти (колектори)	0.20	0.70	0.00	0.00	0.00	0.90
ЗЛАТНА ПАНЕГА ЦИМЕНТ	Златна Панега	Ябланица	флуоресцентни тръби и други отпадъци, съдържащи живак	0.02	0.02	0.00	0.00	0.00	0.04
Общо				10.85	29.80	0.00	0.00	21.25	19.40

5.2. Съществуващи практики и системи за сметосъбиране, транспортиране и третиране на отпадъците

5.2.1. Събиране и транспортиране на отпадъци

Отпадъците на общината се транспортират на общинското депо разположено в местността "Зейков рът".

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.**

Отпадъците от домакинствата се депонират смесено с промишлените и домакински отпадъци.

Дейностите по управление на битовите отпадъци се изпълняват от отдел "Чистота" към администрацията на община Ябланица. Отделът е част от структурата на общинската администрация. Услугите по събиране и извозване на битовите отпадъци се предоставят за всички населени места в общината.

Тип на отпадъците	2006 г.	2007 г.	2008 г.
Хартия [тон/година]	не	не	не
Пластмаса [тон/година]	не	не	не
Метал[тон/година]	няма данни	няма данни	няма данни
Общо рециклирани [тон/година]	не	не	не
Хартия [тон/година]	не	не	не

Кметът на общината е организиран площадка за съхранение на отработени масла, луминесцентни лампи и акумулатори и специално място за съхранение на стари излезли от употреба превозни средства.

Общината е подписала договор с компания/организация за оползотворяване на събрани рециклируеми материали в по-големите градове. Събирането на възстановими материали от опаковки се организира и изпълнява от ЕКОПАК – България. Събирането се финансира от българските производители/ вносители чрез събраната такса за произведените/ продавани отпадъци от опаковки в страната.

Обществените площи, включително улици и паркове, се метат и почистват редовно от отдел "Чистота" съгласно общинската програма за осигуряване на работа за временна заетост.

Понастоящем сектор отпадъчни води генерира утайки само от почистване на канализацията. Тези материали обикновено се депонират.

Био-разградимите отпадъци не се събират отделно и няма съоръжения за компостиране. Домашното компостиране или повторната употреба на органични отпадъци, като фураж се осъществява в малки населени места от селски тип. Морфологията на отпадъците показва ниска средна концентрация на хранителни отпадъци. В момента не съществуват организирани мерки за допълнително намаляване на количеството на био-разградими отпадъци депонирани на депата.

населено място	Жители бр.	Услуги по общинско събиране				Обществено почистване на улиците и парковете
		Отпадъци от домакинствата	Контейнери за отпадъци от домакинствата	Честота на събирането	Контейнери за рециклируеми отпадъци	
		% домакинства	m ³ /1,000 жители	Пъти на /седмица	m ³ /1,000 жители	
община Ябланица						
гр. Ябланица	2961	100%	-	1	не	52
с. Златна панега	892	100%	-	0.5	не	26
с. Брестница	1024		-	0.5	не	26
с. Добревци	554	100%	-	0.5	не	26
с. Орешен	306		-	0.5	не	26
с. Батулци	237	100%	-	0.5	не	26
с. Малък Извор	253		-	0.5	не	26
с. Дъбравата	181	100%	-	0.5	не	26
Общо:	6488		41.28	0.5	договор от 2009	-

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.**

**5.2.1.1. Брой, вид и обем на използваните съдове:
индивидуални, блокови, квартални, несменяеми
(контейнерна система) или сменяеми**

Контейнери за съхранение на битови отпадъци и превозните средства са собственост на общината. Компаниите, които извършват събиране на материали за рециклиране, осигуряват специални цветни контейнери. Броя на разположените съдове в цялата община е следния:

- Съдове за материали за рециклиране с обем 1,1 м³ - 18 комплекта (собственост "ЕКОПАК България" АД)
- Съдове за битови отпадъци - 0.11 м³ - 1119 бр. (собственост на общината)
- Съдове за битови отпадъци – 4 м³ - 86 бр. (собственост на общината)

В таблицата по- долу е описан броят на кофите (тип "Мева" с обем 0,110 м³ и контейнери с обем 4м³) за съответните населени места:

Населено място	Брой кофи	Брой контейнери	Периодичност на събиране /месечно/	Обслужван населението	% от
Ябланица	875	19	2	80	
Брестница	54	1	1	17	
Златна Панега	183	11	1	63	
Орешене	18	1	1	16	
Добревци	25	2	1	24	
Малък Извор	132	-	1	92	
Голяма Брестница	-	1	1	10	
Дъбравата	-	1	1	12	
Батулци	66	1	1	34	

**5.2.1.2. Брой и вид на специализираните автомобили за
транспортиране на всеки вид контейнер; степен на
амортизация**

Автомобилите за събиране на отпадъци, принадлежат на сметосъбиращите фирми. Всички автомобили са втора употреба. Повечето автомобили са между 17 и 30 годишна възраст. Повечето от тях са оборудвани за уплътняване на отпадъците по време на събирането.

Община Ябланица разполага със следната специализирана техника за извършване на конкретните услуги :

- Един брой камион – марка "Шкода Бобър"
- Един брой контейнеровоз – марка "ГАЗ" 53

От оценката на съществуващото положение може да се направи извода, че дейността на общината по управление на отпадъците е доста неефективна поради липсата на институционална, техническа и икономическа обезпеченост.

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.**

5.2.1.3. Маршрути за събиране на отпадъците в границите на населеното място за транспортиране до съоръженията за третиране. Необходимост от промяна или оптимизиране

На територията на община Ябланица са разположени общо 9 населени места - гр. Ябланица и 8 села. Отпадъците от общината се транспортират на общинското депо.

Маршрутите на сметоизвозващата техника съчетават събирането и транспортирането на битовите отпадъци от няколко населени места.

5.2.1.4. Периодичност на събиране в различните райони

Честотата на събиране на отпадъци се определя в зависимост от размера на населеното място. Събирането на отпадъци в гр. Ябланица се извършва 1 път седмично (4 пъти месечно) докато малките населени места се обслужват максимум 2 пъти на месец.

5.2.1.5. Брой заети лица и съотношение на персонала, отговорен за администриране и за извършване на дейностите по събиране и транспортиране

Дейностите по управление на битовите отпадъци се изпълняват от отдел "Чистота" към администрацията на община Ябланица. Отделът е част от структурата на общинската администрация. Общинската структура свързана с управление на отпадъците включва :

Управление/финанси и счетоводство/администрация

Персонал по поддръжката

Персонал, пряко свързан със събиране и транспортиране на отпадъците

Персонал, отговорен за съоръженията по третиране и депониране на отпадъците

В почистването на обществените замърсени площи в общината участват и работници ангажирани в националната програма "От социални помощи към осигуряване на заетост".

5.2.1.6. Разходи за събиране на тон отпадъци и на глава от населението

Управлението на смесените битови отпадъци, включително почистване на улици, снегопочистване и др. е само една от услугите, предоставяни от общините. Общините изготвят бюджетите и правят отчет за тези услуги в съответствие с действащото законодателство. Съществува отделен бюджет за всяка дейност, но не се определят отделни тарифи.

Разходите за услуги по управлението на отпадъците се възстановяват от събрани от населението чрез данък "собственост" (промил от оценената стойност на имота). Това означава, че жителите плащат за услугите по управление на отпадъците в съответствие с техния стандарт на живот/жилищен стандарт. Промилните степени за такса смет са определени за три различни типа потребители: жители, промишлен сектор и търговския сектор.

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.**

Събраните такси се използват за заплащане на предоставените услуги в съответствие с договорените начини на заплащане на услугите в споразуменията на концесионерите.

Разходите за управлението на отпадъците и събираните такси в община Ябланица през 2009 година са дадени в следващите две таблици.

Община	Население	Генерирани ТБО (тон/год)	Дължима такса за управление на ТБО г	Такса от населението	Такса от бизнеса.	Разходи за депониране	Разходи на глава от населението	Общо такса от глава от населението	Дължима такса на човек
			2009 г	2009 г.	2009 г.			2009 г.	2009 г.
Ябланица	6523	1239	182872	64011	118861	38 947.36-	19.48	28.03	9.81
Общо регион Луковит	91090	22438	2292636	1191251	1101385	21610.13	16.37	25.17	13.08
%				52%	48%				

Община	Население	Планирани разходи за 2009 г.	Планирани приходи за 2009 г.
Ябланица	6 523	147 463	174 202
Общо регион Луковит	91090	2433284	1879137

5.2.2. Системи за разделно събиране на отпадъци

5.2.2.1. Предприетият подход за събиране на съответния вид отпадъци

На територията на общината няма значително разделно събиране. Разделното събиране се изпълнява от фирма "Екопак – България" АД. Общината е сключила договор и са доставени различни контейнери за различните типове материали, които се разделят.

През 2009 г. Общината въведе системата за разделно събиране на хартиени, стъклени, метални и пластмасови отпадъци от опаковки. Приема се, че един комплект контейнери ще обслужва 350 човека.

Очакваните резултати от изпълнението на разделно събиране на отпадъците са:

Намаляване количествата на смесени битови отпадъци, предназначени за окончателно обезвреждане;

Прилагане на оптимален график за извозване на контейнерите, осигуряващ ефективно функциониране на системата при минимални експлоатационни разходи;

Организиране и контрол на системата за разделно събиране на отпадъци.

Площадките за разполагане на контейнерите за разделно събиране на отпадъци от опаковки са посочени от служители на общинската администрация, а окончателния им вариант е съгласуван с "Екопак България" АД и фирмата подизпълнител.

Ще се увеличи ролята на разделното събиране на отпадъците, като се постигне поне 10% от рециклиране от общото количество.

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.**

5.2.2.2. Оценка на количествата отпадъци

Съгласно Националната програма за управление на дейностите по отпадъците 52%-55% от генерираните отпадъци от опаковки трябва да се рециклират през 2012-2013 г., 53%-56% генерираните отпадъци от опаковки за същия период трябва да се оползотворяват.

Цели за рециклиране на битовите отпадъци съгласно Националния план за управление на дейностите по отпадъците визират редуциране на количествата на депонираните на общинските депа отпадъци от 109 kg/човек/год. през 2020 г. Към настоящия момент количеството на депонираните отпадъци от опаковки, на база на дадения по-горе морфологичен състав е по-ниско от количествата отпадъци, които биха могли да се депонират на депата. Въпреки това, ние предвиждаме редуциране на количествата на битовите отпадъци от опаковки както следва:

Почти 100% от картонените отпадъци се третират като отпадъци от опаковки. Количествата на отпадъците от опаковки за стъкло, хартия и пластмаса се приемат около 33% от съответните количества отпадъци. До 8% от общото количество на металните отпадъци се приемат като отпадъци от опаковки.

Вариантът описан по-долу приема рециклиране на 60% от хартиените отпадъци от опаковки, 60% рециклиране на стъклените отпадъци от опаковки, 50% рециклиране на металните отпадъци от опаковки и 22.5% рециклиране на пластмасовите отпадъци от опаковки от 2012 г. Вариантът, описан по-долу приема рециклиране на 75% от градинските отпадъци от 2012 г.

Година	2008
	тона/год.
Битови отпадъци - общо	1239
Отпадъци от опаковки - рециклирани	0
Органични отпадъци - третирани	0
Битови отпадъци за депониране	1239

5.2.2.3. Заинтересованост за участие на населението в организираните системи

Успехът на системите за разделно събиране на отпадъци зависи в огромна степен от заинтересоваността на населението за участие, поради което се изпълняват и предвиждат информационни и разяснителни кампании както от общината, така и от самите частни фирми изпълняващи дейности по управление на отпадъците на територията на общината.

5.2.3. Предварително третиране на отпадъци

В общината се използва сметовозна кола с уплътняване на отпадъка при транспортиране до депото.

Фирма “Екопак – България” АД изпълнява дейности по събиране и сортиране на събраните разделно материали. На територията на общината.

На територията на общината не се изпълнява никакво предварително третиране на отпадъците, като компостиране, раздробяване или сортиране.

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.**

5.2.4. Оползотворяване и обезвреждане на отпадъци

5.2.4.1. Депониране

На територията на общината са съществували множество малки нерегламентирани сметища, образувани поради недобросъвестното отношение на гражданите и на някои от промишлените предприятия и фирми.

Нерегламентираните сметища са закрити поетапно за срок от 2006 до 2009 г., съгласно Наредба №8.

Съществуващото депо е разположено в местността "Зейков Рът". Намира се върху десния склон на стръмно дере в основата на което протича р. Калник. До депото се достига по макадамов път. От всички страни е ограничено от зелени защитни пояси от дървета и храсти. От града се стига по кратък асфалтов път – около 4 км североизточно от града на пътя Ябланица – Луковит.

Пластовете отпадъци са с дълбочина от 1 до 9 метра, но не достига дъното на дерето или равнината. Площта на депото е 19 262 дка = 1.926 ha. На депото се депонират всякакви типове отпадъци – домакински, строителни, животински произход. На депото има монтирани колове за ограда, но самата ограда липсва. Охраната е само през деня. От 2003 г. се води контрол върху количествата, които постъпват на депото. На площадката няма сгради. Няма вододайна зона в близост.

Отстоянието до най-близките водни пътища и водни обекти е 80 метра. Отстоянието до най-близкия пояс II на СОЗ (санитарно – охранителна зона) около водоизточници и съоръжения за питейно-битово водоснабдяване е 500 м. Отстоянието до най-близкото общо и индивидуално водоползване и ползване на водни обекти е 1,5 км.

Мониторинг на качествата на водите преди и след депото по посоката на повърхностните води не се извършва.

Съществуващото депо е публична общинска собственост АОС № 419 / 04.07.2000 г., Скица № Ф02004 / 21.05.2003 г. на имот № 000463, ЕКАТТЕ 97014, рег. №0000291723.

Депото е в експлоатация от 1986 г.

Депо	Оператор	Обществен / частен	Дата, на която изтича договора на оператора
депо "Зайков рът", община Ябланица	отдел "ЧИСТОТА"- община Ябланица	общински	безсрочно

На депото няма водоснабдяване, електроснабдяване и кантар. Това предопределя не съвсем прецизното и точно определяне на количествата, депонирани отпадъци.

Към момента площта заета от отпадъците е 11525м².

Депото се обслужва от булдозер С150.

Отпадъците от домакинствата се депонират смесено с промишлени домакински отпадъци. Отпадъците се разстилат на пластове, уплътняват се и от време на време и се запръстяват с почва или се покриват с инертни материали.

На много места по площта на сметището излиза биогаз, които се самозапалва и гори. Постоянно има горящи участъци.

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.**

Депото (сметището) не отговаря на изискванията на екологичното законодателство в България. Няма инсталации и не са въведени никакви мерки по мониторинг на околната среда.

Общият брой на ползвателите на депото е показан в таблицата по-долу:

Ползватели (населено място)	Бр. жители
гр. Ябланица	2944
с. Златна Панега	890
с. Брестница	1034
с. Добревци	543
с. Орешене	310
с. Батулци	219
с. Малък Извор	246
с. Брестница	176
с. Дъбравата	83

Количеството на депонираните отпадъци от 2006 до 2008 година е показано в таблицата по-долу:

Видове отпадъци	2006	2007	2008
Битови тон / год	4 021 m ³ (1206,3 t)	7 203 m ³ (2161 t)	5 120 m ³ (23 990 t)
Утайки от преч. Станции тон / год	не е приложимо	не е приложимо	не е приложимо
Улици и паркове, градини тон / год.	не	не	не
Органични отпадъци тон / год.	не	не	не
Индустриални тон / год.	не	не	не
Строителни тон / год.	не	не	не
Други			
Сума отпадъци тон / год.	5097 (16 991 m ³)	6490 (22 522 m ³)	7209 (23 990m ³)

Забележка: 1. За всички позиции с "не" Общината не притежава информация за количествата. Отпадъците от парковете се транспортират заедно със събраните домакински отпадъци.

2. Средните количества генерирани общински отпадъци за 2008 са 138 t или 460 m³.

3. Няма разделни площадки за различните видове отпадъци по типове.

**5.2.4.2. Остатъчен капацитет и години на възможно
ползване**

Площта на депото е 19 262 дка =1.926 ha. Към момента площта заета от отпадъците е 11525m². Съществува капацитет за още няколко години, но настоящото депо не покрива изискванията за опазване на околната среда поради което е определено да закриване. Изготвен е идеен проект за закриване на депото. Извършени са предпроектни проучвания. Установен е действителният обем отпадъци – 29 000 m³ (изчислен на база 3D модел). Тъй като депото се използва все още, в проекта е предвидено преоткосиране на съществуващите отпадъци и крайните нива. По този начин се осигурява запас от 3 500 m³, който ще се ползва за депониране до въвеждане в експлоатация на регионалния център за управление на отпадъците – Луковит.

В идейния проект са разгледани два варианта на дейности по закриването на съществуващото депо:

- Изгребване на съществуващите отпадъци и депонирането им на Регионалния Център за управление на отпадъците – Луковит. Вариантът е

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.

икономически неефективен. Предепонираният отпадък би запълнил значително първа клетка на ново проектираното регионално депо.

- Закриване на съществуващото депо на място. Вариантът е приложим. Естественият глинен екран под отпадъците играе роля на изолационна бариера, като ограничава замърсяването в района.

5.2.4.3. Дейности по закриване на съществуващото депо и рекултивация

Проектът за закриване и рекултивация на съществуващото депо бе възложен на КОНСОРЦИУМ „РАМБОЛ-НИРАС ЕКОПРО“ от Министерството на околната среда и водите, гр. София по програма EUROPAID/124484/D/SV/BG „Подготовка на мерки за управление на отпадъците в региони Стара Загора, Луковит и Костенец, България“.

Разработката е в съответствие с изискванията на действащите нормативните документи и наредби на националното законодателство:

- *Наредба № 7 от 24.08.2004 г. за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци (обн., ДВ, бр. 81 от 2004 г.)*
- *Наредба № 8 от 24.08.2004 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци (обн., ДВ, бр. 83 от 2004 г.);*
- *Указания за разработване на планове за привеждане на съществуващите депа за отпадъци в съответствие с нормативните изисквания - МОСВ;*
- *Наредба №26/1996 г. за рекултивация на нарушени терени, подобряване на слабо продуктивни земи и оползотворяване на хумусния слой.*
- *Мерки за управление на отпадъците Регион Луковит – „Доклад за проучване на базовото състояние Юни 2009 г ”*
- *Геодезично заснемане към дата 8-9.2009 г.*
- *Инженерно-геоложки проучвания - 10.2009 г.*
- *Хидроложки проучвания - 10.2009 г.*

Закриване на съществуващото сметище и рекултивация

От направените пред проектни проучвания се установи действителният обем отпадъци -29000м³.

Количествата приложени в проекта са изчислени на базата на 3D модел. Повърхнините дефинирани в модела са базирани на данните от геодезическото заснемане и хидрогеоложкия доклад с помощта на специализиран софтуер.

Паради спецификата на естествените терени ограждащи отпадъците /залесена борова гора-източно и стръмен склон-западно/ е невъзможно рекултивацията да се извърши в поземлен имот с идентификатор ЕКАТТЕ 87014/000463. За нуждите на рекултивацията е заета част от съседни имоти 87014/000056, 87014/000051 и 87014/000385. Имот 87014/000051 е частна собственост и за нуждите на рекултивацията от него се заемат 1050м². Имоти 87014/000056, 87014/000052 са общинска собственост и от тях тях се заема съответно 87014/000056-1320м², 87014/000052- 300м². Към момента на проектиране са заети 11525 м².

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.

Съществуващите отпадъци ще бъдат предепонирани и преоткосирани в общо тяло със стабилни откоси 1:3 и наклони по билото от (3÷5)%.

След приключване на преоткосирането отпадъците се запечатват с пръст с дебелина 20 см. По продължение на петите на откоса е предвидена дренажна система за инфилтрирани води. Ще се изгради от перфорирани Ø315 HDPE. Дренажната система за инфилтрирани води се зауства в събирателна ревизионна шахта, посредством плътна тръба Ø315 HDPE постъпва в резервоар за инфилтрат.

Изграждането на дренажната система за инфилтрирани води се изгражда съгласно приложения в проекта детайл.

Достъпа до резервоара се осигурява от площадка за достъп и маневриране свързана със съществуващият път. В оградата е предвиден портал 4м.

От площадката е осигурен достъп до бермите и билото посредством рампи с наклон 15%.

Земните маси и глини необходими за рекултивацията на сметището ще се доставят от кариера за земни маси и глини от околностите при транспортни разстояния до 15км.

ЗАКРИВАНЕТО НА СЪЩЕСТВУВАЩОТО СМЕТИЩЕ ВКЛЮЧВА СЛЕДНИТЕ ДЕЙНОСТИ:

- Предепонирание на съществуващите отпадъци извън границите на сметището V= 6500 м³.
- Направа на ограда за цялото сметище L= 610 м.
- Преоткосиране на съществуващите отпадъци с откос 1:3 за стабилност на тялото на депото. Общата площ на преоткосираните отпадъци е 11610м²
- Полагане на 20 см. запечатващ слой от пръст по откосите, бермите и билото.
- Изграждане на 2 броя газови кладенци през 60 метра един от друг
- Отвеждане на инфилтрата от старото тяло на депото посредством дренажни тръби HDPE Ø315- перфорирани. Общата дължина на околоръстния дренаж за инфилтрирани води е L = 255 м.
- Мониторинг на съществуващото депо – предвиждат се 3 броя мониторингови кладенци извън тялото на депото от Ø200 с дълбочина до 15 метра. Точните им координати са дадени в ситуация.

При така предложеното решение за преоткосиране на съществуващите отпадъци и крайните нива, проектантът е предвидил запас от 3500м³, които биха се натрупали на площадката на депото до въвеждане в експлоатация на регионалното депо.

Предвидена е техническа и биологична рекултивация.

Техническата рекултивация включва следните пластове отдолу нагоре:

газов дренаж h =0,5м

защитен геотекстил

геомембрана δ=2.0мм по билото и откосите на закритото сметище

геосинтетична дренажна система;

пръст h= 0,7м;

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.

хумус $h = 0,3\text{м}$

От външната страна на депото се предвиждат охранителни облицовани трапецовидни канавки с обща дължина $L = 590\text{ м}$.

За доброто оттичане на атмосферните води от билото на рекултивирането депо се предвиждат наклони от 3% до 5% от билото към периферията на депото. Предвиденият площен дренаж и сигурната хидроизолация, спомагат при така оформените наклони, добро оттичане на атмосферните води. Отвеждането на дъждовните води се осъществява с канавки по бермите, които заустват в охранителните канавки.

Не се предвиждат закотвящи канавки за геотекстила и геосинтетичната дренажна система поради наличието на затежняващи пластове /пътни конструкции/ по бермите.

Горният изолиращ екран е проектиран съобразно предвидения обем на отпадъците и позволява естественото вписване на депото в съществуващия ландшафт. Определените проектни наклони на билната част и откосите не допускат заблатяване и прояви на ерозионни процеси.

С горния изолиращ екран се осигурява: защита от проникването на повърхностни води в отпадъчното тяло на депото; опазване на атмосферния въздух и повърхностните води от замърсяване от отпадъчното тяло; удовлетворяване изискванията на нормативната уредба за рекултивация на нарушени терени и удовлетворяване на условията за използване на рекултивирания повърхностен слой на депото след приключване на неговата експлоатация.

Рекултивираният пласт е проектиран във връзка с преоткосирането и предвиденото бъдещо ползване на територията на депото след приключване на експлоатацията му за земеделско ползване. С оглед осигуряването на нормални условия за растеж и развитие на бъдещата растителност и защита на запечатвания пласт от замръзване и биоинтрузия, рекултивираният слой е с обща дебелина 1,0 m (0,7 m земни маси и 0,3 m почвени материали - хумус). След полагане на рекултивирания слой пръст и хумус е предвидена биологическа рекултивация.

Освен техническата рекултивация на депото се предвижда изпълнението на следните видове дейности:

Осигуряване на ограда, охрана и маркиране на територията на депото

Ограждането на депото е предвидено с цел предотвратяване на неконтролирания достъп на хора и животни до сметището. Населението е свикнало с наличието на постоянен достъп до сметището и ще продължи да го използва за такова и след закриването му. Предвидената охранителна ограда е с обща дължина - 610м. Тя ще се изгради от телена оградна мрежа с височина 1.6 m и стоманобетонни колове, разположени на 2 m разстояние един от друг. На входа се предвижда поставяне на желязна входна врата 4м.

Газоотвеждаща система посредством газоотвеждащи кладенци.

Броят на газоотвеждащите кладенци е съобразен с изискванията на наредба Наредба № 8 от 2004., съгласно която кладенците се разполагат на разстояние от 50 до 100м един от друг. На територията на рекултивираното съществуващо депо се предвижда да се изградят 2 броя кладенци.

По експериментални данни и измервания от съществуващи депа средното количество газ, което се отделя е около 120м³ газ от 1 тон отпадъци. От полученото количество газ обаче, може да се използва само една част, тъй като се касае за отворена система с много силно влияние на външни фактори.

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.

Обикновено, количеството газ, възможно за образуване, е не повече от 80% от изчисленото. Имайки предвид горните предпоставки, отделеното количество газ от депото е изчислено на базата на 95 м³ газ от 1 тон отпадъци при продължителност на отделяне средно 20 години.

Инфилтратата посредством дренажните клонове ще постъпва в резервоара за временно съхранение на инфилтрат. Резервоарът е готов от HDPE с обем 3.0м³.

Събраният инфилтрат веднъж месечно се извозва до пречиствателната станция на регионалното депо на разстояние 25км.

Пътища и рампи (Достъпа на транспортни средства в района на депото се осъществява от съществуващ път.)

Биологичната рекултивация на депото за отпадъци на Община Ябланица е разработена съобразно техническата рекултивация.

Основните дейности, залегнали в проекта по биологичната рекултивация са за подобряване на условията на месторастене и предвиждат:

минерално торене;

засяване на подходящи за условията тревни смеси.

отгледни мероприятия за период от 3 години.

План за контрол и мониторинг - целта на плана за мониторинг е да осигури минималните изисквания за мониторинг, които трябва да се провеждат.

Планът за контрол и мониторинг в периода след неговото закриване е изготвен в съответствие с изискванията на Приложение № 3 на Наредба № 8 от 2004 г. (обн., ДВ, бр. 83 от 2004 г.).

За цялото депо се предвиждат 3 броя мониторингови кладенци- 2 броя под депото и един над него. Разположението е съобразено с наклона на естественият терен и движението на подпочвените води.

В идейния проект за закриване на старото депо за ТБО е приложена количествена и стойностна сметка по уедрен показател. В нея са предвидени цени за видовете строителни работи, материали, мониторинг. Общата стойност, предвидена за закриване на депото (сметището) е около 965108,2 лв. без ДДС.

5.2.5. Термично третиране – изгаряне

На територията на община Ябланица няма да се извършва термично третиране – изгаряне.

5.2.6. Биологично третиране – компостиране, анаеробно третиране и механично – биологично третиране

На територията на община Ябланица има единични случаи на домашно компостиране.

5.2.7. Други методи – физическо и/или химическо обезвреждане и др.

На територията на община Ябланица не се прилагат други методи за третиране на общинските отпадъци.

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.**

**5.2.8. Предотвратяване и намаляване на риска от стари
замърсявания с отпадъци**

С изключение на споменатото по-горе сметище което е с изчерпан капацитет (и не отговаря на изискванията), твърдите отпадъци от домакинствата, производството и земеделието, се изхвърлят неорганизирано на нерегламентирани площадки в околностите на селата. Именно липсата на регламентирани сметища и организирано сметосъбиране се явяват може би най-сериозния екологичен проблем на Община Ябланица.

На територията на общината се оформят периодично локални замърсявания със сезонни отпадъци от домакинствата и строителни отпадъци. Те се констатират своевременно и компетентните органи предприемат незабавни мерки за отстраняването им. Необходимо е приоритизиране, в зависимост от риска за околната среда, както и разширяване на системата за организирано сметосъбиране.

Приоритетно са почистени големите, нерегламентирани сметища, които са потенциална опасност за хората и околната среда. Постепенно, поетапно се почистват и по-малките локални, като се следи да не се образуват нови.

Необходимо е да се извършва периодичен мониторинг на закритото депо като периодично генерирания от него инфилтрат да се транспортира до ПСОВ на Регионалния Център за Управление на отпадъците.

5.2.9. Внасяне и изнасяне на отпадъци

На територията на община Ябланица не се извършва внасяне или изнасяне на отпадъци от друга община или държава.

6. АДМИНИСТРИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

6.1. Отговорни звена и лица за управлението на отпадъците в общинската администрация

Институционалната рамка при управление на отпадъците в община Ябланица е:

- Отговорен ръководител – Заместник Кмет;

Във връзка с чл.16 от Закона за управление на отпадъците е издадена Заповед с която кмета възлага функциите си по чл.15 от ЗООС и чл. 92, ал. 1 от ЗУО на кметовете на кметства в община Ябланица.

- Отговорен административен персонал – Младши Експерт отдел "Екология", Ръководител отдел "Чистота".

През 2009 г е създадено Регионално сдружение за управление на отпадъците – регион Луковит, в което са включени общините Луковит, Тетевен, Червен бряг, Ябланица и Роман.

6.2. Общинска комисия по смисъла на ЗМСМА, отговорна за решаване на проблемите за отпадъците

Общинската комисия е постоянно оперативна структура към Общинския съвет на общината за координиране и подпомагане работата на общинската администрация по управлението на отпадъците.

Всички въпроси, касаещи управлението на отпадъците на територията на общината се внасят за обсъждане от гореспоменатата комисия. След дебатиране, изготвяне на становище и проект за Решение, обсъждания материал се внася за разглеждане на заседание на Общинския съвет.

6.3. Местна нормативна уредба, имаща отношение към управлението на отпадъците

На територията на общината действат Наредби, приети от Общински съвет, имащи отношение към управлението на отпадъците:

- Наредба за определяне и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на община Ябланица/ Приета от Общински съвет Ябланица с Решение №264/06.03.2003г. от Протокол 31 на основание чл.9 от Закона за местните данъци и такси и влиза в сила 01.03.2003 г. Направени изменения и допълнения с Решение № 311 и № 313 от Протокол № 38/15.05.2007г. Приети допълнения с Решение № 324 от Протокол №41/30.07.2007г.
- Наредба за определяне размера на местните данъци приета от общински съвет през 2008 г.
- Наредба за съставянето, изпълнението и отчитането на общинския бюджет

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.

- Наредба за поддържане и опазване на обществения ред, чистотата, общинското и лично имущество и безопасността на движението на територията на общината
- Наредба за управление на дейностите по отпадъците на територията на общината.

Наредбите уреждат правата и задълженията на общината, на юридическите и физически лица по опазване на околната среда; осъществяването на контрол върху състоянието на околната среда в общината, програмиране и осъществяване на мероприятия по опазване на околната среда.

Местните наредби са разглеждани в комисиите на Общинския съвет преди внасянето им за прием. След приемането на наредбите кметовете на населените места в общината разясняват същите по кметства.

6.4. Организационната структура и предприети действия за съвместно решаване на проблемите по отпадъците с другите общини

По пътя към постигане на екологосъобразното управление на отпадъците, като съвкупност от права и задължения, решения, действия и дейности, свързани с образуването и третирането им Община Ябланица търси правилните насоки към постигане на основната цел в устойчивото управление на отпадъците, които ще предотвратят, намалят или ограничат вредното им въздействие върху човешкото здраве и околната среда. В тази връзка следвайки политиката на МОСВ общината е предприела действия за съвместно решаване на проблемите с управлението на отпадъците с общините от Регион Луковит.

Създадено е Регионално сдружение за управление на отпадъците – регион Луковит, което обхваща общините Луковит, Тетевен, Червен бряг, Ябланица и Роман. С Решение № 17 от 13 март 2009 г., Окръжния съд на Ловеч регистрира юридическо лице - неправителствена организация с нестопанска цел с наименование "Регионално сдружение за управление на отпадъците - регион Луковит". Мястото на изпълнение на дейността на сдружението е гр. Луковит, ул. Възраждане №73. Регистрацията е въз основа на решения на всичките 5 общински съвета за създаване на сдружение.

Целите, определени в учредителния документ на Сдружението са:

- Подобряване на качеството на услугите за събиране, транспортиране и обезвреждане на битовите отпадъци и на приравнените към тях отпадъци;
- Ефективно използване на ресурсите, възникващи в процесите на управление на отпадъците;
- Оптимизиране на процесите за управление на отпадъците с оглед намаляване на разходите за услугата за събиране,
- Транспортиране и обезвреждане на битовите отпадъци и на приравнените към тях отпадъци,
- Постигане на прозрачност и отговорност на процесите на управление на отпадъците;
- Реализиране на целите и изискванията на националното законодателство и под законовите актове за управление на отпадъците;
- Стимулиране и подпомагане на активността на отделните граждани за участие в процесите за управление на отпадъците;

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.

- Насърчаване на диалога и взаимодействието между държавата, органите на местното самоуправление, стопанските организации при решаване на проблемите, свързани с управлението на отпадъците.

Гореописаните цели ще се постигат чрез предоставяне на консултации на общините-членове на сдружението по въпросите, свързани с управлението на отпадъците; организиране и провеждане на процедури за осъществяване на дейности, свързани с управлението на отпадъците; осъществяване на инвестиционна дейност, включително и за изграждане на регионално депо за битови отпадъци; осъществяване на мониторинг и контрол върху изпълнението на сключени договори или върху отделни дейности, свързани с управлението на отпадъците; Организиране различни форми на обучение; разпространение на информация, свързана с управлението на отпадъците; провеждане на работни срещи, семинари и конференции; публикуване и разпространение на печатни и електронни издания, свързани с дейността на сдружението; подпомагане на дейността на медиите при отразяване на проблемите на управление на отпадъците.

Сдружението е създадено в обществена полза. Сдружението се представлява от Общо събрание, Управителен съвет и Изпълнителен директор.

Предметът на основна дейност на сдружението е осъществяване на дейности и проекти, свързани с управлението на отпадъците и по-конкретно на битовите отпадъци и на приравнените на тях отпадъци, строителните отпадъци и масово разпространени отпадъци.

Предметът на допълнителна стопанска дейност е всякакъв вид търговски сделки, не забранени от закона и свързани с предмета на основната дейност. Приходите от тази дейност следва да се разходват изцяло за постигане на целите на сдружението.

Сдружението се представлява от Общо събрание, Управителен съвет и Изпълнителен директор.

Общото събрание включва всички членове на общините, участващи в асоциацията, всяка община е представена от кмета на общината. Общото събрание одобрява промени в устава, одобрява вътрешни актове и взема решение за прекратяване на дейността или преобразуване. Общото събрание решава относно включване или изключване на някои от членовете на асоциацията, избира членовете на управителния съвет, решава плащането на годишната такса за участие, също така решава относно участието на асоциацията в други организации или създаването на търговски дружества и други юридически лица; утвърждава основните насоки и програми за дейността на сдружението; одобрява бизнес плана на сдружението, бюджета на сдружението; и др.

Управителният съвет се състои от 5 члена. Членовете на съвета са кметовете на общините. Членовете на борда са избрани до изтичане на мандатите им. Избраният председател на управителния съвет е кмета на гр. Луковит.

Нови членове могат да бъдат приемани с мнозинство от повече от 50%.

6.5. Контролно звено в рамките на общината или друга структура за контрол, брой и статут на контрольорите, брой на съставените актове, наложени глоби през последните две години, териториално разпределение и обхват на контрола.

За извършване на контролна дейност в общината са упълномощени екологът на общината, специалистите “чистота” и кметовете на кметствата. Актовете се съставят от еколога на общината, от представители на РИОСВ – Плевен, за замърсени терени и неправомерно изхвърляне на отпадъци и за нарушения на наредбите, приети от Общинския съвет - Ябланица.

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.**

7. ПРОУЧВАНЕ, ПРОГНОЗИРАНЕ, ПЛАНИРАНЕ

7.1. Прогноза на населението

Тенденцията е за постоянно намаляване на населението в общината. Средният процент на изменение на населението за текущата спрямо предходната година за Ябланица е 99,02%.

Изменение на населението спрямо предходната година	2008-12	2012-17	2017-22	2022-32	2032-42
България	99.56%	99.56%	100%	100%	100%
Регион	98.74%	98.74%	100%	100%	100%
Община Ябланица	99.02%	99.02%	100%	100%	100%

Тенденцията за демографско изменение на населението показано по-горе е прогнозирано на база на годишно намаляване броя на населението с 0.98% до 2017 г. и последващо задържане до съответното ниво.

Прогнозата за изменение на населението на всяка една община в региона е дадена в таблицата по-долу.

Община	2008	2012	2017	2022	2027	2032	2042
Луковит	20473	19528	18409	18409	18409	18409	18409
Червен бряг	32974	31109	28926	28926	28926	28926	28926
Тетевен	23641	22811	21815	21815	21815	21815	21815
Роман	7479	6951	6344	6344	6344	6344	6344
Ябланица	6523	6270	5968	5968	5968	5968	5968
Регион Луковит	91090	86670	81462	81462	81462	81462	81462

Наблюдава се лек спад в тенденцията за намаляване на населението на национално, регионално и общинско ниво.

Прогнозата за изменение на населението на всяко едно населено място в общината е дадена в таблицата по-долу.

Населено място/ Година	2008	2012	2017	2022	2027	2032	2042
гр. Ябланица	2,961	2846	2709	2709	2709	2709	2709
с. Златна Панега	901	866	824	824	824	824	824
с. Брестница	1,034	994	946	946	946	946	946
с. Добревци	559	537	511	511	511	511	511
с. Орешене	309	297	283	283	283	283	283
с. Батулци	239	230	219	219	219	219	219
с. Малък Извор	256	246	234	234	234	234	234
с. Голяма Брестница	183	176	167	167	167	167	167
с. Дъбравата	81	78	74	74	74	74	74
Община Ябланица	6523	6270	5968	5968	5968	5968	5968

7.2. Прогноза на нормите на генериране на отпадъци

7.2.1. Национално икономически показатели

Генерирането на твърди битови отпадъци е в унисон с икономическото развитие и подобряване стандарта на населението. Използвани са данни за периода 2004-2008 г за да се направи оценка на тенденцията на изменение. Макроикономическите данни са взети от Националния статистически институт – статистически годишник и статистическия бюлетин на Българска народна банка.

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.**

Основни икономически индикатори	2004	2005	2006	2007	2008
Брутен вътрешен продукт (млн. лв.)	38823	42797	49361	56520	66728
Брутен вътрешен продукт (годишен реален темп на изменение, %)	6.60%	6.20%	6.30%	6.20%	6.00%
БВП на глава от населението (лв.)	4989	5529	6411	7379	8753

7.2.2. Макроикономически прогнози

Разгледан е вариант за икономическо развитие за среден растеж. Вариантът отчита влиянието на глобалната икономическа криза.

Вариант за среден икономически растеж

Макроикономически индикатори	2008 (действ.)	2012	2017	2022	2032	2042
Брутен вътрешен продукт (млн.лв.)	66728	90112	132404	192751	404718	834137
Брутен вътрешен продукт (годишен реален темп на изменение, %)	6.00%	3.80%	4.00%	3.80%	3.70%	3.50%
БВП на глава от населението (лв.)	8753	12111	18193	26485	55610	114615

Вариантът предполага годишен растеж от 3.8% за периода 2009 – 2012 г.; 4.0% годишен растеж за периода 2013 - 2017 г.; 3.8% годишен растеж за периода 2018 - 2022 г.; 3.7% годишен растеж за периода 2022 - 2032 г.; и 3.5% годишен растеж за периода 2032 - 2042 г.

7.2.3. Регионални икономически показатели

Макроикономическите данни за 2008 г. са взети от интернет страницата на Националния статистически институт. Разгледан е вариант (сценарий) за икономическо развитие за среден растеж .

Вариант за среден икономически растеж

Приходи на домакинствата	2008 (действ.)	2012	2017	2022	2027	2032	2042
Доход на домакинствата в България (в лв. годишно)	8604	9988	12152	14643	17561	21059	29705
Доход на домакинствата в Региона (в лв. годишно)	8423	9778	11897	14336	17192	20616	29081
Доход на глава от населението в България (в лв. годишно)	3471	4029	4902	5907	7084	8495	11984
Доход на глава от населението в Региона (в лв. годишно)	3375	3918	4766	5744	6888	8260	11651

Предполага се годишен растеж от 3.8% за периода 2009 - 2012 г.; 4.0% годишен растеж за периода 2013 - 2017 г.; 3.8% годишен растеж за периода 2018 - 2022 г.; 3.7% годишен растеж за периода 2022 - 2032 г.; и 3.5% годишен растеж за периода 2032 - 2042 г.

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.**

7.3. Прогноза на генерираните отпадъци

7.3.1. Норми на генериране на битови отпадъци на национално ниво

Разгледан е вариант за икономическо развитие за среден растеж. Вариантът отчита увеличение на количествата на твърдите битови отпадъци с 42% от годишен реален темп на изменение на БВП (разходи на домакинствата за храна, напитки, дрехи и обувки и др. подобни, съгласно данни от НСИ за 2008 г.).

Среден растеж Населени места по групи	Норма на генерирани битови отпадъци на жител kg / жител / год.					
	2008	2012	2017	2022	2032	2042
> 50,000 жители	360	384	417	452	528	611
25,000-50,000 жители	320	341	371	402	469	543
3,000-25,000 жители	296	315	343	371	434	502
< 3,000 жители	190	202	220	238	278	322

Вариантът предполага годишен растеж от 3.8% за периода 2009 - 2012 г.; 4.0% годишен растеж за периода 2013 - 2017 г.; 3.8% годишен растеж за периода 2018 - 2022 г.; 3.7% годишен растеж за периода 2022 - 2032 г.; и 3.5% годишен растеж за периода 2032 - 2042 г.

Населените места са групирани в 4 категории, съгласно броя на населението в тях. В Община Ябланица има населени места само един тип.

Община Ябланица	Население, разделено според размера на населеното място					
	2008	2012	2017	2022	2032	2042
> 50,000 жители	0	0	0	0	0	0
25,000-50,000 жители	0	0	0	0	0	0
3,000-25,000 жители	0	0	0	0	0	0
< 3,000 жители	6523	6523	6523	6523	6523	6523

7.3.2. Оценка на количествата отпадъци, генерирани от домакинствата

Разгледан е вариант за икономическо развитие за среден растеж. Вариантът отчита увеличение на количествата на твърдите битови отпадъци с 42% от годишен реален темп на изменение на БВП (разходи на домакинствата за храна, напитки, дрехи и обувки и др. подобни, съгласно данни от НСИ за 2008 г.).

Среден растеж Населени места по групи	Генерирани отпадъци в тона за година					
	2008	2012	2017	2022	2032	2042
> 50,000 жители	0	0	0	0	0	0
25,000-50,000 жители	0	0	0	0	0	0
3,000-25,000 жители	0	0	0	0	0	0
< 3,000 жители	1239	1289	1362	1499	1809	2139
Общо за общината	1239	1289	1362	1499	1809	2139

Вариантът предполага годишен растеж от 3.8% за периода 2009 - 2012 г.; 4.0% годишен растеж за периода 2013 - 2017 г.; 3.8% годишен растеж за периода 2018 - 2022 г.; 3.7% годишен растеж за периода 2022 - 2032 г.; и 3.5% годишен растеж за периода 2032 - 2042 г.

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.**

**7.3.3. Оценка на морфологичния състав на битовите
отпадъци, генерирани в общината**

Морфологичния състав на битовите отпадъци на Община Ябланица е изчислен на база на осреднени стойности за населението, живеещо в съответната категория населено място.

Разгледан е вариант за икономическо развитие за среден растеж. Вариантът отчита увеличение на количествата на твърдите битови отпадъци с 42% от годишен реален темп на изменение на БВП (разходи на домакинствата за храна, напитки, дрехи и обувки и др. подобни, съгласно данни от НСИ за 2008 г.).

Среден растеж	Средно за Община Ябланица	2008	2012	2017	2022	2032	2042
Съдържание	%	t/год.	t/год.	t/год.	t/год.	t/год.	t/год.
Хранителни отпадъци	4.86%	60	62	64	69	81	94
Хартия	3.87%	48	49	51	55	64	74
Картон	1.30%	16	17	17	18	22	25
Пластмаса	5.21%	65	66	68	74	87	100
Текстил	3.48%	43	44	46	50	58	67
Гума	1.15%	14	15	15	16	19	22
Кожа	1.36%	17	17	18	19	23	26
Градински отпадъци	14.12%	175	179	186	201	235	272
Дървесни отпадъци	2.14%	27	27	28	30	36	41
Стъкло	8.85%	110	112	116	126	147	170
Метали	2.88%	36	37	38	41	48	55
Сгурия, пепел, инертни материали, пръст, пясък и други	50.78%	629	645	667	723	844	977
Общо	100.00%	1239	1270	1314	1423	1662	1924

Вариантът предполага годишен растеж от 3.8% за периода 2009 – 2012 г.; 4.0% годишен растеж за периода 2013 - 2017 г.; 3.8% годишен растеж за периода 2018 - 2022 г.; 3.7% годишен растеж за периода 2022 - 2032 г.; и 3.5% годишен растеж за периода 2032 -2042 г.

7.3.4. Биоразградими отпадъци

България се е задължила да редуцира депонираните количества биоразградими отпадъци. Оценката на потенциалното количество на органични отпадъци в община Ябланица, предвидено за третиране е определено на база на целите, заложи в проект на Национална стратегия за поетапно намаляване на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране, МОСВ – март 2006. Стратегията поставя следните цели:

Година	Цел	Тона/год.	Kg / жител
1995 Базова	100%	2,247,500	268
2010	75%	1,685,625	224
2013	50%	1,123,750	152
2020	35%	786,625	109

Морфологичният състав на Биоразградимите битови отпадъци от домакинствата в общи линии е: 100% (хранителни отпадъци + хартия + картон + текстил +кожа + градински и дървесни отпадъци) или за регион Луковит това прави 41.7% от количеството отпадък, преди рециклиране на отпадъците от опаковки. След рециклиране на отпадъците от опаковки, количеството на органичните отпадъци

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.**

се намалява с 1%. При индустриалните битови отпадъци това количество е оценено на 66.0% преди и 67.5% след рециклиране.

Около 2/3 от отпадъците от почистване на паркове и улици са биоразградими.

Следващата таблица показва съдържанието на биоразградимите отпадъци в отпадъците, депонирани понастоящем на общинските депа в тона годишно и в kg/жител преди и след допълнително рециклиране на отпадъците от опаковки.

Биоразградими отпадъци	Среден растеж	2008	2012	2013	2020
Битови	41.69%	8,255	8,370	8,406	8,970
Индустриални	66.00%	1,578	1,578	1,578	1,578
Паркови улични	66.67%	1,234	1,174	1,159	1,103
Общо за рециклиране	т/год.	11,067	11,122	11,143	11,652
Непаркови	т/год.	9,834	9,948	9,984	10,549
Без рециклиране	kg/жител	121	128	130	143
Непаркови	kg/жител	108	115	117	129
Битови	41.58%	7,886	7,996	8,030	8,569
Индустриални	67.49%	1,394	1,394	1,394	1,394
Паркови улични	66.67%	1,234	1,174	1,159	1,103
Общо за рециклиране	т/год.	10,514	10,563	10,583	11,066
Непаркови	т/год.	9,280	9,390	9,424	9,964
С рециклиране	kg/жител	115	122	124	136
Непаркови	kg/жител	102	108	110	122

7.3.5. Оценка на количествата генерирани отпадъци от опаковки

Съгласно Националната програма за управление на дейностите по отпадъците 52%-55% от генерираните отпадъци от опаковки трябва да се рециклират през 2012 - 2013 г.; 53%-56% генерираните отпадъци от опаковки за същия период трябва да се оползотворяват.

Целите за рециклиране на битовите отпадъци съгласно Националния план за управление на дейностите по отпадъците визират редуциране на количествата на депонираните на общинските депа отпадъци от 109 kg/човек /год. през 2020 г. Към настоящия момент количеството на депонираните отпадъци от опаковки, на база на дадения по-горе морфологичен състав е по-ниско от количествата отпадъци, които биха могли да се депонират на депата.

Предвидено е редуциране на количествата на битовите отпадъци от опаковки както следва:

Почти 100 % от картонените отпадъци се третират като отпадъци от опаковки.

Количествата на отпадъците от опаковки за стъкло, хартия и пластмаса се приемат около 33% от съответните количества отпадъци.

До 8% от общото количество на металните отпадъци се приемат като отпадъци от опаковки.

В таблицата по-долу е дадено рециклиране на 60% от хартиените отпадъци от опаковки, 60% рециклиране на стъклените отпадъци от опаковки, 50% рециклиране на металните отпадъци от опаковки и 22.5% рециклиране на пластмасовите отпадъци от опаковки от 2012 г., рециклиране на 75% от градински отпадъци.

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.**

	Година					
	2008	2012	2017	2022	2032	2042
	тона/год.					
Битови отпадъци - общо	1239	1270	1314	1423	1662	1924
Отпадъци от опаковки - рециклирани	0	49	50	55	64	70
Органични отпадъци - третирани	0	134	139	151	176	204
Битови отпадъци за депониране	1239	1087	1125	1218	1422	1651

7.3.6. Утайки

В община Ябланица към момента няма изградена пречиствателна станция за пречистване на битови отпадъчни води.

Съгласно Националната програма за управление на дейностите по отпадъците процентът на утайките, които следва да се третират е: 60% от 2012, и 80% от 2020.

Националната програма не предвижда депониране на утайките на регионалните депа за ТБО. Количествата на утайките за населени места с население по-голямо от 2000 е.ж. се генерират от пречиствателните станции за отпадъчни води, а за тези с по-малък брой на населението идват от септичните ями.

Община	Население 2008	Генерирана утайка тона/год.			Прогнозирани утайки				
		Агломерации			2012	2017	2022	2032	2042
		10,000 еж	2-10000 еж	<2,000 еж	тона/год.	тона/год.	тона/год.	тона/год.	тона/год.
Ябланица	6523	-	44	16	-	44	60	76	76
Общо за региона	90551								
Тона утайка годишно		970	240	170	970	1,210	1,380	1,550	1,550
Общо тона/год. 20%TS		4,900	1,200	900	4,900	6,100	6,900	7,800	7,800

7.3.7. Индуриални неопасни отпадъци

Нормата на генериране на тези отпадъци е определена като процент от битовите отпадъци: 33% от хранителните отпадъци, 50 % хартия и картон и 33% пластмаса и други неопасни отпадъци.

Генериран битов отпадък от работник годишно	kg/чов./г.					
	2008	2012	2017	2022	2032	2042
Нарастване	110	114	120	126	140	154
Константно състояние	110	110	110	110	110	110
Намаляване	110	106	100	96	86	78

Броят на служителите, работещи в производството и бизнес сектора в община Ябланица са определени като процент от общия брой за плановия регион и броя на населението в общината. Общият брой на работниците и служителите в община Ябланица е 1485.

Битови отпадъци генерирани от индустрията	тона/год.					
	2008	2017	2022	2032	2033	2042
Нарастване	164	170	179	188	208	230
Константно състояние	164	164	164	164	164	164
Намаляване	164	157	150	142	129	116

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.**

7.3.8. Отпадъци от паркове и градинки и почистване на улици

Генерираните количества отпадъци от паркове и градинки и почистване на улици са определени на глава от населението по данни от програма за управление на дейностите по отпадъците 2009-2013 г.

Паркови и улични отпадъци	Норма на генериране на паркови и улични отпадъци на жител	тона/год.					
		2008	2012	2017	2022	2032	2042
Градове	25 kg/чов./г.	0	0	0	0	0	0
Села	15 kg/чов./г.	98	94	90	90	90	90
Общо		98	94	90	90	90	90

7.3.9. Едрогабаритни и други отпадъци

Количествата на едрогабаритните и други отпадъци са определени на глава от населението на по статистически данни за плановия регион и броя на населението в общината.

Едрогабаритни отпадъци	Норма на генериране на едрогабаритни отпадъци на жител	тона/год.					
		2008	2012	2017	2022	2032	2042
Градове	10 kg/ чов./г.	0	0	0	0	0	0
Села	8 kg/ чов./г.	52	50	48	48	48	48
Общо		52	50	48	48	48	48

7.3.10. Строителни отпадъци

Наличните данни за количествата на строителните отпадъци в общината са за периода 2002-2003г, тъй като от 2003 г. генериращите строителни отпадъци не се отчитат на общините.

Количествата на генерираните строителни отпадъци за цялата страна, съгласно последните налични данни от НСИ за периода 2004 – 2006 г. са както следва:

Година	Строителни отпадъци		
	2004	2005	2006
Тона	5 425 624	3 502 737	1 602 662
<i>Kg/жител/год</i>	716	465	214

На база на горните тенденции за генериране на строителни са определени 90 kg/жител/год за селските райони и 214 kg/жител/год за градовете.

Година	Строителни отпадъци					
	2008	2012	2017	2022	2032	2042
Строителни отпадъци на жител в Община Ябланица, в kg/жител/год.	90	90	90	90	90	90
Общо количество на генерираните строителните отпадъци в Община Ябланица, в тона	587	564	537	537	537	537

Целите за рециклиране на строителни отпадъци съгласно Националната програма за управление на дейностите по отпадъците са както следва:

Година	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Рециклиране на строителните отпадъци	20%	20%	20%	25%	30%	35%

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.**

7.3.11. Резюме на количествата на генерираните отпадъци

Долната таблица резюмира количествата на генерираните и третирани отпадъци в община Ябланица. Предвижда се същинското рециклиране на битовите отпадъци да започне през 2012. Рециклирането на строителните отпадъци се предвижда поетапно, съгласно целите на Националната програма за управление на дейностите по отпадъците.

Година	2008	2012	2017	2022	2032	2042
Общо генерирани отпадъци, тона годишно	4140	7042	8252	9161	2500	10563
Третиране / рециклиране						
Отпадъци от опаковки	0	82	85	90	102	109
Органични паркови градински отпадъци	0	54	51	49	49	49
Органични домакински отпадъци	0	70	72	76	85	91
Третиране на органични битови отпадъци - общо	0	124	123	125	134	140
Строителни отпадъци	117	169	188	188	188	188
Депониране						
Битови отпадъци от домакинствата	1239	1087	1125	1218	1422	1651
Битови отпадъци от индустрията	164	110	110	110	110	110
Паркови и улични отпадъци	98	40	38	40	40	40
Утайки			44	60	76	76
Едрогабаритни отпадъци	52	50	48	48	48	48
Други (ако има)						
Общо количество депонирани отпадъци [тона / год.]	1553	1287	1364	1476	1696	1925
Депонирани отпадъци [m³/year] (~0.6 t/m³)	2589	2145	2274	2459	2826	3208

8. ПРЕДВИЖДАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

8.1. Система за управление на отпадъците на Регионално ниво

Предвидено е изграждане на Регионален център за управление на отпадъците – Луковит, включващ общините Луковит, Тетевен, Червен бряг, Ябланица и Роман.

След 2012 г битовите отпадъци на община Ябланица ще се транспортират и депонират на Регионалния център за управление на отпадъците - Луковит

8.1.1. Регионален център за управление на отпадъците

Площадката определена за Регионален център за управление на отпадъците се намира на територията на община Луковит и е на 1 км изток – североизточно от гр. Луковит. Транспортно комуникационната връзка на обекта ще се реализира чрез изграждането на път за достъп с дължина 1400 м. Началото на пътя е съществуващата улица в кв. “Изток”. Трасето на пътя минава по съществуващи черни пътища, собственост на общината.

Предоставеният терен за ТБО е с площ 448.473 дка. РЦУО е проектиран така, че в бъдеще на него да могат да се разположат всички предвидени съоръжения.

Площадката условно е разделена на две зони:

- приемна зона – административна, обслужваща;
- технологична зона – осъществява основната дейност по третиране на отпадъци – депонирането им (депо), включва площадка за сепарация на отпадъците и площадка за зелено компостиране.

В западния край на площадката е разположена приемна зона, включваща всички сгради и съоръжения, необходими за нормалната експлоатация на депото. Централната част на площадката е заета от технологичната зона, разположена в най-източната част с цел спазване на санитарно-охранителната зона.

Поради ограничения във финансирането и поносимостта обекта ще се изгради поетапно. В началото (фаза I) ще бъдат включени следните обекти:

- Контрол на приема и кантар,
- Депо етап I; (новото депо ще има общо 4 клетки)
- Зона за компостиране на общински зелени отпадъци;
- Помощни съоръжения (вътрешна и външна инфраструктура, включително ПСОВ, технически и административни сгради);
- ЦР.

Депото е проектирано за период на запълване 30 години. Предвиждат се четири етапа на изпълнение.

Обема за депониране на общинските отпадъци за 20 годишен период е около 930000 м³ (горна граница), като се предполага специфично тегло от 0.6 тона/м³.

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.**

8.1.2. Претоварна станция за ТБО Тетевен

Регионалната система за управление на отпадъците в регион Луковит включва изграждане на Претоварна станция за ТБО - Тетевен.

Претоварната станция за транспортиране на ТБО е разположена в землището на с. Гложене, община Тетевен и ще приема и компактира отпадъци от община Тетевен. На площадката ще се приемат също и отпадъци за рециклиране, едрогабаритни и други отпадъци. Компактираните отпадъци ще се извозват до РЦОУ - Луковит.

На следващ етап към Претоварната станция освен община Тетевен, може да се включи и Община Ябланица.

8.1.3. Предвиждана система за управление на отпадъците

За да се осигури максималното възможно постигане на националните цели за управление на отпадъците, община Ябланица (в регион Луковит) следва да се насочи към мерки за намаляване количеството на отпадъците в мястото на генериране по-скоро отколкото да се фокусира върху мерки за третиране и обезвреждане на отпадъците. Необходимо е общината да извършва мащабни и ефективни дейности с цел повишаване информираността както на населението така и на търговския и индустриалния сектор.

Разделното събиране на отпадъци от опаковки и компостирането на общински зелени отпадъци предполага, че ще доведе до рециклиране само на около 12-15%. Това е значително под целите на НПУО, които са 27.75% и следва да се постигнат още през 2013 г.

Предложената система за управление на отпадъците в регион Луковит предвижда три оперативни нива:

Обхват	Отговорна институция	Вид на услугата
Регионален	Регионално Сдружение за управление на отпадъците;	Регионално депо Компостиране на зелени отпадъци Третиране на отпадъците
Децентрализиран	Регионално Сдружение за управление на отпадъците/община	Претоварна станция за отпадъци Центрове за рециклиране

Финансирането на дейностите по закриване на старите депа е в обхвата на Националните бюджети и следователно инвестициите за тях не са включени в ИПРУП.

Регионалната система за управление на отпадъците в регион Луковит съдържа технически и икономически алтернативи за всички етапи на системата за управление на отпадъците. Предвидена е така, че да осигури цялостни решения за всяка система за управление на отпадъците в региона, даващи възможност за навременно постигане на националните цели за управление на отпадъците. Решенията са гъвкави и насочени към бъдещото увеличение на сепарирането при източника и разделно събиране на отпадъците. Увеличаването на обхвата на сепарирането на отпадъците при източника, ще повлияе на сметосъбирането, съхраняването и транспортирането на отпадъците. Ще са необходими повече контейнери и директен транспорт до инсталацията за сепариране, за да се поддържа нивото на сепариране на различните типове отпадъци.

Предложената система включва следните елементи:

- събиране /първоначално съхраняване на отпадъците;

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.

- събиране и транспортиране на отпадъците;
- третиране на отпадъците;
- депониране;
- мерки за рециклиране;
- мерки за намаляване обема на депонираните биоразградими отпадъци

Разделното събиране на отпадъците от опаковки при източника не е част от обхвата на дейността на общините / Регионалното сдружение за управление на отпадъците.

Регулярните услуги по сметосъбиране са лимитирани само до общинските и индустриалните битови отпадъци.

Събирането и съхранението на други типове отпадъци става отговорност на “замърсителя” / генератора на отпадъци.

Центъра за рециклиране (РЦ) - ще бъде оборудван така, че да приема повече от генерираните от населението отпадъци (опасни отпадъци от бита, домакински електроуреди, едрогабаритни отпадъци, малки строителни отпадъци от бита, рециклируеми отпадъци). Обслужването на РЦ и изпразването на контейнерите е включено в експлоатационните разходи.

Зелените отпадъци, генерирани при обслужването на обществени зони следва, с помощта на общински оператор, да се събират и доставят до предвидено за целта място за третиране.

8.1.4. Постигания във връзка с опазване на околната среда

Икономическите ограничения не дават възможност на Регионалното сдружение за управление на отпадъците – регион Луковит да изпълни всички мерки, необходими за достигане на индикативните регионални цели по отношение на възстановяване на ресурси и оползотворяване. Ще се постигнат следните цели:

- Възстановяване на ресурсите: Първоначално 5% от смесените битови отпадъци, с нарастване на минимум 1% годишно общо до 10-12%. (да се измерва теглото на материалите, заплатени от крайните потребители на материали за рециклиране).
- Рециклиране чрез компостиране на общински зелени отпадъци в количества около 6-7% от количеството отпадъци, получено за депониране.

Първоначалното общо ниво на рециклиране ще възлиза само на 10-12%. Наличен е потенциал за нарастване на количеството до около 20%, като се приема, че дейностите за повишаване на информираността ще доведат до удвояване на материалите, които подлежат на възстановяване и са разделени при източника, ако общините въведат разделно събиране и компостиране на градински отпадъци.

Компостирането на всички зелени отпадъци се оценява като достатъчно да поддържа нива на депониране на биоразградими отпадъци под 152 кг годишно на човек от населението, до 2020 г. Преди този етап трябва да се прилагат допълнителни мерки за намаляване, като задължително събиране на градински отпадъци и прилагане на компостиране, за да се покрие редуцирания лимит от 109 кг / жител, които ще влезне в сила.

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.**

**8.1.5. Система за управление на отпадъците - община
Ябланица**

Съгласно Националната програма за управление на дейностите по отпадъците 52%-55% от генерираните отпадъци от опаковки трябва да се рециклират през 2012-2013 г., 53%-56% генерираните отпадъци от опаковки за същия период трябва да се оползотворяват.

Към настоящия момент количеството на депонираните отпадъци от опаковки, на база на морфологичния състав на отпадъците (за община Ябланица) е по-ниско от количествата отпадъци, които биха могли да се депонират на депата.

Разделното събиране на отпадъци от опаковки и компостирането на общински зелени отпадъци се предполага, че ще доведе до рециклиране само на около 12-15%. Това е значително под целите на НПУО, които са 27.75% и следва да се постигнат още през 2013 г.

С цел увеличаване на ефективността при рециклиране, общината ще трябва активно да информира обществото относно мерките за намаляване на количеството на отпадъците. В допълнение, общината заедно с компаниите за възстановяване на материалите за рециклиране, платени от производителите на отпадъци, ще трябва да осигуряват ефективно разделяне и събиране на материалите от опаковки. Фирмите за рециклиране ще предоставят тези услуги главно в големите населени места. За по-малките населени места общината ще трябва да подsigури контейнери и ефективно събиране на материалите. Общината ще предава материалите за оползотворяване от малките населени места в ЦР за временно съхранение в по-големи контейнери до събирането им от рециклиращите компании и транспортирането им до съоръжението за фино сортиране.

Общината ще насърчава домашното компостиране, особено в селските райони. Домашното компостиране ще се насочи основно към градински отпадъци и растителни отпадъци от домакинства.

Отпадъците от пазари могат да се доставят на площадката за компостиране на общински зелени отпадъци на регионалното депо с цел намаляване депонирането на биоразградими материали.

Системата за управление на отпадъците в Община Ябланица, първоначално предполага смесено събиране на остатъчни общински домакински отпадъци (т.е. отпадъци, които не са разделени при източника) и транспортирането им до регионалното депо. Общинските зелени отпадъци ще се транспортират до регионално съоръжение за зелено компостиране. При положение, че домашното компостиране не се окаже успешно, то общината ще се наложи да въведе разделно събиране на градинските отпадъци в сезона на генерирането им.

Едрогабаритните отпадъци, опасните отпадъци, отпадъците от електрическо и електронно оборудване и строителни отпадъци и отпадъци от разрушителна дейност от частни домакинства ще могат да се предават в центъра за рециклиране разположен на Регионалния център за управление на отпадъците.

Общинските паркови и зелени отпадъци ще се събират отделно от общинските доставчици на услуги и ще се доставят на регионалната площадка за зелено компостиране близо до депото.

Общината ще има собствена, или в сътрудничество с частен доставчик на услугата, изградена площадка за временно съхранение на строителни отпадъци и отпадъци от разрушителни дейности, на които ще се рециклират тези отпадъци. Раздробяването и друго третиране за рециклиране ще се извършват

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.

от нает изпълнител с мобилно оборудване. Общината ще налага такса, достатъчна да покрие всички инвестиционни и експлоатационни разходи.

Старото депо в общината ще бъде закрито и теренът възстановен съгласно съответните стандарти и изисквания.

До изграждане на регионалния център за управление на отпадъците, генерираните общински битови отпадъци ще се депонират на съществуващото депо ТБО в гр. Ябланица.

8.1.6. Съхранение на отпадъци

Първоначално ще има два вида съдове за съхранение на отпадъци - един за рециклируеми материали (отпадъци от опаковки) и един за смесени битови отпадъци (твърди битови отпадъци). За определени райони основната система трябва възможно най-бързо да се допълни със система за разделно съхранение и събиране на градински отпадъци.

В таблицата е дадена предложената система за съхранение, събиране и третиране на отпадъците

Вид отпадъци	Съхранение / събиране	Третиране
Рециклируеми материали	2-3 фракции в специални съдове. Събират се от организации по оползотворяване	Организации по оползотворяване
Общински отпадъци (ТБО)	Смесени в един контейнер	Депониране
Градински отпадъци	Поетапно въвеждане на разделно събиране.	Компостиране с общински зелени отпадъци.
Общински зелени отпадъци	Без междинно съхранение	Компостиране.

Съоръженията за съхраняване на рециклируеми материали се предоставят на община Ябланица безплатно от организациите по оползотворяване с които има сключен договор. Освен това е препоръчително, община Ябланица да изисква от тези организации да създаде мрежа, при която ще могат да се възстановят материалите, първоначално от минимум 5% от твърдите битови отпадъци. С усилията на организациите по оползотворяване този процент трябва да се удвои за период от 5-10 години. Затова е необходимо в договорите с организациите по оползотворяване да се изисква провеждане на регулярни кампании за запознаване на населението в сътрудничество с общините и НПО. Тези кампании трябва да достигат до всички жители на общината и да се повтарят всяка година минимум 5, 10 години. Усилията за рециклиране и резултатите трябва да бъдат внимателно наблюдавани от общината. Върху ефективността на дейностите по рециклиране трябва да се упражнява мониторинг чрез нетното тегло на възстановените материали заплатено от компаниите, разделено на количеството отпадъци приети в регионалния център за управление на отпадъците - Луковит.

Съоръженията за съхраняване на твърдите битови отпадъци трябва да бъдат проектирани с достатъчен капацитет, за да се гарантира, че липсата на капацитет няма да накара жителите да депонират битови отпадъци в контейнери за рециклиране.

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.

Прието е съдовете за съхранение на отпадъци да имат 10 години среден функционален живот. Ето защо 10% от общите съоръжения за съхранение ще се подновяват всяка година (инвестиции). Освен това се приема, че всяка година ~ 3% от съдовете за съхранение се повреждат до степен, че да бъдат заменени преди края на полезния им живот (оперативни разходи).

Разходите за подмяна на съдовете за съхранение и поддръжката им се приема, че ще бъдат прехвърлени на крайните потребители, тоест на жителите. Всеизвестно е, че разходите за поддръжка и замяна на контейнери за съхранение на отпадъци са сведени до минимум, когато те са собственост на потребителите. Затова се препоръчва да се въведе програма при която домакинствата, доколкото е възможно ще притежават свои контейнери.

Общинските зелени отпадъци ще се транспортират директно до регионалния център за управление на отпадъците - Луковит за компостиране от общинския оператор.

Изхвърлянето на градински отпадъци заедно с битови отпадъци трябва да се прекрати възможно най-скоро, за предпочитане преди края на 2013 г. Градинските отпадъци от производителите (собствениците) трябва да бъдат доставяни до новия ЦР на Регионалния център за управление на отпадъците - Луковит, където регионалното сдружение ще поеме отговорността за тяхното компостиране. Градинските отпадъци се компостират заедно с общинските зелени отпадъци.

8.1.7. Сметосъбиране и транспортиране на отпадъците

Сметосъбирането и транспортирането на битовите отпадъци до регионалното съоръжение за управление на отпадъци е отговорност на общината.

Оборудването, което е притежание на частни оператори се заплаща посредством концесионните такси и се осчетоводява само като оперативен разход от общината. Обичайна практика в страната е концесионера да закупува оборудване втора ръка, за да поддържа инвестициите и разходите за амортизация колкото е възможно по-ниски, така че да е по-конкурентоспособен. Оборудването закупено с държавна помощ или с безвъзмездна помощ от ЕС трябва да е съвсем ново което ще доведе до по-високи разходи и такси.

В момента оборудването за обслужване на дейностите по отпадъците в общината е собственост на общината.

Мястото за прием на отпадъци на община Ябланица ще е регионалния център за управление на отпадъците в Луковит. Предвижда се съоръженията за приемане на отпадъците да са оборудвани с ЦР за приемане на отпадъци, които не могат да се изхвърлят заедно с битовите отпадъци.

Разходите за закупуване, експлоатация и поддръжка на общинското оборудване ще се появят в инвестиционните и оперативни планове за цялостната регионална система за управление на отпадъците. Оборудването, което е притежание на частни оператори се заплаща посредством концесионните такси и се осчетоводява само като оперативен разход от общината.

В краткосрочен план се счита, че икономически най-изгодното решение е продължаване на съществуващата организационна рамка. Независимо от това разходите за събиране и транспортиране на отпадъци ще нараснат поради поголемите транспортни разстояния в някои от общините в региона.

Транспортирането на дълги разстояния на твърдите битови отпадъци в сметовозни автомобили с уплътняване ще струва около 0,6 лв./т*км, вкл. ДДС.

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.

Тези разходи включват експлоатация и поддръжка на сметосъбиращото превозно средство, заедно с надниците на целия екип по сметосъбиране по време на транспорта.

Разход на тон за сметосъбиране и транспортиране за 2009 г. е показан в таблицата по-долу.

Община	Сметосъбиране и транспорт на отпадъци, 2009	Допълнителен транспорт	Допълнителни разходи дълги разстояния
	лв./тон	km	лв/тон
Ябланица	104,1	10.4/(18.8)	7,5/(13,5)

В цената не е включено настоящето плащане за експлоатация и поддръжка на общинското депо.

След като се закупи ново оборудване амортизационните разходи ще доведат до по-високи такси отпадъци.

8.1.8. Други отпадъци

Община Ябланица в сътрудничество с регионалната асоциация за управление на отпадъците ще провежда ефективни информационни кампании с които да гарантират, че жителите ще предават отпадъците си, които са различни от общинските битови отпадъци само на одобрени съоръжения като центъра за рециклиране. Той ще е оборудван за приемане на по-голяма част от отпадъците, включително и опасни отпадъци.

В допълнение община Ябланица (кмета) ще гарантира наличие на изисканите по закон системи за всички отпадъци, които не се управляват от Регионалната организация за управление на отпадъците, като излезлите от употреба превозни средства, отработени масла, акумулатори и др. електронни отпадъци в рамките на общината. Задължение на общината е да сключи споразумение с една или повече рециклиращи компании при условия, осигуряващи високо ефективно събиране на тези материали от цялата община.

8.1.9. Третиране на отпадъците

8.1.9.1. Третиране на смесени битови отпадъци

Разделянето при източника и разделното събиране ще се извършва от една или няколко организации за оползотворяване на отпадъците от опаковки, които са подписали споразумение с общината.

Нивото на доходите в регион за управление на отпадъците - Луковит води до значително ниска степен на поносимост от населението на съвременните мерки за управление на отпадъците. Размер на общината, заедно с относително ниското генериране на отпадъци на глава от населението води до ограничен проектен капацитет на съоръженията за третиране. Поради икономия от мащаба, единичните разходи за третиране стават високи и няма постигане на поносимост от населението в обозримото бъдеще.

Не се предвижда изграждане на допълнителни съоръжения за третиране на отпадъци.

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.**

8.1.9.2. Компостиране

Регионалният център за управление на отпадъците ще включва зона за компостиране на зелени битови отпадъци. Предвидено е да се извършва шредирание основно от общинските фирми, които предоставят услуги на общината, преди доставката на отпадъците за компостиране на площадката, за да спестят разходи за транспорт. Въпреки това, ще има шредер с малък капацитет за обработка на градински отпадъци, получени от ЦР. Обръщането на компостните редове ще се изпълни чрез използване на челен товарач, който ще се използва и за всекидневно покриване на депонираните отпадъци в регионалния център за управление на отпадъците. Пресяването на зрелия компост ще се извършва по инициатива и за сметка на крайните потребители. Градинските отпадъци след въвеждане на разделно събиране ще се компостират на същото съоръжение.

8.1.9.3. Строителни отпадъци и отпадъци от разрушителни дейности

Община Ябланица по собствена инициатива и за своя сметка ще организира площадки за временно съхранение и последваща обработка на строителни отпадъци за рециклиране. Общината ще начислява такса вход, достатъчна за възстановяване на извършените инвестиции и разходи за раздробяване и сортиране на отпадъците. Остатъците, които не могат да бъдат рециклирани, трябва да бъдат доставени на регионалния център за управление на отпадъците за депониране. Като алтернатива общината може да изгради съоръжение за рециклиране на строителни отпадъци чрез публично-частно партньорство.

Понастоящем не се предвижда депониране на инертни отпадъци в общината. Строителни отпадъци, които не са подходящи за рециклиране ще се депонират на новото регионално съоръжение за управление на отпадъците - Луковит.

8.1.9.4. Едрогабаритни отпадъци

Едрогабаритните отпадъци следва да са доставени до регионалния център за управление на отпадъците – Луковит за депониране. Отпадъците ще се раздробят чрез използване на компактора от депото и ще се смесват с другите отпадъци за депониране.

8.1.9.5. Утайки от канализация

Всяка ПСОВ следва да изготви подходящ план за управление на утайките. Регионалната система за управление на отпадъците ще може да приема само механично обезводнени утайки до съдържание на сухо вещество най-малко 20%. В противен случай трябва да бъде наложена допълнителна такса за покриване на допълнителните разходи за третиране на инфилтратата.

9. ФИНАНСИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

9.1. Разходи за дейността

Разходите за услуги по управлението на отпадъците се възстановяват от събран от населението чрез данък "собственост" (промил от оценената стойност на имота). Това означава, че жителите плащат за услугите по управление на отпадъците в съответствие с техния живот/жилищен стандарт. Промилните степени за такса смет са определени за три различни типа потребители: жители, промишлен сектор и търговския сектор.

9.1.1. Общо разходи и приходи за дейностите по управление на отпадъците за последните 2-3 години

Разходите за услуги по управлението на отпадъците се възстановяват от събрани от населението чрез данък "такса смет" (промил от данъчната оценената на имота) така, че жителите плащат за услугите по управление на отпадъците в съответствие с техния стандарт на живот/жилищен стандарт. Промилните степени за такса смет са определени за три различни типа потребители: жители, промишлен сектор и търговския сектор.

Събраните такси се използват за заплащане на предоставените услуги в съответствие с договорените начини на заплащане на услугите в споразуменията на концесионерите.

В таблицата по-долу са дадени отчетените от общината разходи за управление на общинските битови отпадъци в община Ябланица и за целия регион за управление на отпадъците за периода 2006-2008 с ДДС.

Община / година	2006	2007	2008
Община Ябланица	89552	90109	127079
Регион Луковит	1301585	1439483	1491313

Информацията показва, че от 2006-2008 г разходите за управление на битовите отпадъци са се увеличили от 1.3 млн. лева до 1.49 млн. лева или увеличение от 15% за региона.

9.1.1.1. Бюджет 2009 г за управление на отпадъците

Общинския бюджети за управление на отпадъците през 2009 г. е даден в таблицата по-долу. Общата суми в общинския бюджет включва разпределения за:

- Разходи за закупуване на съдове за отпадъци;
- Разходи за сметосъбиране и транспорт на отпадъците до депото;
- Разходи за депониране;
- Разходи за почистване на обществени места.

Бюджета за управление на отпадъците включват ДДС за съответните разходи.

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.**

Община	Жители 2009	Предвиж дане на отпадъци-те 2009	Съдове за отпадъци	Събиране и транспорт иране	Депониран е	Почистване на обществени места	ОБЩО за 2009
	бр.	тон/год.	лв.	лв.	лв.	лв.	лв.
Ябланица	6,459	1,332	23,500	138,702	6,000	6,000	174,202
Среден дял на бюджетите за управление на отпадъците			13.5%	79.2%	3,4%	3,4%	100.0%

9.1.2. Разходи за изплащане на възнагражденията на фирмите, извършващи дейностите по третиране на отпадъците

Всички дейности свързани с третирането на отпадъците в община Ябланица се извършват от общината.

Актуализацията на цените за третирането на отпадъците се прави при промяна на анализните цени на отделните показатели за всяка една от дейностите. Отчитането на изпълнения обем работа се извършва с двустранен протокол и обобщена сметка за дейността. Изплащането се извършва въз основа на данъчна фактура.

9.1.3. Анализ на очакваните допълнителни разходи

Регионализирането на дейностите по управление на отпадъците значително промени разстоянията за транспортиране на отпадъци в сравнение със сегашното положение. Данните в таблицата обобщават среднопретегленото транспортно разстояние на отпадъци в двата различни сценария за транспорт (с и без претоварна станция).

Община	Събрани 2012	Среднопретеглено транспортно разстояние (km)		
	тон/год.	до новото депо	до старото депо	промяна
Червен бряг	8,829	17.5	5.8	11.7
Луковит	5,589	8.2	8.2	0.0
Роман	1,845	33.1	6.4	26.7
Тетевен без ПС	6,204	43.9	10.3	33.6
Тетевен с ПС	6,204	10.3	10.3	0.0
Ябланица без ПС	1,354	23.4	4.6	18.8
Ябланица с ПС	1,354	15.0	4.6	10.4
Среднорегионално (без ПС)	23,822	23.7	7.5	16.2
Среднорегионално (с ПС)		14.5	7.5	7.0

Допълнителните разходи за транспортиране на отпадъци се изчислява на 0,6 лв./тон/км. без ДДС. Допълнителните разходи покриват експлоатацията и поддръжката на превозните сметосъбиращи средства и заплатите на персонала по време на транспортиране.

Таблица 2.4 изчислява за 2012 г. разходите за управление на отпадъците за всяка община на тон и като цяло. Експлоатационните разходи за претоварната станция са изчислени в доклада за сценариите на консултанта РНЕП. Разходите за поддръжка на съдовете за отпадъци и подновяване е включена като средна цена на тон генерирани отпадъци. Тези разходи могат да се изразходват за закупуване от общината или да се платят на концесионера в случай, че той е собственик на съдовете за отпадъци

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.**

Изчислени разходи за общинско управление на отпадъците за предложената система (нивото на цените са с ДДС към 2009 г.)

община	Общинска (ползвателите плащат експлоатацията на ПС)							Регионални разходи ОР за 2012 г.	Общо		
	съдове за отпадъци	почистване	събиране и транспорт	транспорт на големи разстояния	ПС Тетевен	Съриране и трансп., общо	Общо общински разходи		лв./тон	% <i>увелич.</i>	лв./год
	лв./тон	лв./тон	лв./тон	лв./тон	лв./тон	лв./тон	лв./тон				
Ябланица	11.9	4.5	104.1	7.5	40.7	152.3	168.7	56.7	225.4	72%	305,200
ОБЩО/средно	11.9	17.6	53.5	5.0	12.9	71.5	101.0	56.7	157.7	51%	3,756,100

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 – 2020 г.

Първоначалните експлоатационни разходи на Сдружението за бъдещата система за регионално управление на отпадъците възлизат на 56.7 лв./тон с вкл. ДДС. Тези разходи включват компостиране на общински зелени отпадъци, 2 центъра за рециклиране, както и разходи от реинвестиране и изграждане следващите етапи на депото. Разходите за амортизация и финансиране на първоначалните инвестиции, обаче, не са взети предвид.

Установено е, че общата средна цена за експлоатация на новата система ще стане с около 50% по-висока от средни общински разходи за тон за 2009 г. Увеличението се дължи главно от въвеждане на екологично устойчиво депониране на отпадъците. Увеличението на разходите, с което се сблъсква общината, обаче, до голяма степен зависи от сегашното ниво на разходите.

Приема се, че всички инвестиции ще се финансират изцяло като Безвъзмездна помощ. Всички разходи за експлоатация и реинвестиране се заплащат само от общините в съответствие с договорения бизнес-план на сдружението.

9.2. Приходи

9.2.1. Такса “битови отпадъци”

Такса “битови отпадъци” е основният механизъм за покриване на разходите за дейностите с битови отпадъци.

Със ЗМДТ се определя вида на данъците и таксите, които се събират в общинския бюджет. Съгласно чл. 6, ал. 1 от ЗМДТ, общината събира такса за битови отпадъци (ТБО). Размерът на таксите се определя въз основа на необходимите материално-технически и административни разходи за предоставянето на услугите. (чл.7, ал.1). Общинският съвет приема наредба за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги (чл. 9).

Регламентацията на ТБО се съдържа в ЗМДТ, Глава трета „Местни такси”, Раздел 1 „Такса за битови отпадъци”. Чл. 62 повелява, че ТБО се събира за услугите по събирането, извозването и обезвреждането в депа или други съоръжения на битовите отпадъци, както и за поддържането на чистотата на териториите за обществено ползване в населените места. За имоти, намиращи се извън районите, в които общината е организираща събиране и извозване на битови отпадъци, се събира такса за ползване на депо за битови отпадъци и/или за поддържането на чистотата на териториите за обществено ползване. Таксата се заплаща от собственика на имота или от ползвателя, според одобрените от общинския съвет разходи за съответната година за всяка от дейностите по чл. 62.

Изискванията за определянето на таксата се съдържат в чл. 66 от ЗМДТ. Той гласи: „Таксата се определя в годишен размер за всяко населено място с решение на ОбС въз основа на одобрена план-сметка за всяка дейност, включваща необходимите разходи за:

- Осигуряване на съдове за съхраняване на битовите отпадъци - контейнери, кофи и други;
- Събиране на битовите отпадъци и транспортирането им до депото или други инсталации и съоръжения за обезвреждането им;
- Проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депото за битови отпадъци или други инсталации или съоръжения за обезвреждане на битови отпадъци;

Почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване.”

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 – 2020 г.

Размера на такса за битови отпадъци е в промили върху данъчната оценка за жилищни имоти на граждани, както и за жилищните имоти на предприятията в обслужваните райони на община Ябланица по населени места; такса за битови отпадъци е в промили върху данъчната оценка за нежилищни имоти на граждани; Размера на такса за битови отпадъци в промили върху отчетната стойност за нежилищни имоти на предприятия, фирми и търговски дружества, декларирани по чл.17 от ЗМДТ.

Събраните такси се използват за заплащане на предоставените услуги в съответствие с договорените начини на заплащане на услугите в споразуменията на концесионерите.

9.2.1.1. Начин на определяне на таксата

Съгласно разпоредбите на чл. 67 от ЗМДТ, размерът на ТБО се определя в левове според количеството на битовите отпадъци. Когато не може да се установи количеството на битовите отпадъци, размерът на таксата се определя в левове на ползвател или пропорционално върху основа, определена от ОбС.

Масова практика е таксата за битови отпадъци да се определя върху данъчната оценка на недвижимите имоти на физическите лица и върху отчетната стойност на недвижимите имоти на юридическите лица.

Във всички общини е възприет подхода за определяне на ТБО въз основа на данъчните оценки на имотите на физическите лица и отчетните стойности на имотите със стопанско предназначение. Допустимо е и определянето на таксата като абсолютна сума за обслужването на контейнер, която зависи от типа на контейнера и в отделните общини е различна. Този подход се предпочита от юридическите лица.

За отделните видове имоти се прилагат различни промили. Имотите се различават по предназначение (жилищни, нежилищни, смесени, земи (незастроени), стопански имоти), по собствеността (на физически лица, на юридически лица), по местоположение (градски, селски, в регулация (строителни граници), извън регулация (извън строителни граници).

Броят и обхватът на категориите имоти, спрямо които се прилага различен промил са различни за отделните общини. С Решение на ОбС могат определени категории имоти да бъдат освобождавани от ТБО.

Почти във всички общини промила за имотите със стопанско предназначение е по-висок от този за жилищни и нежилищни имоти на физически лица. Жилищните имоти на юридическите лица в повечето общини се облагат със същия промил, като този за физически лица.

Съществуващата система за таксуване на услугите за управление на твърдите битови отпадъци е заплащането на такса смет да е заедно с месните данъци и е свързано с данъчната оценка на недвижимата собственост. Разходите за управлението на отпадъците се покриват с част от такса битови отпадъци, която включва също почистване на улици, снегочистиране и др. Размерът на таксата се определя като ‰ от стойността на имота, на база на разходите за управление на отпадъците и се събира заедно с данъка за имота.

За физически лица заплащането е на база данъчна оценка на имота, юридическите на база отчетна стойност на активите.

Таксата се заплаща за услугите по събирането, извозването и обезвреждането на депа или други съоръжения на битовите отпадъци, както и за поддържането на чистотата на териториите за обществено ползване в населените места. Размерът на таксата се определя за всяка услуга поотделно – сметосъбиране и сметоизвозване;

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 – 2020 г.

обезвреждани на битови отпадъци в депа или други съоръжения; чистота на териториите за обществено ползване.

Таксата се определя от общинския съвет и се заплаща от:

- собственика на имота;
- ползвателя – при учредено вещно право на ползване;
- концесионера – при предоставяне на особено право на ползване – концесия;
- за общински и държавни имоти ползвани или наети от други лица таксата се заплаща от общината, съответно от държавата, за сметка на наемателя, съответно на ползвателя;
- предприятията, фирмите и търговските дружества начисляват дължимата такса върху отчетната стойност и я внасят съгласно размер определен от Общинския съвет.

Таксата се определя в годишен размер за всяко населено място с решение на общинския съвет въз основа на одобрена план-сметка, включваща необходимите разходи за:

- осигуряване на съдове за съхраняване на битови отпадъци – контейнери, кофи и други;
- събиране на битови отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за обезвреждането им;
- проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или други инсталации или съоръжения за обезвреждане на битови отпадъци;
- почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване.

Не се допускат изменения в приетите от общинския съвет начин за определяне и размер на таксата битови отпадъци в течение на годината /чл.68 от ЗМДТ/

Когато до края на предходната година Общинският съвет не е определил размера на таксата за битови отпадъци за текущата година, таксата се събира на база действащия размер към 31 декември на предходната година.

Таксата се събира от общинската администрация.

На основание чл.21 ал.1 т.7 от ЗМСМА, общински съвет Червен бряг определя и взема решение за размера на такси за битови отпадъци в промили.

Таксата за управление на отпадъците има три нива, според различните потребители: домакинства, индустрия, администрация и търговия. Общината сама определя тарифите като процент от собствеността на имотите, съгласно планираните бюджети.

В Наредба за определяне и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на община Ябланица е определена Такса за битови отпадъци

За физическите лица заплащането е на база данъчна оценка на имота, за юридическите на база отчетна стойност на активите.

Таксата се заплаща за услугите по събирането, извозването и обезвреждането на депа или други съоръжения на битовите отпадъци, както и за поддържането на чистотата на териториите за обществено ползване в населените места. Размерът на таксата се определя за всяка услуга поотделно – сметосъбиране и сметоизвозване;

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 – 2020 г.

обезвреждани на битови отпадъци в депа или други съоръжения; чистота на териториите за обществено ползване.

Таксата се определя от общинския съвет и се заплаща от:

- собственика на имота;
- ползвателя – при учредено вещно право на ползване;
- концесионера – при предоставяне на особено право на ползване – концесия;
- за общински и държавни имоти ползвани или наети от други лица таксата се заплаща от общината, съответно от държавата, за сметка на наемателя, съответно на ползвателя;
- предприятията, фирмите и търговските дружества начисляват дължимата такса върху отчетната стойност и я внасят съгласно размер определен от Общинския съвет.

Таксата се определя в годишен размер за всяко населено място с решение на общинския съвет въз основа на одобрена план-сметка, включваща необходимите разходи за:

- осигуряване на съдове за съхраняване на битови отпадъци – контейнери, кофи и други;
- събиране на битови отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за обезвреждането им;
- проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или други инсталации или съоръжения за обезвреждане на битови отпадъци;
- почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване.

Не се допускат изменения в приетите от общинския съвет начин за определяне и размер на таксата битови отпадъци в течение на годината /чл.68 от ЗМДТ/

Когато до края на предходната година Общинският съвет не е определил размера на таксата за битови отпадъци за текущата година, таксата се събира на база действащия размер към 31 декември на предходната година.

Таксата се събира от общинската администрация.

На основание чл.21 ал.1 т.7 от ЗМСМА, общински съвет Ябланица определя и взема решение за размера на такси за битови отпадъци в промили.

9.2.1.2. Ред за заплащане на таксата, необходимост от промяна

Таксата се заплаща на четири равни вноски в следните срокове:

- до 31 март, до 30 юни, до 30 септември и до 30 ноември на годината, за която се дължи.
- На гражданите, предплатили пълен годишен размер на такса “битови отпадъци” в срок до 31 март, се прави отстъпка от 5 на сто.

Собственикът на ново придобити имоти дължи такса от началото на месеца, следващ месеца на придобиване на имота.

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 – 2020 г.

Когато ползването е започнало преди окончателното завършване на сградата, таксата се дължи от началото на месеца, следващ месеца, през който ползването е започнало.

За сгради, подлежащи на събаряне, таксата се дължи включително за месеца, през който е преустановено ползването ѝ.

За незавършени сгради, които не са водоснабдени и електрозахранени не се дължи такса битови отпадъци след представяне на служебни бележки от съответните организации.

Лицата декларирани до 31.12. на предходната година, че няма да ползват услугата „сметосъбиране и сметоизвозване“ поради неползване на даден имот през следващата година, се освобождават от заплащане на същата. Декларацията се подава в съответното кметство, по местонахождение на имота.

Имотите декларирани от граждани като основни жилища не се освобождават от такса битови отпадъци.

Освобождаването на лицата подали декларация от населените места на общината, извън гр. Ябланица, става с решение на Обществения съвет към съответното кметство.

В програмата е залегнало проучване и обсъждане на възможностите за определяне и въвеждане на такса битови отпадъци на база обем и/или количества генерирани отпадъци, вместо въз основа на данъчната оценка на имотите.

9.2.1.3. Процент на насъбраните такси от общия размер на таксата

Процент на събираемост		2006	2007	2008
Планирани приходи	лв.	6504765	6504765	147463
Отчетени приходи	лв.	89552	90109	127079
% на събираемост	%	138%	139%	86%
Разходи на човек	лв.	13.52	13.73	19.48

9.2.1.4. Очаквана промяна на таксата, следствие на изпълнението на заложените в програмата мерки за прилагане на законодателството и подобряване на качеството на услугите

За да се постигне пълно покритие на разходите по системата за управление на отпадъците от 2012 г. (регионално управление на отпадъците) ще се наложи поетапно увеличение на таксите за населението.

В таблицата е предложен модел на нарастване на таксите на населението в регион Луковит за периода 2010 - 2035 (фиксираны цени 2009 г.). Моделът е на регионално ниво.

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 – 2020 г.**

/години	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Фактор на нарастване, предлагани такси	-	1.25	1.20	1.20	1.20	1.20	1.20	1.20	1.20
/години	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Фактор на нарастване, предлагани такси	1.10	1.05	1.01	1.01	1.01	1.01	1.01	1.00	1.00
/години	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Фактор на нарастване, предлагани такси	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	0.99	0.99	0.99	-

Увеличението на таксите с фактор от 1.25 през 2011 последван от годишен растеж – фактор 1.2 до 2018, след което нарастването намалява така, че след 2020 г е между +1 и -1 годишно в реални изражения. Това увеличение ще се посрещне от подходящо развитие на таксите за бизнеса, както е показано в следваща таблица.

В таблицата е предложен фактор на растеж на бизнес таксата в регион Луковит за периода 2010 - 2035 (фиксираны цени 2009 г.).

/години	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Фактор на нарастване, предлагани такси	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
/години	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Фактор на нарастване, предлагани такси	0.80	0.80	0.80	0.80	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
/години	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Фактор на нарастване, предлагани такси	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	-

9.2.2. Приходи от предоставяне на услуги за дейностите със строителни и производствени отпадъци

Общината ще организира площадки за временно съхранение и последваща обработка на строителни отпадъци за рециклиране.

За тази дейност общината / сдружението ще начислява такса вход, достатъчна за възстановяване на разходите по извършените инвестиции и разходите за раздробяване и сортиране на отпадъците.

10. ЦЕЛИ

10.1. Описание на целите

Въз основа на анализа на съществуващата практика по управление на отпадъците и идентифицираните проблеми и несъответствия, както и при отчитане на изискванията на националното законодателството и политика и на конкретните условия и нужди на района, са определени основните цели на програмата за управление на отпадъците на Община Ябланица.

Целите на НПУО следват принципите за управление на отпадъците, както са описани в Рамковата директива на ЕС като са адаптирани към националните условия.

Основната цел на НПУО в България е да допринесе за устойчивото развитие чрез установяване на интегрирана рамка за управление на отпадъците и стратегия за управление на отпадъците включена в НПУО, която да доведе до:

- ограничаване и намаляване на въздействията върху околната среда, причинени от образуваните отпадъци;
- подобряване на ефективността на използване на ресурсите;
- максимална отговорност на замърсителите;
- насърчаване на инвестициите и дейностите, свързани с управление на отпадъците.

НПУО определя следните 10 стратегически цели при управление на отпадъците:

- Предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъците;
- Увеличаване на количеството рециклирани и оползотворени отпадъци;
- Подобряване на организацията по разделяне, временно съхранение, събиране и транспортиране на отпадъците;
- Екологосъобразно обезвреждане на отпадъците;
- Правно регулиране на управлението на отпадъците, ускоряване прилагането на законодателството и политиката в областта;
- Увеличаване на инвестициите в сектора и прилагане на принципите: “отговорност на производителя” и “замърсителя плаща”, при интегрирано управление на отпадъците;
- Осигуряване на база данни за отпадъците;
- Укрепване на административния капацитет на институциите, отговорни за управлението на отпадъците в страната;
- Участие на обществеността
- Управление на специфични потоци отпадъци, в съответствие с изискванията на националното законодателство.

Регионалното сдружение за управление на отпадъците - регион Луковит ще участва в постигане на стратегическите цели чрез дейностите, изброени по-долу. При все това, стратегически цели №№ 6, 9 и 10 ще се управляват от МОСВ.

10.1.1. Предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъците

Инициативите за предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъци са насочени както към производителите на продукти – да използват така наречените - чисти технологии, така и към домакинствата, учебните заведения, промишлените предприятия, по-малките фирми, строителните предприемачи и т.н. Това ще доведе до повишаване на общественото съзнание. Ролята на общините в този процес е изключително важна и се състои в:

- насърчаване въвеждането на схеми за повторна употреба, разделно събиране и предаване за рециклиране на отпадъци;
- въвеждане на подходящи икономически инструменти – например определяне на размера на такса “битови отпадъци” съобразно реално образуваните количества от съответното домакинство, а не на база данъчна оценка. Предполага се, че така съответния генератор ще намали генерирането на отпадъци;
- по – голяма популярност на системата за разделно събиране на отпадъците и др.;
- организиране на кампании за информиране и обучение на обществеността за прилаганите схеми за еко-маркировка.

Кампаниите ще включват и предложения за начините за предотвратяване и минимизиране на битовите отпадъци.

- извършване на анализ и изследвания на генерираните количества и видове отпадъци;

10.1.2. Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци

Участие на общината в системата за разделно събиране на отпадъци, за които се прилага принципа “отговорност на производителя”.

Кметът на общината организира изпълнението на задълженията за участие в системите за разделно събиране на територията ѝ в съответствие с чл. 16, ал. 3, т. 5 ЗУО и с наредбата и предаване за оползотворяване на отпадъците.

За тази цел общината осигурява

- Достатъчен административен капацитет и заинтересованост от страна на общинската администрация;
- Участие на общината като допълнително звено между Организацията по оползотворяване и фирмите, извършващи дейности с отпадъците относно забавяне и оскъпяване изпълнението на задълженията на съответните производители и вносители;

През 2009 г. Общината въведе системата за разделно събиране на отпадъците.

Предвидено е следното:

- Доусъвършенстване на настоящите системи в община Ябланица за разделно събиране на възобновяеми потоци отпадъци.
- Въвеждане на нова разделна схема за събиране, която допълва и изгражда инфраструктурата в съответствие с целите, определени от действащото законодателство и политика в сектора.

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 – 2020 г.

- Изграждане на инсталации за сепариране на регионалния център за управление на отпадъците – Луковит. Това включва и изграждането на инсталации за компостиране на биоразградими отпадъци на същата площадката .
- Въвеждане на изисквания и процедури за разделяне на отпадъците при източника, разделно събиране и транспортиране на рециклируеми (включително и биоразградими) материали от потоците битови отпадъци в програмите за управление на отпадъците и договори за общински услуги за събиране на отпадъци.
- Разширяване на обхвата за организирано събиране на количествата отпадъци за рециклиране и тяхното оползотворяване.

Морфологичният състав на общинските, неопасни отпадъци, генерирани в регион Луковит, показва, че има възможност за рециклиране само на около 10-12% от общото тегло на отпадъците чрез разделно събиране при източника и/или изграждане на съоръжения за сортиране/сепариране.

За изпълнение на целите, заложи от МОСВ, следва да се компостира минимум 20% биоразградими частици от теглото на генерираните общински неопасни отпадъци.

Националната програма за управление на отпадъците 2009-13 предвижда рециклирането на отпадъците от строителството (СО) да е 20% през 2010 г, като нарасне до 35% през 2013 г

10.1.3. Подобряване на организацията по разделяне, временно съхранение, събиране и транспортиране на отпадъците

Една от основните мерки, която се предвижда с общинската програма, е разширяването на обхвата на системата за организирано събиране и транспортиране на отпадъци до 100%.

Усилията на общинска администрация ще бъдат насочени към:

- Подобряване на съществуващите практики и условия за събиране и транспортиране на битови отпадъци
- Повишаване качеството на предлаганите услуги за събиране и транспортиране на битови отпадъци;
- Разширяване на нивото на услугите на община Ябланица за организирано събиране на отпадъци.
- Осигуряване на съвременни контейнери за събиране на отпадъците и съответното транспортно оборудване ;
- Създаване на изисквания за допълнителни нови и високо-ефективни технологии и специализирани транспортни средства.
- Оптимизиране на честотата и маршрутите за събиране и транспортиране на битовите отпадъци;
- Създаване на системи за интегрирано управление на опасни, широко разпространени и едрогабаритни битови отпадъци (луминесцентни лампи, батерии, акумулатори, бои, лакове, отпадъци от електроника и електронно оборудване, мебели и т.н.).
- Въвеждане на система за разделно събиране на хартия в държавните и общински администрации, и други административни и обществени сгради. Определяне на изискванията към организациите за оползотворяване, за

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 – 2020 г.

сътрудничество при въвеждането на разделно събиране в държавните и общинските администрации и институции, на общината, с които те имат договор.

- Извършване анализ и изследвания на генерирани количества и видове отпадъци особено в малките населени места;
- Изграждане на пунктове за предаване на опасни битови отпадъци и излезли от употреба гуми (договори за приемането им от лицензирани фирми или площадки на регионален център);
- Визуална проверка на системите с индивидуални съдове за събиране на битови отпадъци и отказ за приемане , в случай че бъдат открити забранени за депониране отпадъци;
- Въвеждане на система за разделно събиране чрез контейнери или чували за биоразградимите отпадъци, с оглед на тяхното последващо компостиране.
- Информирание на обществеността ;
- Оптимизиране на разходите за събиране и транспортиране на отпадъците (административни и експлоатационни) ;

10.1.4. Екологосъобразно обезвреждане на отпадъците

Екологосъобразното обезвреждане на отпадъците е заложено в нормативните документи и международни Директиви за отпадъците, отразени изцяло в българското законодателство.

За да се намали въздействието върху околната среда от депонирането на биоразградими общински отпадъци, Директива 1999/31/ЕС за състава на депонираните отпадъци, съдържа клауза за поетапно намаляване на количествата на депонираните биоразградими отпадъци.

Националната програма за управление на отпадъците 2009 - 13 предвижда рециклирането на отпадъците от строителството.

До изпълнение на крайните цели Националната програма за управление на отпадъците предвижда прилагането на различни мерки.

В общинската програмата за управление на отпадъците са включени следните дейности за екологосъобразно обезвреждане на отпадъците:

- Закриване и рекултивация на съществуващото общинско депо за ТБО.
- Засилване прилагането на контрола върху неконтролирано изхвърляне и неконтролирано изгаряне на отпадъци и др. неконтролирани методи за обезвреждане на отпадъци.
- Поетапно редуциране на количествата на биоразградимите отпадъци от общото количество на биоразградимите отпадъци, депонирани на депото;
- Въвеждане на разделно събиране и третиране на зелените отпадъци;
- Насърчаване на домашното компостиране;
- Изграждане на открити площадки за събиране и компостиране на отделно събраните зелени отпадъци от паркове и градини на територията на общините;
- Изграждане на регионално депо, отговарящо на настоящите законови изисквания;
- Изграждане на полево компостиране на регионалното депо.

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 – 2020 г.

- Редуциране на обема на депонираните рециклируеми отпадъци чрез предварително сепариране и изграждане на центрове за рециклиране;
- Осигуряване прием на широк спектър отпадъци, различни от обикновените домакински отпадъци, като например: опасни домакински отпадъци, ОЕЕО, ЕГО, градински отпадъци, СО от частни домове, рециклируеми материали и др. на регионалното депо;
- Всички други фракции домакински отпадъци, като опасни отпадъци, ОЕЕО и СО от домакинствата, които не се приемат от общинската система за сметосъбиране, ще бъдат приемани и сортирани в центъра за рециклиране, за да се гарантира, че отпадъците ще бъдат третирани в съответствие с целите на НПУО.
- Почистване на площи, замърсени с неопасни отпадъци и рекултивация на закрити / изоставени депа за битови отпадъци.

10.1.5. Правно регулиране на управлението на отпадъците, ускоряване прилагането на законодателството и политиката в областта

Актуализация на съответните общински наредби за събиране, съхранение и транспортиране на битови, строителни и широко разпространени отпадъци, в съответствие с изискванията и целите на националното законодателство. Актуализацията трябва да включва изискванията за събиране на опасни отпадъци от домакинствата, взаимодействие със системите за управление при разделно събиране на отпадъци, участието в сдружения на общините в управлението на отпадъците на регионално ниво.

С настоящата програма се планират и мерки за осигуряване на ефективното прилагане на законодателството на местно ниво:

- идентификация на лицата, образуващи големи количества отпадъци, подлежащи на специално регулиране – биоразградими отпадъци, опаковки и други видове масово разпространени отпадъци
- периодични проверки за спазването на изискванията на националното и местното законодателство
- прилагане на ефективни санкции и наказания в случай на неспазване на изискванията, с цел постигане на съответствие със законодателството
- осигуряване на достатъчен, подходящо квалифициран и мотивиран персонал в общинската администрация
- осигуряване на достатъчни и подходящи технически ресурси (оборудване и т.н.)
- въвеждане на информационни системи за събиране и обработка на данни
- ясно и надлежно документирание на резултатите от проверките.

10.1.6. Увеличаване на инвестициите в сектора и прилагане на принципите “отговорност на производителя” и “замърсителя плаща” при интегрирано управление на отпадъците

Планирането и установяването на финансово обезпечени и поносими за населението системи за събиране (включително разделно) и транспортиране на отпадъците, изграждането и експлоатацията на съоръжения и инсталации, е предизвикателство за общините като цяло.

За прилагането на принципа “замърсителят плаща”, в съответствие с изискванията на националното и европейското законодателство, се налага бъдещо нарастване на таксите, заплащани от домакинствата до нива, позволяващи възстановяване на всички разходи за извършваните в момента дейности, както и за бъдещото въвеждане на нови съоръжения и услуги.

При повишаването на таксите следва да бъде отчитано състоянието на местната икономика и поносимостта им, съобразно доходите на населението.

Програмата предвижда:

- мерки за реално нарастване на “такса битови отпадъци”, с цел достигане на нива, покриващи дългосрочните разходи
- определяне на конкретните дейности по управление на отпадъците за които ще бъдат изразходвани средствата от постъпващи такси
- определяне на такси за депониране на регионалното депо;
- обсъждане на възможностите за определяне и въвеждане на такса битови отпадъци на база обем и/или количества генерирани отпадъци, вместо въз основа на данъчната оценка на имотите
- оценяване на възможности за въвеждане на допълнителна такса за депониране на отпадъците и създаване на по-благоприятни условия за рециклиране и оползотворяване, както и за акумулиране на допълнителни средства за ликвидиране на замърсявания с отпадъци
- проучване на възможности за финансиране на изграждането на инфраструктурата по управление на отпадъците от ДБ национални и международни финансови институции, както и привличане на инвестиции от частния сектор, под формата на публично-частни партньорства с цел намаляване на тежестта върху домакинските бюджети от разходите за управление на отпадъците,

10.1.7. Осигуряване на достатъчни и надеждни данни за отпадъците

Осигуряването на достатъчни и надеждни данни за образуването, състава, събирането, оползотворяването и обезвреждането на различните видове отпадъци е от съществено значение за правилната оценка на съществуващото състояние и за осъществяване на ефективно планиране и контрол на дейностите по управление на отпадъците.

Предвиждат се следните мерки:

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 – 2020 г.

- Въвеждане на информационна система за събиране и управление, за да се гарантират коректни данни за характеризиране на отпадъците във връзка с докладването, съгласно Директива 1999/31/ЕО за депонирането на отпадъци
- Дефиниране на отговорностите на различните звена за обработка на информацията
- Обезпечаване дейността с достатъчен персонал, техническо оборудване и подходящи софтуерни продукти
- Оценка на общото количество на образуваните отпадъци - да се добави и количеството на битовите отпадъци, изхвърляни нерегламентирано и количеството на производствените и строителните отпадъци
- Оценка на количеството и дела на отделните видове масово разпространени и други отпадъци, за които е въведена системата за разделно събиране
- Въвеждане на прогнози за евентуалното изменение на количеството и морфологичния съставът на отпадъците
- Участие в разработването и прилагането на централизирана информационна система за отпадъците за регион Луковит.

10.1.8. Укрепване на административния капацитет на институциите, отговорни за управлението на отпадъците в страната

В общинската програма за управление на отпадъците се предвижда следното:

- Ревизия на административния персонал, отговорен за управление на отпадъците в Община Ябланица и регион Луковит
- Приоритетно обучение на специалисти в общинската администрация, ангажирани в прилагането на законовите изисквания за управление на отпадъците
- Периодично обучение и квалификация на администрацията имаща отношение с контрола и извършването на проверка за спазване на изискванията за управлението на отпадъците
- Определяне участието и коопериране с другите общини в регионалното управление на оползотворяването или обезвреждането на отпадъци
- Провеждане на процедури и сключване на договори за възлагане на дейностите по управление на отпадъците
- Осигуряване на договори с фирми с подходяща техника и оборудване.

10.1.9. Участие на обществеността

Участието на обществеността в цялостния процес на промени в сектора за управление на отпадъците има голямо значение. Населението е основен участник в процеса на управление на отпадъците, защото то е постоянен техен генератор и поради това трябва да бъде информирано за въздействието върху околната среда, причинено от обезвреждането на отпадъци, както и за възможностите и отговорностите относно предотвратяването и оползотворяването на отпадъците.

За тази цел е предвидено:

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 – 2020 г.

- непрекъснат диалог с участниците в дейностите по управление на отпадъците и организирането на кампании за повишаване на общественото съзнание
- редовно предоставяне на информация на населението за състоянието на околната среда по подходящ начин – радио, интернет, частен канал TV, материали предоставени от общината
- привличането на населението, неправителствени организации и заинтересованата индустрия, в процесите на вземане на решения по въпросите на управление на отпадъците
- запознаване с начина за определяне на “такса битови отпадъци” и отчитането на изразходваните средства
- провеждане на срещи с населението и запознаване с изискванията на законодателството и политиката за управление на отпадъците у нас и в света, с цел повишаване на общественото съзнание и промяна в поведението на населението, чрез осъзнаване на екологичните рискове, свързани с изчерпване на ресурсите, генерирането и обезвреждането на отпадъците
- провеждане на обществени мероприятия свързани с управлението на отпадъците в общината
- отчет за успеха на прилаганите мерки за управление на отпадъците.

10.1.10. Управление на специфични потоци отпадъци, в съответствие с изискванията на националното законодателство

Батерии и акумулатори

Предвидени са следните мерки, които задължително ще бъдат вземани под внимание при сключването на договорите с ПУДООС, както и при сключването на договори или съгласуването на проектите за разделно събиране на организациите по оползотворяване и/или на лицата, изпълняващи задълженията си индивидуално:

- осигуряване на съдове за събиране на негодни за употреба портативни батерии и акумулатори на 1000 жители на територията на община Ябланица.
- осигуряване най-малко на едно място за поставяне на съдове за събиране на негодни за употреба автомобилни батерии и акумулатори на 5000 жители
- включване в системата за разделно събиране на всички видове батерии и акумулатори, образувани в бита, които попадат в обхвата на Наредбата за изискванията за пускане на пазара на батерии и акумулатори и за третиране и транспортиране на отпадъци от батерии и акумулатори
- определяне на изискванията към местата за разполагане на съдове за събиране на негодни за употреба батерии и акумулатори на територията на общината
- определяне на изискванията към маршрутите за транспортиране на отпадъците
- въвеждане на задължения към собствениците или наемателите на търговски обекти, домсъветите, собствениците (или наематели), на еднофамилни жилища и др.
- контрол над изхвърлянето на батерии и акумулатори в съдове за смесени битови отпадъци

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 – 2020 г.

- контрол над лицата, експлоатиращи системите за разделно събиране и за предоставяне на информация
- редовно информирание на обществеността за рисковете, свързани с неконтролираното обезвреждане на батерии и акумулатори, значението на символите, използвани за маркиране, изискванията при отделяне на батериите от уредите, където те са вградени и възможностите за участие в системите за събиране.
- организиране на дейностите по събиране и временно съхраняване на негодни за употреба батерии и акумулатори и предаването им за предварително третиране, рециклиране, оползотворяване и/или обезвреждане. Сключване на договор с ПУДООС или с организациите по оползотворяване и/или с лицата, изпълняващи задълженията си индивидуално.

Излезли от употреба моторни превозни средства

- изготвяне на планове, утвърдени от Общински съвет гр. Ябланица, за събиране на ИУМПС, които се намират върху държавна или общинска собственост
- определяне на площадка за временно съхраняване на ИУМПС. Организиране на дейностите по събиране и временно съхраняване на ИУМПС и предаването им за разкомплектоване чрез сключен договор между Общината и съответната фирма
- сключване на договор с фирма, притежаваща необходимите документи за извършване на дейностите по събиране, временно съхраняване, транспортиране и разкомплектоване и/или оползотворяване и обезвреждане на образуваните отпадъци от ИУМПС
- определя задълженията за извършване на контрол над лицата, експлоатиращи площадката за временно съхранение и за предоставяне на навременна информация
- редовно информирание на обществеността за рисковете, свързани с неконтролираното разкомплектоване /обезвреждане на ИУМПС, части и елементи от тях и възможностите за предаване на ИУМПС.

Отработени масла

- сключване на договор с фирма, притежаваща необходимите документи за извършване на дейностите по събиране на отработените масла и предаването им за предварително третиране, рециклиране, оползотворяване и/или обезвреждане
- организиране на дейностите по събиране на отработени масла и предаването им за предварително третиране, рециклиране, оползотворяване и/или обезвреждане
- осигуряване най-малко на едно място за смяна на масла на 5000 жители
- определяне на изискванията към местата за смяна на масла на територията на общината
- въвеждане на задължения към лицата, които образуват отработени масла
- контрол над местата за смяна на масла
- редовно информирание на обществеността за рисковете, свързани с неконтролираното обезвреждане на отработени масла и възможностите за смяна на отработени масла на територията на общината.

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 – 2020 г.

Полихлорирани бифенили/ Полихлорирани терфенили

Съгласно действащото законодателство, общината няма задължения за участие в инвентаризацията и постепенното обезвреждане на оборудването, замърсено с ПХБ/ПХТ.

След приемане на съответната наредба и национален план, общината ще вземе участие в мерките за обезвреждане на оборудването, което не е обект на инвентаризация. Мерките ще бъдат отразени в общинските програми.

Утайки от градските пречиствателни станции за отпадъчни води

Към настоящия момент Общината няма изградена Пречиствателна станция за отпадни води. Голям процент от населението на общината- използва септични ями и поливни кладенци. При почистване на самата канализация и колекторите, утайките се изхвърлят на подходящо за целта място.

При функциониране на Регионалния център за управление на отпадъците и изграждането на ГПСОВ, на депото ще се приемат само предварително третирани утайки от ГПСОВ.

Ще бъде отразено в общинските програми изискванията към състава и количествата на утайките, постъпващи за депониране.

Ще бъдат определени изискванията и процедури за контрол на утайките, постъпващи за оползотворяване съвместно с биоразградимите битови отпадъци.

Ще се определи начина на отчитане на количествата при оразмеряване на капацитета на съоръжението за оползотворяване на биоразградимите битови отпадъци.

Отпадъци от опаковки

Общинската програма предвижда за изпълнение следните мерки:

- разширяване обхвата на системата за разделно събиране
- своевременно сключване на договори с лицензирани фирми за дейността
- определяне на изискванията към местата за разполагане на съдове за събиране на отпадъци от опаковки на територията на общината
- определяне на изискванията към маршрутите за транспортиране на отпадъците
- задължаване на собствениците или наемателите на търговски обекти, домсъветите, собствениците (или наематели) на еднофамилни жилища и др. да се отнасят съзнателно към разделното събиране и да използват специализираните съдове по предназначение
- контрол над изхвърлянето на отпадъци от опаковки в съдове за смесени битови отпадъци
- контрол над лицата, експлоатиращи системите за разделно събиране
- въвеждане на изисквания и ред за предоставяне на информация на общината от лицата, експлоатиращи системите за разделно събиране
- редовно информиране на обществеността за рисковете, свързани с неконтролираното обезвреждане на отпадъците от опаковки, значението на символите, използвани за маркиране и възможностите за участие в системите за разделно събиране.

Отпадъци от хуманната медицина

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 – 2020 г.

Депонирането на инфекциозни отпадъци е забранено от националното законодателство.

Съгласно принципа „замърсителят плаща“, болниците и другите лечебни и здравни заведения са отговорни за безопасното управление на образуваните отпадъци в резултат на тяхната дейност.

За подобряване на практиките по управление на отпадъците от лечебните заведения и създаването на интегрирана мрежа от съоръжения за третирането им са обхванати всички лечебни и здравни заведения на територията на общината.

В тази връзка в програмата е включено:

- уточняване и картотекиране на всички на лечебните и здравни заведения разположени на територията на общината, които генерират болнични отпадъци
- специално внимание на новосъздадените ветеринарни лечебници и хосписи.

В картотекирането ще бъде включено:

- адрес/местоположение на лечебното заведение
- съдебна регистрация на лечебното заведение (по Търговския закон, Закон за кооперациите и други)
- вида на собствеността (общинска, държавна, смесена, частна), като се посочва процентното участие на общината/държавата

Ще бъдат уточнени:

- видовете отпадъци, които се генерират от съответното лечебно заведение, съгласно Приложение № 1 - Списък на отпадъците на Наредба № 3 от 01.04.2004 г. за класификация на отпадъците (обн., ДВ, бр. 44/25.05.2004г.)
- описание на съоръженията и инсталациите за третиране на различните видове отпадъци от лечебните заведения, тяхното местоположение на територията на общината, капацитет
- информация за финансовите средства, изразходвани за управление на отпадъците при лечебните заведения с общинско участие.

Поради липса на собствено съоръжение за обезвреждане на опасните болнични отпадъци на територията на болничните заведения и на територията на общината, опасните отпадъци се предават на лицензирана фирма. Предаването на отпадъците се извършва от определения със заповед на Управителя на лечебното заведение дезинфектор, един път месечно, след измерване на количеството и попълване на документация по Наредба 10 на МОСВ.

Едрогабаритни отпадъци

В националното законодателство не са въведени задължения за разделно събиране или ограничаване на депонирането на едрогабаритни битови отпадъци.

- постепенно ще бъдат въведени изисквания и мерки за разделното им събиране и оползотворяване с цел намаляване на обема на депонираните отпадъци и удължаване полезния живот на регионалното депо за отпадъци
- ще бъде въведен задължителен и строг контрол при отделянето на неоползотворими материали и опасни вещества (съдържащи се в едрогабаритните отпадъци) и предаването им за обезвреждане
- проучване възможността и провеждане на кампании (веднъж или няколко пъти в годината) за събиране на отпадъците от домовете или предаването им на определени от общината места.

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 – 2020 г.

Негодни за употреба автомобилни гуми

С цел изпълнение на забраната за депониране на пневматични и автомобилни гуми на територията на общината в програмата се предвижда следното:

- осъвременяване на организацията за разделно събиране и предаване за оползотворяване на негодните за употреба гуми на лицензирана фирма
- проучване на възможности и предвиждане на мерки за разработване и представяне на ПУДООС на документи за отпускане на средства за организиране на системи за разделно събиране и предаване за оползотворяване на негодните за употреба гуми, образувани на територията на общината.

10.2. Подходи за постигане на целите – определяне на тактиката за решаване на проблемите

Регионалното сдружение за управление на отпадъците - регион Луковит ще участва в постигане на стратегическите цели чрез дейностите и мерките, предвидени в програмата, прилагане на националното законодателство и политика на местно ниво.

За да се постигнат националните цели са определени регионални индикативни цели.

МОСВ е разработило индикативни регионални цели за определени фракции отпадъци, с цел да бъдат изпълнени основните национални цели, които отговарят на настоящата Рамкова директива за отпадъците 2008/98/ЕО, от 22 ноември 2008 година.

Индикативните цели на НПУО, които са от значение за Регионалното сдружение за управление на отпадъците регион Луковит, са представени в таблицата по долу:

Рециклиране/оползотворяване на отпадъчни фракции	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.
Общински отпадъци (регион Луковит)	5%	15.53%	22.43%	26.38%	27.75% ¹⁾
Строителни отпадъци	-	20%	25%	30%	35%
Отпадъци от опаковки	45%	47%	49%	52%	54.9%
- <i>Хартия</i>	60%	60%	60%	60%	60%
- <i>Стъкло</i>	46%	51%	55%	59.6%	60%
- <i>Метали</i>	50%	50%	50%	50%	50%
- <i>Дърво</i>	15%	15%	15%	15%	15%
- <i>Пластмаса</i>	17%	19%	20%	22%	22.5%
Излезли от употреба моторни превозни средства	81%	82%	82%	83%	84%
Отпадъчни батерии и акумулатори	5%	12%	25%	30%	35%
Отработени масла и петролни продукти	30%	35%	40%	40%	40%

Рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци

В България през 2010 г. трябва да бъдат рециклирани 20% от отпадъците от разрушителни дейности и строителни отпадъци, а до 2013 г., трябва да бъдат рециклирани 35%.

Рециклиране и оползотворяване на отпадъци от опаковки

Според законодателството на ЕС, България е задължена да гарантира, че до 2009 г. са рециклирани 45% от всички опаковъчни материали, които да достигнат 54,9% в края на 2013 г.

Националните цели са разделени в 5 фракции: хартия, стъкло, метал, пластмаса и дърво. Целите за оползотворяване на хартия (60%), метал (50%) и дърво (15%) са постоянни през целия период. Оползотворяването на стъкло следва да се увеличи от

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 – 2020 г.**

46% през 2009 г. до 60% през 2013 г., а целта за пластмасите се очаква да се увеличи от 17% (2009 г.) до 22,5% (2013 г.).

Рециклиране на излезли от употреба моторни превозни средства

България трябва да рециклира от 81% до 84% от излезлите от употреба автомобили. Няма изготвени специфични цели за регион Луковит.

Рециклиране и събиране на отпадъци от батерии и акумулатори

Събирането на отпадъци от батерии и акумулатори на национално ниво трябва да се увеличи от 5 % през 2009 г. до 35 % през 2013 г.

Отработени масла и петролни продукти

Националните цели за повторна употреба на отработени масла и петролни продукти са 30% през 2009 г., които да достигнат 40% през 2013.

10.2.1. Индикатори за постигане на целите на програмата

№	Цел	Основни индикатори за постигане на цел
1	Предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъците	<ul style="list-style-type: none"> сравнение на количеството образувани битови отпадъци спрямо предходни години процент на обхванато население от системи за събиране на опасни битови отпадъци работеща база данни
2	Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци. Предложена технология за предварително и поетапно постигане на оползотворяване на отпадъците	<ul style="list-style-type: none"> изградена система за събиране, съхранение и третиране на опасни отпадъци от домакинствата количества разделно събрани опасни отпадъци от домакинствата; количество рециклирани /оползотворени отпадъци и съотношението им спрямо общото количество образувани отпадъци изградени инсталации за компостиране на „зелени отпадъци въведени в експлоатация инсталации за рециклиране
3	Подобряване на организацията по разделяне, временно съхранение, събиране и транспортиране на отпадъците	<ul style="list-style-type: none"> въведена GPS-система за контрол на специализирания сметовозен автомобилен парк изградена система за разделно събиране на био-отпадъци от еднофамилни къщи и хранителни отпадъци /отпадъци от кетъринг усъвършенствана системата за събиране на зелени отпадъци в общинските фирми по озеленяване количества събрани ЕГО от функциониращата система за събирането им изградена система за събиране на отпадъци от отопление на твърдо гориво /сгурия/ в еднофамилни
4	Екологосъобразно обезвреждане на отпадъците	<ul style="list-style-type: none"> ликвидиране на локални замърсявания с битови и строителни отпадъци намаляване замърсителите в инфилтратата на регионално депо – изграждане на ПСОВ за отпадъчни води от депа

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 – 2020 г.**

5	Предотвратяване и намаляване на риска от стари замърсявания с отпадъци	<ul style="list-style-type: none"> брой на закритите нерегламентирани сметища и стари замърсявания с битови отпадъци, площта им и съотношението ѝ спрямо площта на идентифицираните нерегламентирани сметища и стари замърсявания с битови отпадъци; извършена рекултивация на общинското депо за ТБО
6	Правно регулиране на управлението на отпадъците и ускоряване прилагането на законодателството и политиката в областта	<ul style="list-style-type: none"> актуализирана наредба, издадена съгласно разпоредбите на чл. 19 от ЗУО
7	Укрепване на административния капацитет на институциите, отговорни за управлението на отпадъците в страната	<ul style="list-style-type: none"> създадена и функционираща Дирекция „Управление на отпадъците“; проведени обучения по управление на отпадъците на общинската администрация.
8	Участие на обществеността	<ul style="list-style-type: none"> приложена Комуникационна стратегия; брой проведени информационни кампании
9	Управление на специфични отпадъчни потоци	<ul style="list-style-type: none"> изградени центрове за приемане на опасни отпадъци от домакинствата обхващане на всички специфични отпадъчни потоци от регионалната система за управление на отпадъците и приложени нормативни изисквания на националното законодателство.

11. ПРОГРАМА ЗА КАПИТАЛОВИ ИНВЕСТИЦИИ

11.1. Безвъзмездно финансиране на инвестиционни проекти

Докато главна отговорност на страните-членки и регионите е определянето на техните приоритети за развитие, частичното финансиране на програмите от Европейския съюз изисква приоритетите на Общността да бъдат взети предвид, в интерес на повишаването на икономическото и социално единство в границите на Общността.

Мерките по управление на отпадъците, планирани в обхвата на проектите за региона са получили финансова подкрепа от Програма ИСПА – проект към договор за техническа помощ EuropeAID/124484/D/DV/BG „Управление на отпадъците в регион Луковит, Стара Загора и Костенец” От Структурните фондове/ Кохезионния фонд в съответствие с Националната стратегическа референтна рамка (НСРР), Националния план за развитие и ОП „Околна среда 2007-2013 г” е предвидено финансиране на РЦУО Луковит в рамките на програмен период 2009-2013

Прилагането на мерките по ОПОС ще допринесе за изпълнението на основния приоритет на НСРР, а именно „подобряване на базисната инфраструктура”, чрез инвестиции в инфраструктура свързана с опазване на околната среда и в частност – управление на отпадъците.

На територията на РИОСВ Плевен са обособени пет региона, в които се базират регионални съоръжения за обезвреждане на битови отпадъци.

Един от тези региони е регион Луковит. Регион Луковит включва общините Луковит, Ябланица, Червен бряг, Тетевен, област Плевен и Роман, област Враца”. Местоположение на основната площадка избрана за регионално депо е в Луковит.

Регистрирано е сдружение по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел „Регионално сдружение за управление на отпадъците – регион Луковит”.

Подготвя се пълен пакет документация и формуляр за кандидатстване за финансиране със средства от Структурните /Кохезионния фондове на краткосрочните приоритетни инвестиционни компоненти от 20-годишните инвестиционни програми.

Инвестиционните мерки, които ще бъдат набелязани с проекти „Подготовка на мерки за управление на отпадъците” в регион Луковит представляват приоритет за финансиране по ОП „Околна среда 2007-2013 г”. Средствата за финансирането им ще бъдат осигурени от Структурните/ Кохезионния фонд.

Максималната налична безвъзмездна финансова помощ по ОП „Околна среда 2007 – 2013 г.” възлиза на 5,959,032 евро.

Финансирането на Фаза 1 на проекта „Изграждане на регионално депо за управление на отпадъците” се предвижда да се извърши по Приоритетна ос 2 на „ОПОС 2007-2013г.”с помощта на следните финансови източници:

Безвъзмездна помощ – в размер до 95% от допустимата инвестиционна стойност на проекта.

Собствено финансиране – в размер на поне 5% от допустимата инвестиционна стойност на проекта.

Безвъзмездната помощ се формира със средства от ЕФРР (85% от безвъзмездното финансиране) и Националния бюджет на РБ (15% от безвъзмездното финансиране).

Собственото финансиране се формира със средства на общините, формиращи Регионалното сдружение в Регион Луковит. Тези средства се разпределят пропорционално спрямо населението на всяка една община.

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 – 2020 г.**

Инвестиционните разходи свързани с бъдещо регионално управление на отпадъците са съгласно изготвеното „Предпроектно проучване за управление на отпадъците в регион Луковит” и отчитат капиталовите инвестиции свързани с реализацията на инвестиционния проект

Настоящия план не включва необходимите капиталови инвестиции свързани със системите за събиране на битови отпадъци, улично почистване и разделно събиране на отпадъци, тъй като същите не са предмет на пряко финансиране от страна на община Ябланица, а следва да бъдат осигурени от операторите на съответните дейности.

Инвестиционните разходи представени в Инвестиционния план са следните:

- Разходи за закупуване на земя
- Разходи за планиране и проектиране
- Разходи за строителство на съоръжения включени в системата за управление на отпадъците и изграждането на съответната структура
- Разходи за закупуване на оборудването и машините за експлоатация на съоръжения, както и разходите за тяхната бъдеща подмяна при изтичане на експлоатационния им срок
- Техническа помощ за общинска администрация, надзор по време на строителството и публичност

Предвижда се финансиране на фаза I на проекта за „Изграждане на регионален център за управление на отпадъците да се изпълни със средства по „ОПОС 2007-2013г.”. Първоначалните инвестиции за изпълнението на фаза I на проекта са както следва:

ID	Проект за управление на отпадъците - регион Луковит	Разходи за строителство	Разходи за Мобилно оборудване лева	Общо Разходи без ДДС лева	Общо разходи лева
	СМР				
	РЦУО	8,925,252	858,900	9,784,152	11,740,982
	ПС Тетевен	1,821,884	334,400	2,156,284	2,587,541
	Общо СМР	10,747,136	1,193,300	11,940,436	14,328,524
	Общо преки разходи			12,835,969	15,403,163
	Общо инвестиционни разходи			13,229,202	15,861,043
	Финансов резерв			549,687	691,624
	Общо инвестиционни разходи с ФР			13,778,889	16,552,667

Инвестиционните разходи са определени на база на фиксирани цени от 2009 г.. Общите инвестиционни разходи трябва да се изпълнят през 2011г.

Оценените разходи за закриване на старото депо са 965108.2 лева, което трябва да се извърши след 2012 г. Тези разходи ще се финансират от общинския бюджет по реда на ПМС №209 /2009г за осигуряване на източниците на финансиране изграждането на регионалните системи за управление на битовите отпадъците, на регионалните съоръжения за предварително третиране на битови отпадъци и

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 – 2020 г.**

закриването на общински депа за битови отпадъци, които не отговарят на изискванията на Наредба № 8 от 2004 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци (обн., ДВ, бр. 83 от 2004 г.; изм., ДВ, бр.87/2007 г.)

Общата инвестиция предвидена за Етап I по ОПОС включва в новият РЦУО, претоварна станция и двата ЦР (единия в Тетевен) е 13.8 млн.лева. Общо инвестиционните разходи с непредвидените и ДДС-то са 16.5 млн.лева.

Общите инвестиционни разходи не включват разходите за една сметосъбираща машина 16 м³ на стойност 223650 лева (без ДДС), който разход е недопустим.

Инвестиционните разходи за съхранение и събиране на отпадъците от кофи *включват разходи за съдове (нови и подмяна) и коли за транспортиране на отпадъците от домакинства / промишлеността до новия регионален център за третиране на отпадъците.*

Натоварването на глава от населението се предвижда да се увеличи с около 1.6% годишно.

12. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

Планът за действие обхваща периода 2010 – 2020 г. и включва основните мерки и дейности, предвидени за изпълнение на поставените в Програмата цели. Структурата на Плана за действие е съобразена с целите и приоритетите на програмата.

Планът отразява основно регионализацията в УО в контекста на Кандидатстване по ОПОС за изграждане на ПС - Тетевен и РЦУО - Луковит и произтичащите от това действия.

Краткосрочният план за действие обхваща периода от 2010 – 2012 г.

Средносрочният план за действие обхваща периода от 2012 – 2020 г.

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.**

Краткосрочен план за действие 2010 – 2012

№	Цел/действие	Начален срок	Краен срок	Отговорна институция	Очаквани разходи лева	Предлагани източници за финансиране
1.	Предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъците					
1.1.	Информационна кампания за насърчаване въвеждането на схеми за повторна употреба, разделно събиране и предаване за рециклиране на отпадъци	2010	2011	Общината - Отдел ООС	1500	Общински бюджет
1.2	Възлагане на проучване за определяне на най-подходящия за общината механизъм за диференцирано заплащане на такса битови отпадъци съобразно реално образуваните количества от съответното домакинство, а не на база данъчна оценка	2010	2011	Общината - Отдел ООС	500	Общински бюджет – такса битови отпадъци
1.3	Организиране на кампании за информиране и обучение на обществеността за прилаганите схеми за еко-маркировка – Празници на града, пролетно и есенно почистване	2010	2011	Общината – Отдел ООС	200	Общински бюджет Възможности за финансиране по оперативни програми
1.4	Организиране на мероприятията за популяризиране на схемите за „еко-маркировка“ и повишаване на екологичното съзнание на купувачите	2010	2011	Общината - Отдел ООС	500	Общински бюджет Възможности за финансиране по оперативни програми
1.5	Провеждане на информационни кампании за въвеждане на “чисти технологии” от производителите на продукти и повишаване обществената информираност и екокултура	2010	2011	Общината - Отдел ООС Фирмите производители в региона Организацията по оползотворяване	2500	Организацията по оползотворяване И Фирмите производители в региона

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.**

№	Цел/дейност	Начален срок	Краен срок	Отговорна институция	Очаквани разходи лева	Предлагани източници за финансиране
2	Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци					
2.1	Запознаване на обществеността с дейностите в Център за Рециклиране РЦУО като място за предаване на битови опасни отпадъци, зелени отпадъци и разделно събрани отпадъци – разпечатване на информационни брошури	2011	2012	Общината – Кмет и Отдел ООС Регионалното сдружение за Управление на отпадъците	150	Общински бюджет Бюджет на Регионалното сдружение за Управление на отпадъците
2.2	Включване на повече населени места от общината в схемата за разделно събиране – доставка на съдове	2010	2011	Общината - Отдел ООС Организация по оползотворяване	6000	Организация по оползотворяване
2.3	Закупуване на контейнери за събиране и компостиране на биоразградими отпадъци и определяне на места за поставяне	2011	2011	Общината - Отдел ООС	3000	Общински бюджет
2.4	Контрол и мониторинг на системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки от населението	2010	2011	Общината - Отдел ООС		Общински бюджет
2.5	Упълномощаване на длъжностни лица, които да контролират спазването на забраната за изхвърляне на отпадъци, обозначени с маркировка за разделно събиране, в контейнери за смесени битови отпадъци.	2010	2011	Общината – кмет		Общински бюджет

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.**

№	Цел/действие	Начален срок	Краен срок	Отговорна институция	Очаквани разходи лева	Предлагани източници за финансиране
3.	Подобряване на организацията по разделяне, временно съхранение, събиране и транспортиране на отпадъците					
3.1.	Повишаване качеството на предлаганите услуги за събиране и транспортиране на битовите отпадъци;	2010	2011	Общината – кмет	0	Общински бюджет
3.2.	Осигуряване на контейнери за сметосъбиране	2011	2011	Общината – кмет	12900	Общински бюджет
3.3	Закупуване на сметовозна кола	2011	2011	Общината – кмет	244950	
3.4	Оптимизиране на честотата и маршрутите за събиране и транспортиране на битови отпадъци	Периодично		Общински бюджет	-	Общински бюджет
4.	Екологосъобразно обезвреждане на отпадъци					
4.1	Изграждане на ново РД на РЦУО- Луковит и площадка за компостиране на РЦУО	2011	2012	Изпълнител Кмет на общината Отдел ООС Рег. сдружение	15944033	ОПОС Национален бюджет Общински бюджети на общините в сдружението
5.	Предотвратяване и намаляване на риска от стари замърсявания с отпадъци					
5.1.	Възлагане на дейностите по поддръжка на съществуващото общинско старо депо и предотвратяване на създаването на нови нереглемтирани сметища	2010	2012	Кмет на общината Отдел ООС Концесионер	320346	Бюджет на концесионера
5.2	Закриване и рекултивация на съществуващото депо за ТБО	2012	2012	Община – кмет	965108,2 лв.	Общински бюджет Национален бюджет ПМС 209
5.3	Засилено прилагане на контрола върху неконтролирано изхвърляне и неконтролирано изгаряне на отпадъци и др. неконтролирани методи за обезвреждане на отпадъците	ежегодно		Кмет на общината Отдел ООС		

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.**

№	Цел/действие	Начален срок	Краен срок	Отговорна институция	Очаквани разходи лева	Предлагани източници за финансиране
6.	Осигуряване база данни за отпадъците					
6.1.	Разработване и прилагане на централизирана информационна система за отпадъците – създаване на база данни за количества и вид отпадъци	2011	2011	Общинска администрация Регионално Сдружение за управление на отпадъците	500	Общински бюджет
7.	Правно регулиране на управлението на отпадъците и ускоряване прилагането на законодателството и политиката в областта					
7.1	Актуализиране на наредбата за управление на отпадъците и поддържане на чистотата издадена съгласно разпоредбите на чл. 19 от ЗУО	2010	2012	Общински съвет Кмет на общината Отдел ООС "		
8.	Укрепване на административния капацитет на община / сдружение					
8.1.	Назначаване/определяне на един общински служител, който да администрира единствено въпросите на управлението на отпадъците	2010	2012	Кмет на общината Отдел ООС "	.	Общински бюджет
8.2	Подбор на персонал за работа в РЦУО	2012	2012	Кмет на общината Отдел ООС Регионалното сдружение	200	Общински бюджет
8.3	Провеждане на обучения по управление на отпадъците на общинската администрация/сдружение			Отдел ООС " Регионалното сдружение	200	Общински бюджет

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.**

№	Цел/действие	Начален срок	Краен срок	Отговорна институция	Очаквани разходи лева	Предлагани източници за финансиране
9.	Увеличаване на инвестициите в сектора и прилагане на принципите „отговорност на производителя” и „замърсителят плаща” при интегрирано управление на отпадъците					
9.1	Определяне на такса БО и такса вход РЦУО			Общински съвет Регионалното сдружение		
9.2	Привличане на инвестиции от частния сектор, под формата на публично-частни партньорства			Кмет на общината Отдел ООС		
10.	Участие на обществеността					
10.1	Провеждане на информационни кампании за повишаване на общественото съзнание, за осъзнаване на екологичните рискове, свързани с изчерпване на ресурсите, генерирането и обезвреждането на отпадъците			Кмет на общината Отдел ООС Организации по оползотворяване	500	Общински бюджет
11.	Управление на специфични отпадъчни потоци					
11.1	Сключване на договори с фирми по оползотворяване/контрол върху дейностите по третиране на отпадъците от специфичните потоци			Кмет на общината Организации по оползотворяване		Бюджет на фирмите по оползотворяване
11.2	Разработване и прилагане на информационна система за количеството на приетите опасни отпадъци от домакинствата на РЦУО и отчитането им пред ОБС и Регионалното сдружение			Общинска администрация Общински съвет	200	Общински бюджет

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 - 2020 г.**

Инвестиционен план за предложена система за управление на отпадъците в регион Луковит

Инвестиции с ДДС	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Съхранение на отпадъци	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Събиране	293,940	0	0	0	0	288,420	0	0	0	0	455,400	0	0	0	0	295,320	0	0	0	0
Претоварване	2,356,350	0	0	0	0	0	0	0	0	0	486,450	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Сепариране	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Компостиране	1,283,400	0	0	0	0	0	0	0	0	0	207,000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ново депо	11,335,100	0	0	0	0	3,657,000	0	0	2,732,400	0	0	3,574,200	0	0	2,732,400	0	0	0	2,891,100	0
Стари депа	0	7,274,530	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ЦР	215,280	0	0	0	0	0	0	0	0	0	207,000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Стр. отпадъци	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ЕГО	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Общо, с ДДС	15,484,070	7,274,530	0	0	0	3,945,420	0	0	2,732,400	0	1,355,850	3,574,200	0	0	2,732,400	295,320	0	0	2,891,100	0

13. МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

Определените отговорници отчитат изпълнението на етапите на плана пред Кмета на Община Ябланица.

Годишните отчети по чл.32 от ЗУО се подготвят на базата на данните от фирмите, изпълняващи дейностите по третиране на отпадъците.

Ежегодно се изготвя отчет за изпълнение на Програмата. Годишния отчет за изпълнение на програмата се представя пред Общинския съвет на Ябланица. Копие на отчета се представя на Регионалната инспекция по околната среда и водите – Плевен, до 31 март на следващата година.

Ежегодното докладване за конкретните дейности по изпълнение на Плана за действие към Програмата се изготвя съвместно със Сдружението за УО – Луковит.

14. ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ПРОГРАМАТА

14.1. Нормативни документивзети под внимание при изготвяне на програмата - опис

- Закон за управление на отпадъците /ДВ бр.86/2003 г.
- Закон за опазване на околната среда /обн.ДВ,бр.91/25.09.2002 г./
- Заповед № РД-323 на МОСВ и МЗ за определяне класификацията на отпадъците по смисъла на § 1,точка 1 от ДР на Закона за ограничаване вредното въздействие на отпадъците върху околната среда /обн.ДВ,бр.120 / 1998 г./
- Наредба № 3 / 01.04.2004 г. на МОСВ и МЗ за класификация на отпадъците.
- Наредба № 7 /24.08.2004 г./ обн.ДВ бр.81 / 04 г./ за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци.
- Наредба № 8 /24.08.2004 г./ обн.ДВ, бр.83 /04 г/ за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и др.съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци.
- Наредба № 9 /28.09.2004 г./ обн.ДВ, бр.95 /04 г/ за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публичния регистър на издадените разрешения, регистрационните документи и на закритите обекти и дейности.
- Наредба за опаковки и отпадъци от опаковки /ПМС № 41 /26.02.2004 г./
- Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци /приета с ПМС № 53 от 19.03.99 г. / обн.ДВ, бр.29 / 1999г/
- Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти /приета с ПМС № 230 / 01.11.2005г./ обн.ДВ, бр.90 от 2005г./
- Наредба за изискванията за пускане на пазара на батерии и акумулатори и за третиране и транспортиране на отпадъци от батерии и акумулатори /приета с ПМС № 144 /2005г./ обн.ДВ, бр.58 /2005г/, в сила от 1.01.2006, изменена и допълнена бр. 53/2008, бр. 5/2009 в сила от 2009 г.
- Наредба за изискванията за пускане на пазара на електрическо и електронно оборудване и третиране и транспортиране на отпадъци от електрическо и електронно оборудване/приета с ПМС №82/10.04.2006, обн. ДВ; бр. 36/2006, изм. бр 57/2006, бр. 53/2008, бр. 5/2009, в сила от 2009.
- Наредба за изискванията за третиране на отпадъците от МПС /приета с ПМС № 311 /17.11.2004 г.
- Наредба за набиране,разходване и контрол на средствата по фондовете за опазване на околната среда/приета с ПМС № 168/1708.1995г, обн.ДВ, бр.75 / 95 г; изм.бр.72 и бр.106 / 96 г; бр.42 и бр.54 / 97г. бр.5 и бр.81/99г; бр.48/2000г; бр.4 и бр.6 /2001 г, 2002 г./
- Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества,препарати и продукти /обн.ДВ,бр.10 /2000г./ бр.91/02г/.
- Наредба за реда за определяне и налагане на санкции при увреждане или замърсяване на ОС над допустимите норми/ обн.в ДВ,бр.69/2003г./

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА – 2010 – 2020 г.

- Наредба № 2 / 05.03.03 г. за реда за извършване на ОВОС на националните, регионалните областни планове и програми за развитие, устройствени планове и техните изменения /обн.ДВ,бр.24 / 2003г./
- Наредба за условията и реда за извършване на ОВОС върху ОС на инвестиционни предложения за строителство, дейности и технологии /обн.ДВ, бр.25 /2003г./
- Наредба за изискванията за пускане на пазара на електрическо и електронно оборудване и третиране и транспортиране на отпадъци от електрическо и електронно оборудване.
- Закон за подземните богатства /обн.ДВ, бр.23 /99г.; бр.28/2000г.; бр.108/01г.; бр.47/02г./
- Наредба № 3 за норми относно допустимото съдържание на вредни вещества в почвата /обн.ДВ, бр.36/79г; бр.5/96г; бр.54/97; бр.21/2000г; бр.39/2002г./
- Закон за водите /обн.ДВ, бр.67/99г; бр.81/2000г; бр.34/2001г бр.41/2001г; бр.100/01г.; бр.47/02г./
- Закон за устройство на територията /обн.ДВ, бр.1/01г; бр.41/01г; бр.110/01г; бр.43/02г./
- Наредба № 6 за разрешаване ползването на строежите в Република България /обн.ДВ, бр.54 / 2001г./
- ЗМДТ
- ЗМСМА

14.2. Органи, отговорни за управлението на отпадъците: адреси, длъжности и имена

Община Ябланица

Иван Цаков – Кмет на община Ябланица
Адрес:
гр. Ябланица
ул. „Възраждане” № 3
тел. 06991/21 26

14.3. Име, длъжност и адрес за контакти на отговорника за изпълнението на програмата

Община Ябланица

Отговорен ръководител – Зам. Кмет;
Ивелин Йошев – Секретар на Община Ябланица
Величка Минчева – мл. експерт ОСЕ

Във връзка с чл.16 от Закона за управление на отпадъците е издадена Заповед с която кмета възлага функциите си по чл.15 от ЗООС и чл. 92, ал. 1 от ЗУО на кметовете на кметства в община Ябланица.

Регионално сдружение за управление на отпадъците – регион Луковит

Адрес - гр. Луковит; ул. Възраждане №73